

35
71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 847
8 AUGUST 1971





TRAIASCA 23 AUGUST - ZIUA ELIBERARII ROMANIEI DE SUB JUGUL FASCII



Tribuna centrală în timpul parăzii militare și demonstrației oamenilor muncii din Capitală.

BUGUREȘTI - 23 AUGUST 1971

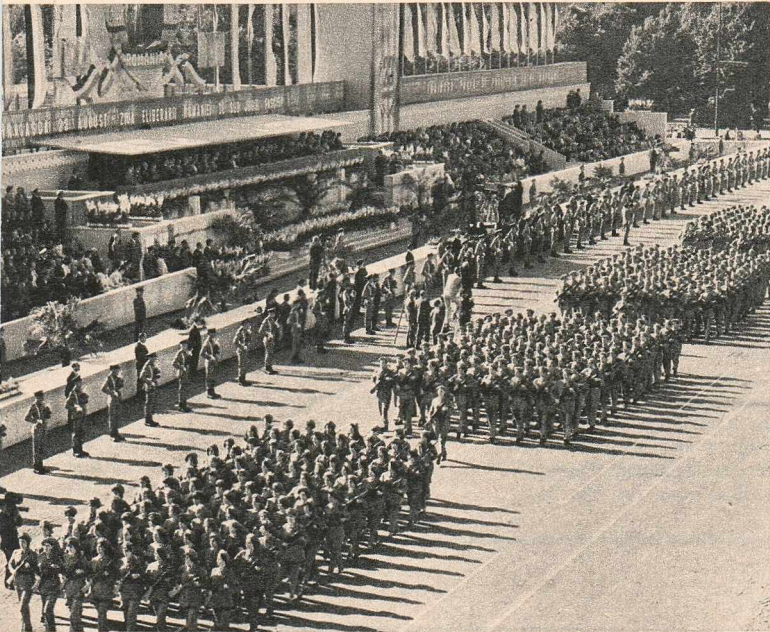
Un șuvoi ce pare fără de sfârșit. Oamenii muncii își exprimă hotărârea de a munci încă și mai bine pentru înfăptuirea programului de proapășire a patriei stabilit de Congresul al X-lea al partidului.





in fața tribunei oficiale, ținând portretul celui mai iubit fiu al poporului nostru, tânărul NICOLAE CEAUȘESCU, zecile de mii de bucureșteni își exprimă bucuria de a trăi și a munci într-o țară liberă și demnă.

tr-o aliniere perfectă, hotărâte să apere în orice moment patria iubită, trec rmațiuni ale gărzilor patriotice.



▲ Buchete de flori, expresie a dragostei și recunoștinței celor mai tineri cetățeni ai Republicii pentru conducătorul iubit.



Armament modern, disciplină de fier, dragoste și devotament, hotărâre de a apăra cuceririle revoluționare ale poporului, iată ce inspiră defilarea forțelor noastre armate.

În șapte zile

De douăzeci și șapte de ani cinstim și sărbătorim ziua de 23 August, adăugând Faptei noastre revoluționare, istorice, din 1944, înfăptuirile noastre revoluționare, constructive, din epoca socialismului.

«Este adevărat că a trebuit să învingem multe greutăți — arăta tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în cuvântarea sa ținută în fața locuitorilor municipiului Odorheiu Secuiesc. Avem încă multe de făcut pentru ca țara noastră să ajungă la un nivel de dezvoltare înalt; dar întotdeauna trebuie să ținem seama de unde am plecat, care era situația acum 20 de ani, ce am realizat, ce ne preocupăm să realizăm».

Într-adevăr, în memoria multora dintre noi, cei mai în vîrstă, și în arhive — pentru cei mai tineri — se păstrează imagini din ceea ce mai rămăsese din industria noastră după 23 August 1944. Între zidurile pe jumătate ruinate ale fostei uzine I.A.R. și în halele cu utilaje improvizate ale altei uzine brașovene — ca și în atâtea locuri din țară — muncitorii înimoși răspundeau Indemnului Partidului Comunist, construind din nimic primul tractor românesc și primele vagoane C.F. de mare capacitate. După ani de zile, de cînd tractoarele și autocamioanele uzinelor brașovene sînt folosite nu numai în întreaga țară, ci și în zeci și zeci de țări, de pe toate meridianele globului, în zilele premergătoare sărbătorii eliberării patriei, cînd întregul nostru popor întîmpina cu noi și remarcabile succese în muncă ziua de 23 August, constructorii brașoveni de autocamioane și tractoare au prezentat tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, conducătorilor de partid și de stat, cele mai noi tipuri de mașini: autocamionul de mare tonaj — 12 tone, cu motor diesel — și prototipul unui nou tractor Universal de 55 CP. Două realizări prestigioase la nivelul produselor celor mai moderne uzine din țări cu o îndelungată tradiție industrială — realizări la care nici nu visam cu 20 de ani în urmă. Dar încă de atunci am pornit hotărîți să traducem în viață politica Partidului Comunist, care a fost și este politica întregului popor, a tuturor oamenilor muncii care trăiesc în România, indiferent de naționalitate.

Unitatea deplină dintre partid și popor și-a găsit o emoționantă expresie și cu prilejul grandioasei sărbătoriri a zilei de 23 August din acest an. Bilanțul înfăptuirilor cu care am cîștit această mare sărbătoare națională, gîndul cel mai înalt, sentimentul de încredere și hotărîrea noastră fermă, a tuturor, de a duce la îndeplinire programul stabilit de Congresul al X-lea al partidului le-am consacrat partidului, Comitetului Central, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU. Toată țara, ca un singur om, a adus o dată cu flămurile sărbătorii roadele muncii sale, primele succese ale noului cincinal. Oamenii muncii din București au defilat avînd planul producției-marfă realizat cu 10 zile înainte de termen; siderurgiștii gălățeni au raportat producerea peste plan a 48 200 tone de fontă, 24 300 tone de oțel, 8 700 tone tablă groasă; iezenii au dat 86 milioane de lei beneficii peste angajamentele ce și le-au asumat; țimșorenii au realizat o producție suplimentară de peste 258 milioane lei; la Zalău, colectivele unităților economice și-au îndeplinit planul pe primele 8 luni ale anului la 21 august. Nu a existat unitate productivă din industrie sau agricultură, nu a existat sector de activitate științifică sau de cultură care să nu întîmpine sărbătoarea eliberării cu succese și realizări în muncă.

Pe adresa Comitetului Central al partidului, a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, au sosit, cu prilejul marii sărbători a eliberării patriei, sute și mii de telegrame din partea organizațiilor de partid, din partea oamenilor muncii, în care se exprima atașamentul față de politica partidului, hotărîrea fermă de a duce la îndeplinire programul partidului. «În numele celor peste 70 000 de comuniști, al tuturor oamenilor muncii hunedoreni — se spune în telegrama Biroului Comitetului județean P.C.R. Hunedoara — transmitem Comitetului Central al Partidului Comunist Român, dumneavoastră personal, mult stimată și iubite tovarășe NICOLAE CEAUȘESCU, cele mai profunde sentimente de dragoste, recunoștință, respect și atașament nețărmurit față de politica internă și externă a partidului și a statului nostru, politică pusă în slujba nobilelor idealuri de înflorire continuă a României socialiste, de ridicare pe o treaptă superioară a nivelului material și spiritual al întregului popor».

În această zi de mare sărbătoare, într-o impresionantă revărsare de forță a defilat armata patriei, trup din trupul poporului, scutul de apărare a cuceririlor noastre revoluționare. Ofițerii elevi ai Academiei militare, elevii școlilor și liceelor militare, vîlnătorii de munte, grănicerii, ostașii trupelor de securitate, aviației, parașutiștii, artiștii, tanchiștii, rachetiștii au fost urmași de coloana compactă a gărzilor patriotice. În cugetele lor răsunau încă cuvintele secretarului general al partidului rostite cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu și festivitatea înălțării la gradul de locotenent a absolvenților de școală militară: «Să nu uitați niciodată, tovarășii militari, că sînteți urmașii armatelor lui Mircea cel Bătrîn, ale lui Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, urmașii pandurilor lui Tudor Vladimirescu, ai armatelor care au luptat în 1877 pentru independența patriei, ai aceluia care au luptat în războiul din 1916-1918 pentru apărarea pămîntului țării, împotriva cîmpărilor, ai armatelor care au luptat împotriva fascismului».

23 August 1971 a constituit o reafirmare strălucită și puternică a adeziunii poporului nostru, a oamenilor de toate naționalitățile la politica internă și externă a Partidului Comunist Român, forța conducătoare a societății noastre. Acum, după 27 de ani de la eliberarea țării de sub jugul fascist, sîntem mai bogați și mai puternici, mai hotărîți ca niciodată să urmărim politica partidului nostru, să construim societatea socialistă multilateral dezvoltată.

Aceste șapte zile au adus mărturie concludente, dovezi grăitoare pe paginile istoriei contemporane care o trăim, ale voinței noastre de nezdrușcinate de a munci din toate puterile pentru traducerea în viață a Programului elaborat de Congresul al X-lea de dezvoltare și prosperitate continuă a României socialiste.

Marti, 24 august 1971

Mihai MİRZA

comoditatea — un prieten cu două fețe

Un copac nu are stabilitate verticală, nu poate să crească drept și sănătos dacă rădăcinile nu îi sînt adînc înfipite în pămînt. Așa e și cu oamenii. Cînd ai o meserie sau vrei să ți-o faci, să te desăvîrșești într-o direcție sau alta, lucrul acesta nu este posibil fără staționare. Mă refer atît la staționarea pasiunii profesionale, cît și la stabilitatea în fabrică, în secția care se potrivește cel mai bine profilului ales.

Îmi aduc aminte că, după absolvirea școlii de meserii, am venit aici — aveam 17 ani — la Uzina de mecanică fină, nouă colegi. Vreo trei au plecat să caute «o viață mai ușoară». Unul dintre aceștia, bunăoară, s-a făcut în cele din urmă merceolog! Ceilalți nici pînă astăzi nu s-au stabilit undeva. Am băgat de seamă că mai sînt destule cazuri în care unii tineri și chiar mai vîrstnici caută locuri de lucru cît mai comode și, în același timp, își schimbă mereu serviciul, cu alte cuvinte mai mult se răzgîndesc decît se gîndesc. La secția freze am avut cîteva cazuri de «plimbăreți». După două-trei luni, cel mult o jumătate de an, plecau. Chiar și maistrii se întîmplă să se schimbe. Și m-am întrebant: oare oamenii aceștia nu își dau seama că își fură singuri căciula? Că schimbarea locului de muncă îi împiedică să-și perfecționeze cunoștințele profesionale și chiar îi descalifică? Poate că, la început, fiind buni de gură izbutesc pe ici, pe colo să-și înșele pe creduli, să-și ascundă fisurile profesionale. E mult mai greu după ce te-ai tot plimbat dintr-un loc în altul să cîștigi ceea ce ai pierdut ani și ani de-a rîndul.

Eu am 26 de ani și de nouă ani lucrez aici, în aceeași uzină. Mi-am dat seama, în acest răstimp, că meseria de frezor ascunde nebanuite subtilități și că mai am multe de învățat, cu toate că sînt în categoria 5/1. S-a mai găsit cite cineva, cu concepții înapoiate, să-mi spună că după ce am absolvit liceul seral (de-acum doi ani) nu se mai cuvine să rămîn «ciocănar». Ei bine, cunoștințele de fizică și matematică, în special, sînt cum nu se poate mai folositoare

pentru un frezor. Și cînd ne gîndim chiar la perspective apropiate, valoarea învățaturii teoretice ieși și mai mult în evidență. Am reflectat, printre altele și la ceea ce spunea recent tovarășul Nicolae Ceaușescu, și anume că în viitor nimeni nu va avea sub 12 clase. Cei care mai cred că a fi muncitor calificat este o treabă scutită de studii se înșală amarnic. Din fericire marea majoritate gîndește altfel. Că dovadă este faptul că la noi în uzină tot mai mulți muncitori sînt absolvenți de liceu. Eu însumi, dac nu învățam cu perseverență, atît din cărți cît și din practică, aș fi fost incapabil să fac astăzi față la secția de prototipuri, unde lucrez de doi ani. Aici s execută piese de înaltă precizie, cum sînt, de exemplu, manometrele de presiune auto sau aparate de măsură a bătăii roților dințate. Dar întreg profilul uzinei noastre reclamă o muncă de mare finețe. Și în general orice meserie cere cunoștințe din cît în ce mai largi și întotdeauna se transformă într-artă autentică, dacă o încalzești la flacăra sinceră și dragostei pentru ceea ce faci. Și nu numai atît. Dacă ești un nehotărît și nu-ți găsești locul, preferînd să rămii un dezrădăcinat, nu-ți folosește nici înșuși și nici beneficiarului colectiv — societății — iar dacă ești un om adevărat nu poți trăi de unul singur, fără să ai mulțumirea că ești și tu util societății în care trăiești. De cîte ori am avut prilejul în calitate de coleg sau grație funcției de membru în comitetul U.T.C. pe uzină, le-am vorbit, celor puși pe trai ușor, despre acest prieten cu două fețe care este comoditatea. Cred însă că am făcut cîtotși prea puțin. Este de datoria fiecărui comunist sau utecist, a oricărui om cîștit, să-și ajute prietenii să-și găsească ocazii în care să crească și să se îmbunătățească prin cauza mobilizării rădăcinilor.

Ion TUFÎȘ, frezor
Uzina de mecanică fină —
București

ATITUDINI

într-o dimineață geroasă...

Într-o dimineață geroasă de decembrie am urcat dealul Filaretului. Străzile erau pustii, bătea doar un vînt înghețat care spulbera stratul subțire de zăpadă căzută în ajun. Rar de tot, cu zgomot de fierărie veche, cobora cîte un tramvai deșert, cu încasatoare picotind de somn. Undeva, înspre Antim, un cocoz veste dimineața. Luminile palide ale becurilor din fața peronului fostei gări de-abia puteau risipi ceața acelei ore. Orașul dormea încă profund și rarii pași ai trecătorilor, glasurile lor răgușite făceau ca tăcerea să pară și mai profundă. La acea oră străzile au rezonanță, zgomotul unui tramvai, al unei mașini, este amplificat nespun, iar ecoul unei voci reverberază ca într-o catedrală. Î-am auzit de departe, le-am auzit pașii și glasurile înăbușite încă pe cînd urcau fără grabă, cu pasul acela chibzuit al omului care știe că are drum lung înainte, dealul Filaretului. Și i-am recunoscut încă înainte de a-i zări înfășurați în șube groase ori scurte de piele, cu căciulile trase adînc pe ochi, purtînd sub braț pachete cu mîncare făcute de neveste sculate și ele în plină noapte.

Șoferii de cursă lungă...

Mai apoi i-am văzut controlînd motoarele, ambreind, sîrînd pe remorcile largi și scunde ca niște barcazuri, încercînd cu mina cablurilor de oțel ce priponeau piese uriașe, adevărate turnuri de metal înalte de cîteva metri, cazane de o greutate monstruoasă, gata parcă s-o ia la vale, să strivească totul în cale. O ultimă țigară, un semn cu mina din cabină... Încet, nespun de încet, convoiul se pune în mișcare. Lumini albe, lumini verzi și roșii scilpesc în întuneric și mașinile acelea neobișnuite — ce par în înaintarea lor în ceață, prudentă și șerpuită o turmă de șopirle uriașe — pîtrund pe străzi încă adormite. Pămîntul vibrează, caldarîmul suferă o presiune extraordinară, pereții caselor, geamurile încep să tremure. Motoarele, adevărate mici uzine, sînt sollicitate la maximum; mîini viguroase și ochi ageri stăpînesc volanul care trepidează, urmîrînd porțiunea de drum din față, încă neclară, încă învăluită în ceață.

Așa își încep ziua de muncă cei cîteva zeci de șoferi ai autobazei Filaret. Așa i-am cunoscut printre alții pe Ion Seroviță, șofer cu 30 de ani de meserie. O viață petrecută la volan, indiferent de anotimp, mergînd «la pas» aproape, fiindcă utilajele transportate nu permit viteze mai mari de... 10-15 km pe oră. A transportat rafinări întregi, piesă cu piesă, la Suplacul de Barcău, Corabia, Buzău, fabrici

de zahăr la Oradea, de ciment la Medgidia, a făcut 9 zile pînă la Lotru, transportînd de la Sibiu uriașele virole ale conductei de aducțiune.

Vă dați seama? 9 zile pe timp de iarnă, cu viteze amintită, tot timpul la volan, atent, cu fața străveză de nesomn, cu barba crescută de trei degete, doi mînd în sfîrșit cîteva ore după ce a tras marea remorca la loc sigur, să nu incurce circulația. Drumuri în pantă, cînd mașina pur și simplu nu mai poate înainta. Drumuri de munte, cînd fiecare metru parcurs reprezintă o victorie și o ușurare. Serpentina pe care o transporta la Govora, la rafinării, măsura în lățime 6 metri fără 7 centimetri. Toate podurile peste care trecea aveau exact același număr de metri. Și erau multe, și era vreme rea...

Omul este robust, deși nu mai e tînăr. Îl întreacă după atîția amar de ani de șoferit nu se resimte. Îmi spune că s-a obișnuit de mult, că altă viață nu nu poate concepe, că meseria l-a pasionat din primă clipă și-l pasionează în continuare. Că acolo sus, în cabină, cu mîinile pe volanul cît roata carului, ochii scrutînd ager în toate părțile, se simte că acasă. Bineînțeles, ca să rezisti trebuie să duci viață cumpătată, să ai familie, adică să fii responsabil în cel mai înalt grad, să dormi, să mînci, să nu beai. Să-ți iubești profesiunea, să faci totul pentru a îndeplini sarcinile în cele mai perfecte condiții. Numai astfel poți ieși învingător din zilele și nopțile de încălzire la volan.

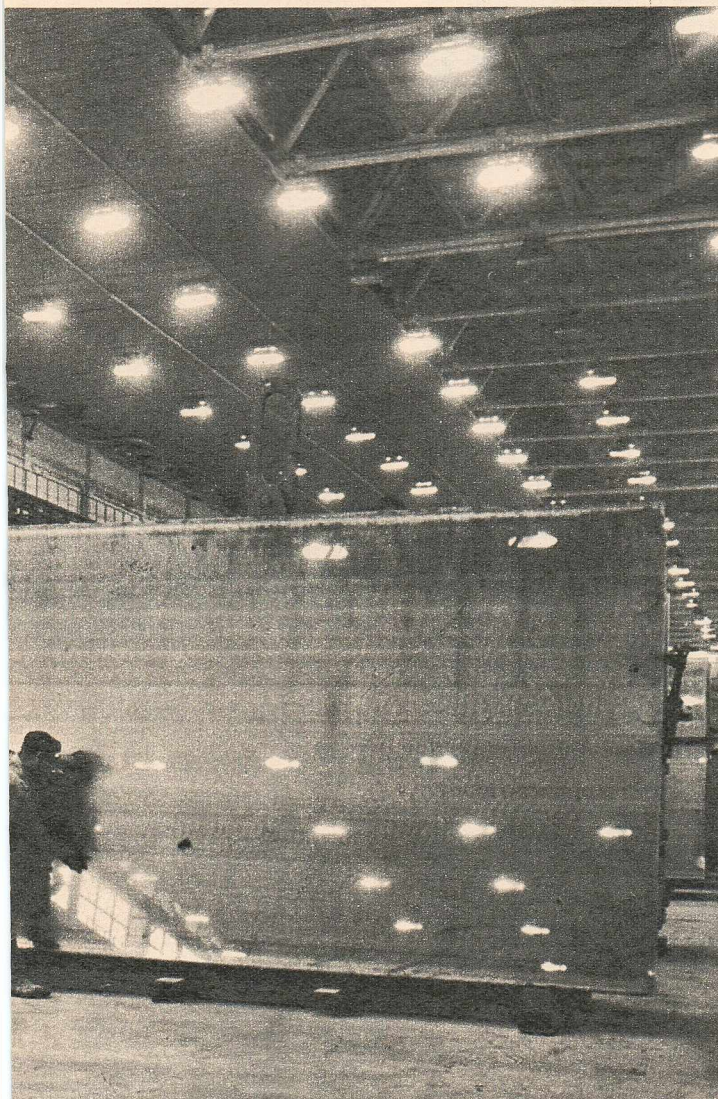
«Apoi — îmi spune — mă consider un privilegiat. În decursul atîtor ani am fost martorul, mînd mult chiar, am contribuit la înălțarea multor cetăți industriale. N-a fost șantier, n-a fost localitate, creștin care să nu fi transportat piese de zeci și zeci de tone. Am văzut uzinele acestea crescînd sub privirea mea, înălțîndu-se tot mai sus. Am sau n-am de ce să fiu mîndru?»

Unul din 30. Un om al cărui destin se confundă cu călătoria, cu șoselele troienite sau spălate cu ploii și furtunii, sau înfierbîntate de soarele arzător al verii. Cu drumurile forestiere ce pîtrund în munții tăcuți. Un om a cărui viață este o continuă veghe. Un om al cărui orgoliu sînt cei 30 de ani de viață responsabilă la volan.

Dacă drumurile vi se vor încrucișa vreodată cu clacsonați, faceți un semn de salut spre convoiul ce urcă trudnic, cîrînd piese uriașe, piese cu rar se pot vedea.

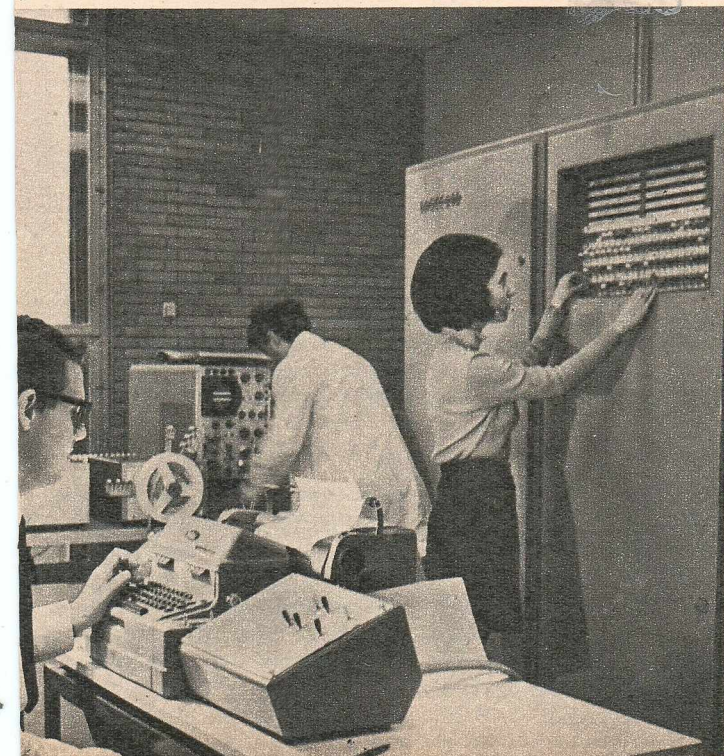
Mihai HETCC

săptămîna în imagini



uzăul, ca atîtea alte orașe, cunoaște de cîțiva ani o vertiginoasă dezvoltare economică. S-a și înălțat în perimetrul său o platformă industrială de anvergură, a cărui importanță mare o are fabrica de geamuri. Aici se produc geamuri trase, geamuri laminate, șlefuite, securizate sau ornamentale, extrem de necesare construcțiilor industriale și civile.

De lângă Academia de științe agricole funcționează un modern centru de calcul. Dotat cu un calculator de construcție românească Daccic-200, cu aparatură complexă, centrul răspunde tuturor cerințelor de planificare pe termen îndelungat sau apropiat, asigură evidența contabilă la timp, aprovizionarea ritmică etc., pentru toate centrele de producție agricolă și comerț din țară.



Recent, la Uzina de fabricație, reparații și montaj pentru agricultură-Galați a intrat în producție de serie un nou tip de castel hidrosferic. Utilajul, cu o capacitate de 60 mc, poate fi folosit ca rezervor atît pentru apă potabilă cît și pentru apă industrială. Totodată își găsește o mare întrebuințare în irigații. Calitățile sale care-l recomandă cu prisosință sînt: ușurința cu care poate fi montat, posibilitatea de a fi amplasat în orice loc, cu relief oricît de accidentat, cu eforturi și cheltuieli minime. Așadar, o realizare a constructorilor gălățeni într-adevăr demnă de a fi remarcată.



teze și paranteze

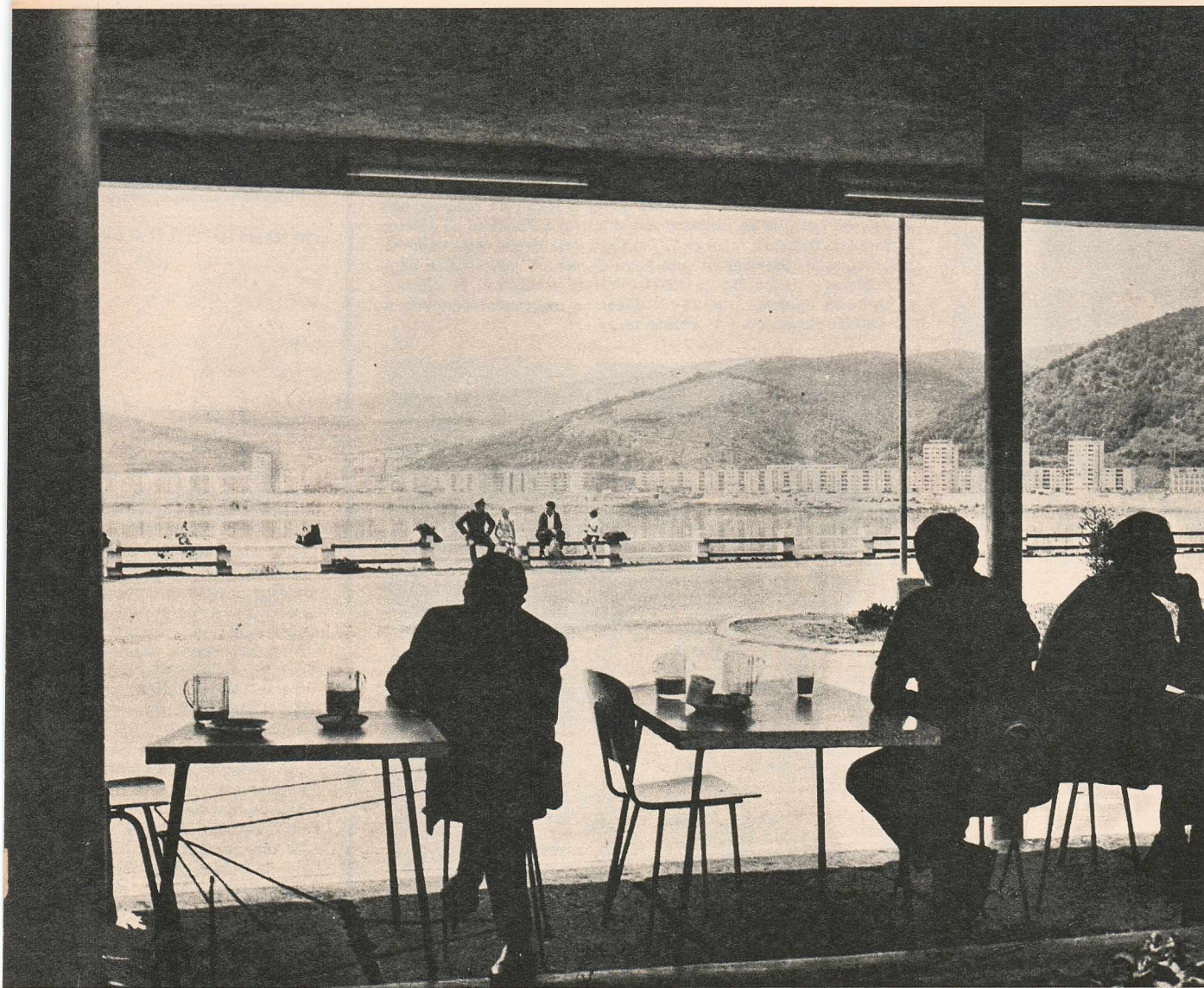
de Aurel BARANGA

Dinți și aguridă

Reeducarea morală a paraziților sociali, mai ales a viitorilor paraziți, a celor prezumtivi sau în devenire, trebuie începută cu reeducarea aceluia care favorizează ecloziunea fenomenului incriminat: a părinților. Am cunoscut nenumărate cazuri de odrasle ajunse la stadiul delincvenței penale sub ochii îngăduitori ai unor tătuti absenți și ai unor mămițe complice. Parazitismul social începe de la părinții care intervin cu violență, pe lângă niște profesori intimidați, ca loazele lor repetente cu repetiție să ajungă totuși la un bacalaureat obținut pe cele mai oneroase căi. Parazitismul social își are sorgintea în actul inconștient al unor părinți la fel de culpabili ca viitorii delincvenți de a le îngădui să cheltuiască, la vîrsta copilăriei inocente, sume pe care nu le au, uneori, unii oameni maturi și muncitori. Parazitismul social e o boală ce se manifestă tardiv, după ce virusul a fost inoculat cu perversiune la anii celor mai fragede candori. Am fost personal martorul unor drame de familie. Un tată alcoolic și o mamă de o morală mai mult decît dubioasă vegheau la destinul moral al unei fete de șaisprezece ani. Ce rezultat putea să dea un asemenea mediu de depravare și dezmaț? Cînd odrasla crescută în exemplul unor părinți căzuți la pragul cel mai de jos al moralei și-a luat zborul spre o viață de desfrîu previzibilă, cei vinovați de dramă au început să caute diferiți țapi ispășitori inutili și inexistenți.

Adevărul însă era în altă parte; tragedia parazitismului social, cu toate aspectele sale dureroase, se cuvine a fi căutată la locul producerii sale și explicată, înainte de orice, prin mediul care o germinează.

Din ce mă gîndesc mai bine, îmi dau seama că parazitismul e un morb care înainte de a-i atinge pe cei tineri i-a contaminat pe vîrstnicii care l-au tolerat. Părinții sînt cei care au mîncat aguridă. Iar acei cărora li s-au strepezit dinții se cade a fi tratați nu cu îngăduință, dar cu tact și grijă, ca să-și recapete în societate un loc de demnitate, obținut prin muncă.



Au trecut 7 ani. A trecut vârtejul. Și iată că viața cotidiană, calmă, se instalează din nou la Porți. Au fost 7 ani pur și simplu revoluționari pentru locuri, dar și pentru oameni. Pentru cei zece mii veniți din întreaga țară, dar mai ales pentru localnici. Să te muți cu casa, o poți face în fiecare an, ba chiar mai des; să te muți cu tot orașul e ceva «puțin» mai neobișnuit. Și totuși, cînd au trecut cei 7 ani?

Text de Nelu IONESCU
Fotografii de S. STEINER

CU ochii dunării

getic și de navigație ai adevărata revelație a măreției înfăptuirii. E uluitor, pentru că de-abia de acolo ai adevărata revelație a ceea ce, măiestru, au implantat constructorii de drumuri și poduri în perețele abrupt al malului de munte. E uluitor, pentru că de-abia de acolo privirea dă piept cu frontul de blocuri ale noii Orșove, în toată amplitudinea desfășurării lui. E uluitor, pentru că de-abia de acolo se vede palma Țării ținînd — ridicată la vedere — ultima Ei mare Ctitorie.

Chiar dacă ați văzut Porțile de la fereastra rapidului «Traian», chiar dacă le-ați văzut, comod, de la fereastra automobilului oprit în plin munte, lîngă parapetul unui viaduct cu picioare lungi și grațioase, coboriți la Dunăre! Pentru că ceea ce vă propunem noi este lesne de realizat: e destul să urcați cu o ambarcație în

amonte de baraj, trecînd prin ecluza românească.

Într-un fel, «operația» comportă riscuri. Fiindcă, cu cît te apropii de baraj, cu cît — trecînd pe sub pilonii răsăriți din ape, trecînd pe sub arcuri de șosele suspendate — te apropii de porțile ecluzei, cu atît colosul pur și simplu te strivește, te reduce la

proporții umile, de furnică.

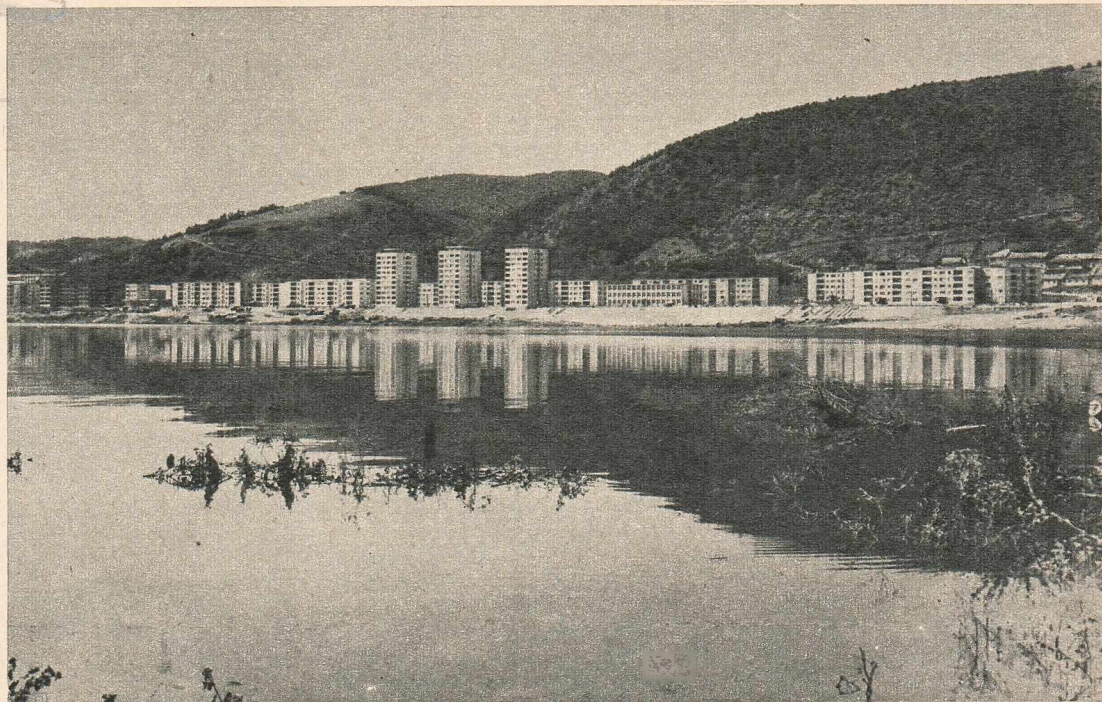
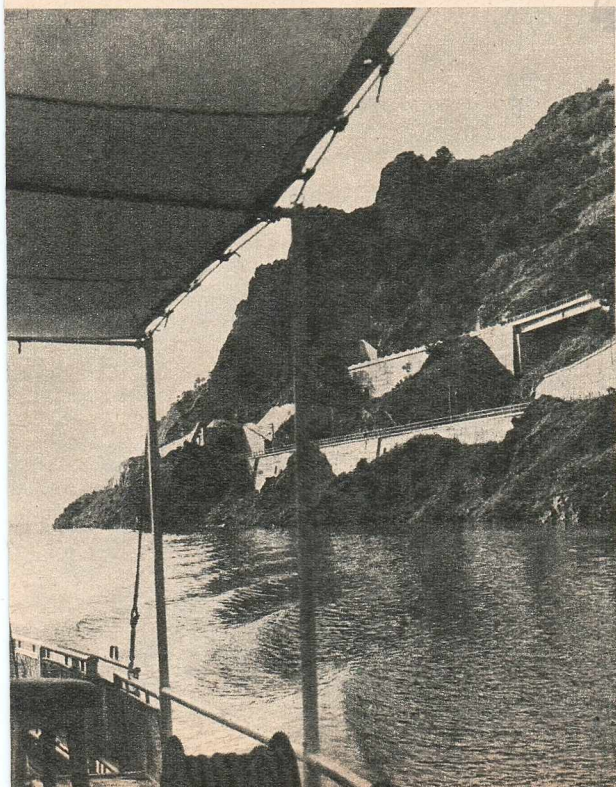
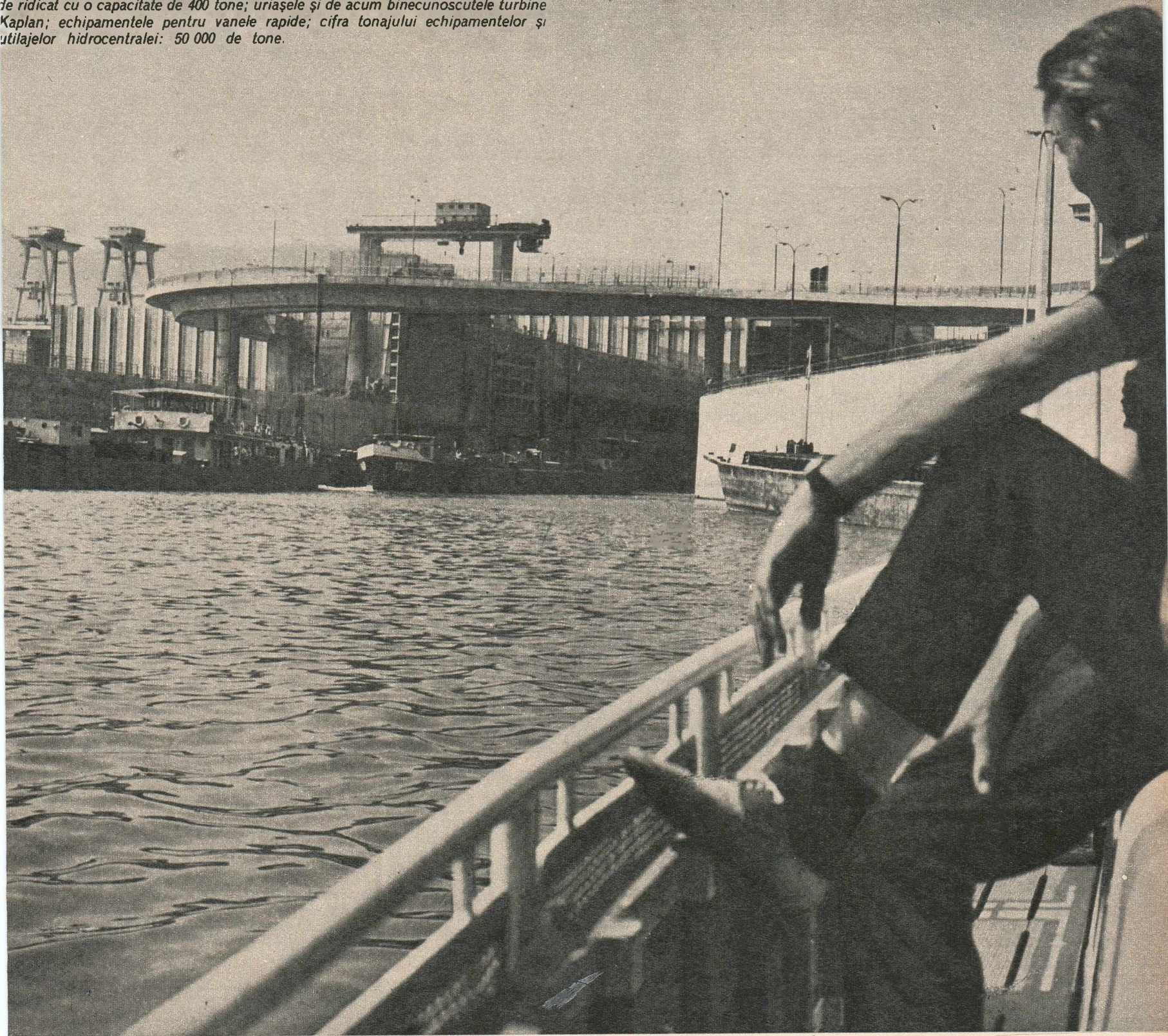
Senzația asta apăsătoare n-are decît un singur leac. Să fiți precauțioși, să fiți profunzi! Să căutați dincolo de noua zămislire de beton și oțel, dincolo de noua «natură-tehnică» a Porților, dincolo de obiecte, — mărețe, dincolo de obiecte — ei bine, să căutați sufletul lor. Sufletul lui Manole și

Cetăți și orașe mutate; zeci de kilometri de păduri, tunele și diguri construite piatră; un uriaș baraj și o ecluză pe măsură; o «casă» pentru turbine care consumă cîte 700 mc de apă pe secundă; pe scurt, crearea unei noi fețe pentru întreaga țară. O muncă titanică și totuși cu respectarea criteriilor estetice.

Vă propunem — argumentînd cu imagini — un unghi de vedere special: să priviți Porțile de Fier, în ipostaza lui august 1971, de la luciul apei. Dacă vreți, cu ochii fluvialului.

E uluitor, credeți-ne! Pentru că de-abia de la piciorul cufundat în unde al zidirii hidrocentralei și a întregului complex hidroener-

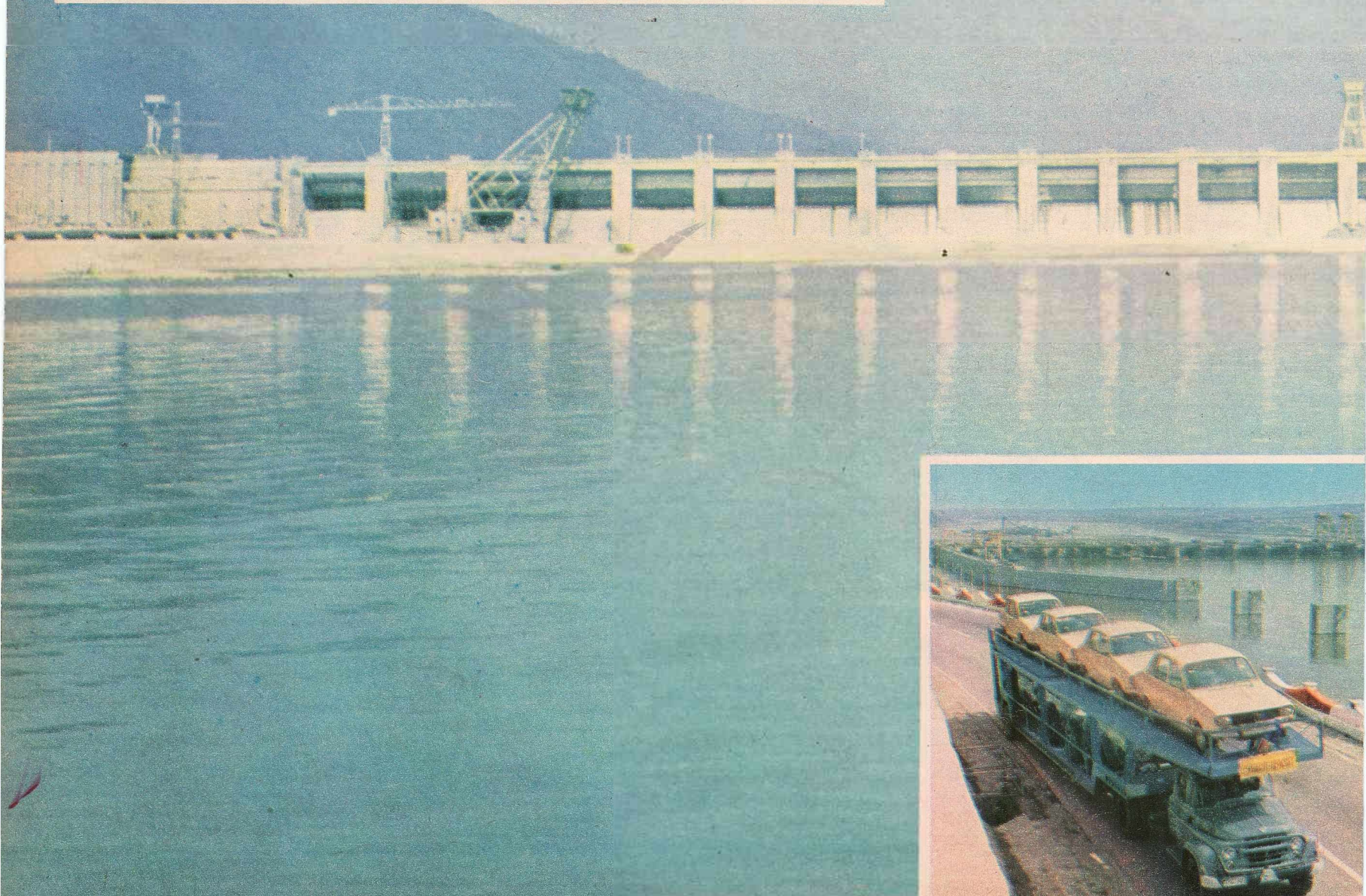
Apropiindu-ne de noile Porți, implicit ne apropiem de un loc al performanțelor. Enumerăm doar câteva: servomotoarele cu cea mai lungă cursă cunoscută; poduri de ridicat cu o capacitate de 400 tone; uriașele și de acum binecunoscutele turbine Kaplan; echipamentele pentru vanele rapide; cifra tonajului echipamentelor și utilajelor hidrocentralei: 50 000 de tone.



Orșova — oraș la Dunăre. Ieri, o Dunăre sălbatică; azi, o Dunăre domesticită.



Peisajul Porților de Fier începe să se definitiveze, să capte o notă distinctivă. În urma constructorilor au rămas cliți menite să înfrunte vremurile — ecluza, barajul, căile acces din și spre hidrocentrală. Au rămas oamenii care strunească apele fluviului, să le oblige să se preschimb în lumină.



celor zece mii de meșteri ai lui, care timp de șapte ani au înfruntat apa, muntele, vîntul și propriile lor limite omenești.

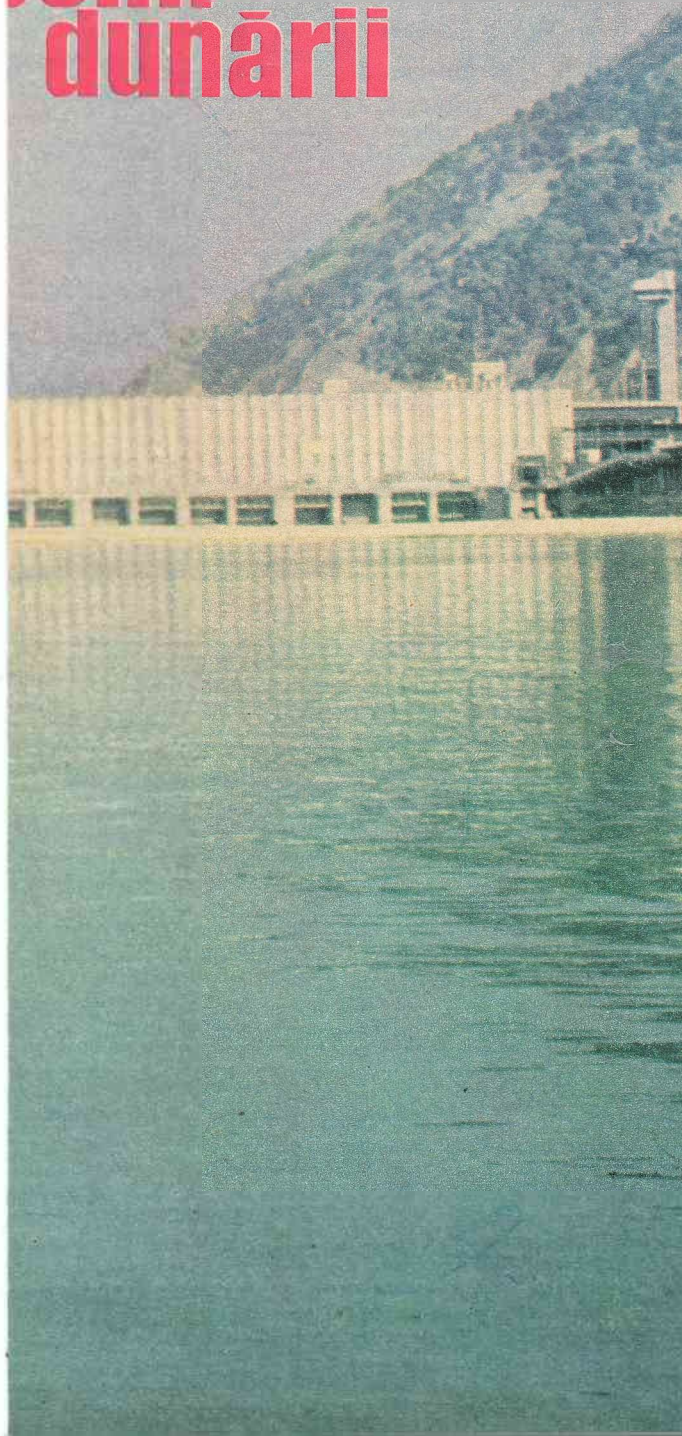
E obligatoriu — pentru o judecată adevărată — să vedeți tot ce a văzut Dunărea în acești ani, cu certitudine revoluționari pentru ea. Cu alte cuvinte, uriașe eforturi umane; gesturi de eroism lucid; gîndire creatoare, gîndire inventivă, gîndire izvor de performanțe tehnice de nivel mondial; gîndire chibzuit gospodărească; gîndire și simțire, deci conștiință patriotică; conștiință internaționalistă; conștiință partinică.

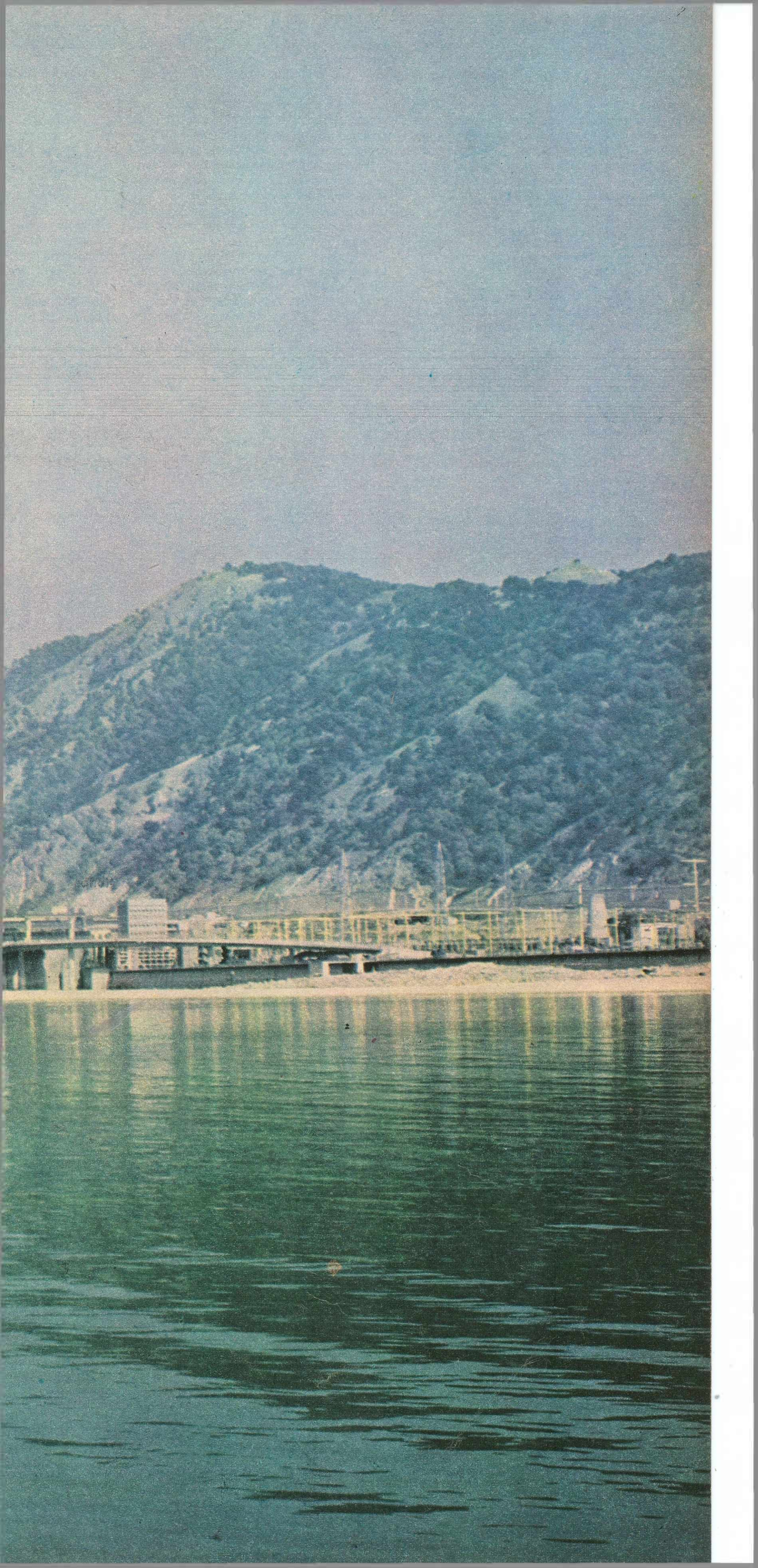
Acesta este miezul «lucrurilor» de acolo; acesta este sufletul — alegem, n-avem ce face, doar un nume din cele zece mii — Eroul muncii socialiste Gheorghe Sălăgeanu.

Privind colosul de la Porți ca o creație a noastră, ne redescoperim pe noi, dimensiunile noastre.

Privindu-l cu ochii Dunării, dar meditănd și asupra semnificației lui în raport cu noi, oamenii, înțelegem de ce fluviul ni s-a supus. De ce lumea apelor și a cremenei a acceptat să lucreze pentru noi, de ce a început să ne «livreze» potențialul ei energetic transformat în wați.

CU ochii dunării





Unii îi spun pasiune. Alții — orgoliu. Citeodată se mai amestecă și termenul ambiție. Se-nîmplă să auzi și calificative ca «microbist» (fără a fi vorba despre fotbal) sau chiar «exaltat». Eu, una, refuz să mă hazardez într-o definiție. Ceea ce mă încumet să susțin cu neclintită certitudine este amestecul neîndoielnic al inimii. Nu-i nevoie de nici o radiografie ca să poată fi deslușită această prezență. Îți iese înainte oriunde, atunci cînd privești tu însuși nu numai cu ochii, ci deopotrivă cu inima...

CE-NSEAMNĂ SĂ FII „STEGAR”

Înseamnă, printre foarte multe altele, să te afli în concediu (să zicem) la Piatra Neamț sau pe Valea Lotrului și să te oprești în drum uitîndu-te după un autocamion «Carpați», spunînd, în surdina, cu duioșie retinută: «Asta-i de-al nostru». Sau: «Astea le facem noi». Veți fi înțeles, desigur, că denumirea din subtitlu nu se referă la cineva care poartă un steag (deși metafora n-ar fi o simplă metaforă), ci la apartenența afectivă a constructorilor de la uzina brașoveană.

Nu mă pot lăuda că aceste considerații le-am scos din capul meu. Ele mi-au fost sugerate de cîțiva «stegari» pe care i-am cunoscut acolo, în uzina lor, adică la ei acasă.

— I-ați nimerit bine: cel mai vîrstnic și cel mai tînăr șef de echipă din secție — mi-a spus maestrul Gh. Florea.

De fapt nu era nimereală. Mi-i prezentase inginerul Aurel Lunčan, adjunctul șefului secției de autoutilare. Cînd am intrat în biroul său (o nișă vitrată, care se zgîlțîia de trepidațiile motoarelor din hală) avea un aer aparent apatic și în ochi i se puteau citi reproșuri: «Ați venit iar să ne tulburați?!» Eram ușor descurajat și scontam prea puțin pe încălzirea atmosferei. Ingrată și meseria asta de reporter, cînd, vrînd-nevrînd, ești inoportun pentru că trebuie să întrerupi un om de la preocupările sale spre a-l descoase... Oricum, din cauza îndatoririlor de gazdă, o conversație tot trebuie să se închege. Și din una, dintr-alta, interlocutorul meu a ajuns la... confesii:

— Din 1952 sînt în uzină. După ce am terminat școala medie metalurgică din Oradea. Inginer am devenit abia în 1959, la absolvirea mecanicii — fără frecvență. Satisfacții? O, indiscutabil. Împlinire? Totdeauna mai rămîne destul drum înainte...

Și-mi povestește, cu vorbe puține (dar răceala din priviri s-a topit), despre momente ale împlinirilor. O dată uzina avea grabnic nevoie să înlocuiască o veche mașină de îndoit țevi cu una nouă. Secția autoutilare a conceput-o și executat-o într-o lună în loc de trei, cît ar fi durat după canoanele obișnuite. Și cite alte asemenea situații! Ultima victorie (termenul aparține reporteurului) a fost execuția liniei tehnologice complexe pentru piesa «corp-punte-spate» de la noul autocamion cu motor diesel care se va produce încă anul acesta. Pentru cei neavizați transcriu succint caracterizarea liniei complexe: este compusă din 16 mașini, fiecare cu mai multe unități de lucru, fiecare unitate, la rîndul ei, fiind compusă din mai multe scule. Cu această linie tehnologică se aşchiază acel corp-punte-spate care măsoară un metru lungime și cîntărește 120 kilograme. Importanța acestei piese nu mai trebuie, cred eu, demonstrată. Și nici faptul că fără linia tehnologică executată de secția autoutilare nu se putea concepe elaborarea unui astfel de produs. Dacă linia complexă ar fi fost importată, costa infinit mai mult iar timpul...

— Să nu vă imaginați cumva că e opera mea! — a spus brusc, parcă speriat de bănuiala că se laudă, inginerul Aurel Lunčan. Așa se face că mi i-a prezentat pe unii dintre colaboratorii săi. Dintii cu vorbe, și abia pe urmă... Fraze laconice, zgîrcite în adjective, dar cu un subtext zgîlțind de afectuoasă admirație. Despre cel mai vîrstnic șef de echipă, Augustin Lazăr, am priceput că e un fel de doctor în lăcătușărie. Un doctor care nu-și părăsește lucrul pînă cînd nu-i sigur că n-a rămas nici o hibă nerezolvată. Sună de multe ori sfîrșitul schimbului, dar Augustin Lazăr nu aude. Cînd careva îi amintește, cuvintele tot nu-i ajung în auz. El ascultă o bătaie, nu tocmai normală, căreia

trebuie să-i găsească leacul. Deși Mircea Sasu e cel mai tînăr șef de echipă (25 de ani, categoria a 6-a!), îi seamănă leit. Poate fiindcă i-a fost, la început, ucenic. Și a învățat de la «doctor» nu doar meseria, așa, pe deasupra, ci s-a contaminat și de pasiunea de a crea. Și la secția de autoutilare a uzinei se creează, prin excelență. Într-un rînd li se comandaseră niște melci (axe pentru elevatoare de șpan) în timp scurt. Era un lucru nou. Cîțiva meseriași mai vechi au abandonat strădania de a-i executa. A preluat-o «puștiul». Și a dus-o pînă la capăt. Cînd îi reamintesc despre asta, simt cum urcă din pieptul lui flori de mindrie.

— E tînăr, dar face cît zece. Mi-a venit unul ieri cu o idee care m-a scos din minți. Zice: «Dacă mi-ar da mai mulți bani, aș răsturna fabrica». Am zberlat la el: «Cu ce, măi băiete, dacă nu știi meserie? Care ți-e puterea — te-ai întrebat?»

Și uitînd că nu eu ci nevolnicul acela era în cauză, Augustin Lazăr tună mai departe, în direcția mea:

gazeta satirică. Și cei vizați numai voioși nu sînt. Orice s-ar spune, conștiința nu-i doar așa, o vorbă în vînt!

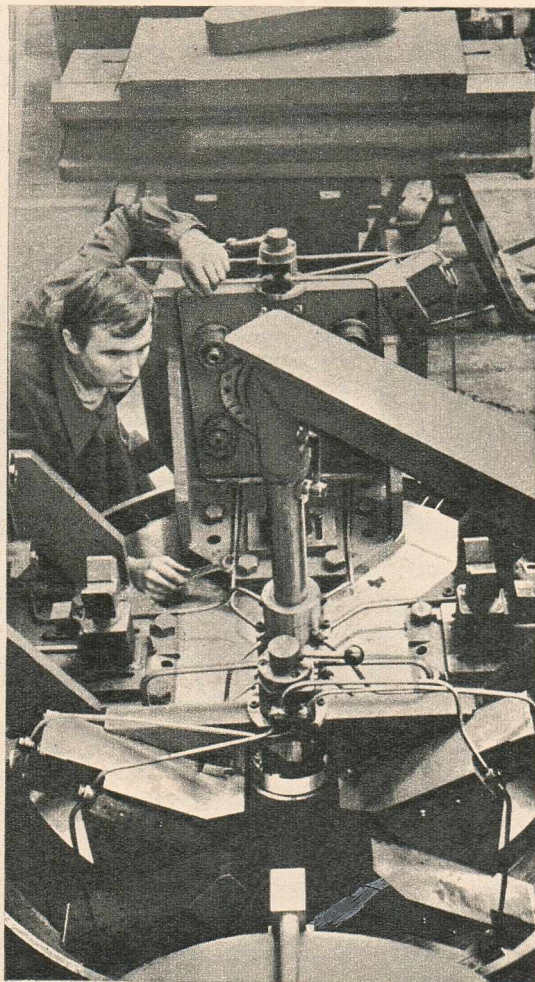
Și doctorul în lăcătușărie este foarte îndrăguit să facă o astfel de afirmație.

„...LA NOI STÎNCILE GÎNDESC”

Există oare vreun om care să nu-și îndrăgească locul natal ori cel de adopție, unde trăiește mulți ani din viață? Eu n-am văzut. Dimpotrivă.

Profesorul Nicolae Frunțeș, ar fi putut probabil crede că e subiectiv dacă afirmă că satul său are un farmec neasemuit. Ar fi putut admite că e vorba doar de firescul celui așa-nimic patriotism local dacă... Dacă n-ar fi băgat de seamă, cu cîțiva ani în urmă, că iubitorii de drumetii poposec în Șirnea ca într-un nod de cale... turistică. Așa și este.

O fi fost dintotdeauna satul Șirnea un nod turistic, dar încotro? Povestea cu săgețile indicatoare are istoria ei: profesorul Frunțeș a rugat pe unul, pe altul, fii ai satului plecați la oraș, pentru ajutor: Ionel Buzzeș de la Codlea, profesorul Ioan Calăican de la Brașov au răspuns cu bucurie și prompt apelului. Ing. Gh. Stroe, care lucrează la Ocolul silvic din Rupea, a făcut rost de arbori ornamentali pentru satul lui. Procurorul Ion Țeposu a adus de la centrul județ o carte de onoare și una de impresii estetic copertate, pentru uzul muzeului. Și chiar turiști, străini de aceste meleaguri, au participat într-un chip emoționant la transformarea Șirnei în sat turistic. Bunăoară, ing. Liviu Constantinescu, lector la Institutul politehnic-București, a venit cu cîțiva specialiști și au executat, gratuit, instalațiile radiofonice de la cîminul cultural. Cea mai substanțială participare au avut-o însă, cum este și firesc, șirnenii. De la mic la mare Profesorul Frunțeș a ieșit cu pionierii pe drumurile de munte, luînd cu ei găleți de



Stegarul Mircea Sasu — cel mai tînăr șef de echipă de la autoutilare — l-a înțeles bine pe «doctorul în lăcătușărie»: dacă descoperă vreo hibă, nu se lasă pînă cînd nu-i dă de capăt...

— Uită că aici facem unicate? Tu vorbești numai de cîștig, dar la cîștigul din cap pe care nu ți-l ia nimeni uita să te gîndești. Așa nu ajungi om, ține minte ce-ți spun eu, care am învățat sinus și cosinus aproape la bătrînețe, ca să-mi dau examenul de încadrare în fosta categorie a 8-a. Cînd ceri, trebuie să știi pe ce...

Apoi, dumirindu-se că vorbește de fapt cu mine, și-a îndulcit tonul:

— Mai sînt și astfel de situații... Dar să știți că nici acești băieți «materialiști» nu rămîn indiferenți la stimulentele morale. Să vedeți, cînd ne-a dat la televizor sau cînd s-a scris despre standul nostru la o expoziție... Fiecărui «stegar» i se înmoaie inima... La amiază sau dimineața, la poartă, stau ciorchine oamenii să vadă cine a mai apărut la

INIMA, CA UNEALTĂ DE LUCRU

Reportaj de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Vasile MOLDOVAN

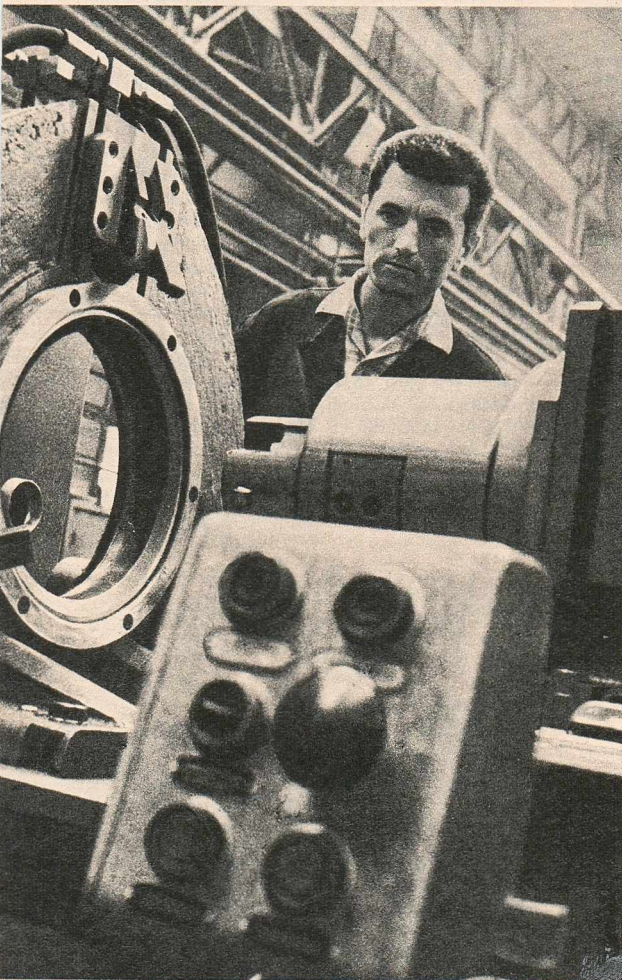
Din Șirnea pornesc drumuri, relativ apropiate, către «Perla Carpaților» (Piatra Craiului), peșterile Dimbovicioara, Ialomicioara și Liliacilor, spre cabanele Curmătura și Brustureț sau refugiul Grind, și încă spre multe alte trasee ispititoare. Drumetii cereau găzduire în Șirnea pentru o noapte și, deseori, îndrăgostiți de-a binelea de satul montan, rămîneau acolo zile în șir: pentru aer, liniște și brînzeturile topite în aroma bulzului ciobănesc. Așa se face că profesorul de naturale, născut-crescut-trăit în Șirnea, a căpătat confirmarea de care avea nevoie pentru a purcede la treabă ca să afle și alții că sub Piatra Craiului există un sat de poveste, care... Oamenii s-au lăsat convinși mai greu la început. Apoi și-au scotocit prin case, în lăzi, să dea fiecare ce avea mai vechi și mai valoros pentru muzeul etnografic. Un vîrf de deal avea o denumire locală care este acum uitată; i-a luat locul Monumentul eroilor — omagiu eroilor din sat căzuți în cele două războaie mondiale. Urmînd săgeata indicatoare, turiștii din România sau din alte țări suie pînă acolo să depună un buchet de flori de cîmp culesse anume.

vopsea (cumpărată din banii săi) și pensule ca să deseneze marcaje. La amenajarea drumurilor, la instalarea muzeului și a monumentului s-au consumat sute de ore de muncă patriotică. Ar merita amintit aproape tot satul, dar sînt sute și sute de oameni, așa că mă voi mulțumi să transcriu doar citeva nume: Gheorghe Nan, Cornel Benga, Gheorghe Buta, Iosif Benga, Ioan Stroe, Nicolae Calăican, Iosif Țeposu, Ioan Nan.

Dacă n-ați știut pînă acum, aflați că Șirnea este și centru al sporturilor de iarnă. Iar pîrtia nocturnă e datorată, în mare parte elevilor și studenților din sat, care au răspuns la îndemnul profesorului Frunțeș cu zgomotoasă voie-bună. În vacanța din vara trecută cei aproximativ 800 de metri ai pîrtiei au fost amenajați ca atare. Și din 25 000 lei cît este costul ei integral, doar 3 500 lei reprezintă fondul de investiții aprobat de județ. Restul cuprinde spirit de dăruire în muncă și ajutoare cu stîlpi, cu instalații de iluminat... Șirnea a găzduit iarna trecută primul concurs de schi (de anvergură), amintind, doar prin obiectele lui de muzeu, că aici copiii foloseau mai de mult doage în

LOGIC ȘI INFRALOGIC

de Henri WALD



▲ In cartea de impresii a Muzeului etnografic, un turist elvețian scria, alături de aprecierile mai mult decât elogiase: «De ce oare satul Șirnea nu figurează pe harta turistică a României?» Și noi ne întrebăm: De ce?

loc de schiuri. Tot profesorul Frunteș a reînviat (firește, cu colaboratori animați de aceeași nouă pasiune) datini și sărbători locale de vară și iarnă. Grație drumurilor pe care le-a făcut la județ și București, a apărut la căminul cultural o firmă, dintii neînțeleasă: «Birou turistic». Acum lumea s-a învățat că aici găsești într-o clipă diagrama locurilor de popas din Șirnea, cu descrieri amănunțite. O săgeată arată și spre locuința profesorului (cu precizarea: «Birou de cazare»), care nu se ascunde de năvala vizitatorilor, chiar dacă trebuie să se ridice de la masă și să umble zeci de kilometri pe zi, ca să fie de folos drumeților.

De pe șoseaua națională Brașov-Cîmpulung, un drum lateralnic de 3 km duce în satul turistic Șirnea — primul sat turistic din țară. Experimentul și strădania către desăvîrșirea lui îi aparțin, fără puțință de tăgadă, profesorului Nicolae Frunteș. Tot ceea ce a făcut și face (e ghid, maestru de schi, responsabil de muzeu și o mulțime de

▲ Inginerul Aurel Lunca are totdeauna o expresie gravă, concentrată. Probabil că așa trebuie să arate un constructor de mașini-unicate.

▲ De câțiva ani de zile profesorul Nicolae Frunteș este, de bunăvoie și nesilit de nimeni, președintele biroului de turism: un fel de funcție (luată foarte în serios) care presupune, benevol, primirea tuturor drumeților care poposesc pe aceste meleaguri.

alte titluri nu de circumstanță), în afara predării științelor naturale, este o muncă neplătită, cum s-ar spune. «Sînt răsplătit printr-o mare mulțumire sufletească» — mi-a spus simplu dar cu o strălucire evidentă inundîndu-i chipul. Și a adăugat, cu ochii plecați: «Acum doi ani am căpătat Ordinul Muncii».

M-am oprit cu profesorul în centrul satului, acolo unde gîlgiitul zglobiu al unui izvor este străjuit de o placă prinsă în stîncă și pe care sînt săpate niște versuri dintr-o baladă a locului: «...La noi pietrele vorbesc/ Și pădurile șoptesc/ La noi stîncile gîdesc/ Iar izvoarele doinesc...» Citindu-le în prezența gazdei, am înțeles mai bine sursa osteneții sale neostenite. Și mi-am zis că, indiferent dacă oamenii se apleacă peste strung sau peste umbra condeiului, în orice profesie, unealta inimii folosită cu credință și dragoste de patrie dă preț înalt și statornicie lucrului isprăvit.

Vizînd generalul din lucruri, cuvintele exprimă în același timp și atitudinea particulară a oamenilor față de ele. Prin structura gramaticală a limbajului se cristalizează nu numai reflectarea rațională a obiectului, ci și reacțiile pragmatico-afective ale subiectului față de obiect. Prima se structurează în formele logice ale limbajului — noțiuni, judecăți, raționamente — iar celelalte, în formele infralogice ale limbajului — metaforă, topică, intonație, ritm, debit etc. Aceste forme ale limbajului nu sînt «pre-logice», deoarece nu preced formele logice, nu sînt «extra-logice», deoarece nu sînt indifferente față de formele logice, nu sînt «i-logice», deoarece nu se opun constituirii formelor logice, ci sînt «infralogice», deoarece participă, în mod nemijlocit, la cristalizarea formelor logice. În limbaj, formele infralogice sînt primordiale dar nu anterioare față de formele logice. Într-o formă infralogică se cristalizează, într-adevăr, reacția pragmatico-afectivă a unui subiect, dar totdeauna, față de un obiect vizat, cel puțin implicit, de o formă logică.

Prin formele lui logice limbajul îi identifică pe oameni, iar prin formele lui infralogice îi diferențiază. Oamenii încep să-și ia în stăpînire mediul înconjurător reacționînd diferit față de diferențele fenomenale ale lucrurilor înainte de a ajunge să reflecte identic identitatea lor esențială. Într-o lume în care esențele sînt fenomenalizate, oamenii încep cucerirea naturii acționînd asupra întrupărilor sensibile ale inteligibilului și reacționînd deci în mai mare măsură față de deosebiri decît față de asemănări. Este unanim cunoscută bogăția de cuvinte concrete în detrimentul celor abstracte din limbajul oamenilor primitivi.

Înainte de a ajunge să construiască formele logice ale reflectării esențialului, prin depășirea reprezentărilor senzoriale ale fenomenalității lucrurilor, limbajul parcurge o îndelungată perioadă în care preponderente sînt formele lui infralogice. Inițial, vorbirea contribuia în mult mai mare măsură la expresia vieții senzorial-afective și la influențarea voinței de acțiune a interlocutorilor decît la construirea formelor logice ale gîndirii. Nevoia impioasă de a colabora în lupta cu natura i-a silit pe oameni să făurească limbajul, înainte de toate ca mijloc de comunicare. Însă la începutul istoriei oamnei n-aveau încă să-și comunice «teorii», ci doar «îndemnuri». Limbajul era menit mai mult să emoționeze, pentru a realiza coordonarea intervențiilor în mersul lucrurilor, decît să înștiințeze cu privire la esența lucrurilor.

Cu cît oamenii sînt mai înapoiți, cu atît limba pe care o vorbesc este mai bogată în forme infralogice și mai săracă în forme logice.

Progresul extensiv și intensiv al practicii sociale i-a determinat pe oameni să depășească oglindirea senzorială a deosebirilor și asemănărilor individuale dintre lucruri pentru a reflecta proprietățile lor din ce în ce mai generale. Exprimînd diferite abordări ale aceleiași realități, formele infralogice ale limbajului nu împiedică ci, dimpotrivă, orientează cunoașterea către descoperirea proprietăților generale ale lucrurilor.

Faptul că latinii au pornit de la imaginea nașterii — genesis — iar nemții de la aceea a comunității — allgemein — nu i-a împiedicat nici pe unii, nici pe alții să ajungă la aceeași idee despre general.

Ceea ce trebuie neapărat reținut este că organizarea gramaticală a limbajului, prin mijlocirea formelor infralogice ale gîndirii, participă la însăși constituirea formelor logice, și nu numai la exprimarea lor. După ce împing cunoașterea pînă la esența lucrurilor, formele infralogice ale limbajului o împiedică să se usuce, să se oprească, să se banalizeze. Atitudinile pragmatico-afective, constituite, prin organizarea gramaticală a limbajului, în formele infralogice ale gîndirii sînt principalul izvor al originalității în cunoaștere.

Formele infralogice ale limbajului sînt primordiale față de formele lui logice, din punct de vedere genetic, dar sînt subordonate lor, din punct de vedere sistematic.

Într-o expresie originală este condensată mai multă gîndire decît într-o platitudine. Menirea fundamentală a expresiei constă în transformarea unei neliniști într-un gînd. Aceasta nu înseamnă că gîndirea se reduce la limbaj și nici că limbajul incomodează gîndirea. Limbajul se împotrivesc gîndirii așa cum rezistența materialelor se împotrivesc unei construcții.

BALNEOLOGIA - O ȘTIINȚĂ A APROPIERII DE NATURĂ

Anchetă de Adrian COSTA

Omul modern, omul civilizației industriale a pornit în căutarea naturii. O caută pentru a-și umple pieptul cu aer curat, pentru a-și scălda privirile în oceanul de frumuseți și, de cele mai multe ori, pentru a-și afla vindecarea, mai cu seamă a bolilor pe care le-au provocat secolele de îndepărtare de la natură. Pentru poporul nostru, trăind într-o țară cu orânduire socialistă, contactul cu natura atât de bogat înzestrată a României, cu forțele ei tămăduitoare, e simplu, firesc. Așa cum se va vedea în cele ce urmează, rezultatele activității statului în domeniul asistenței balneologice înflesc accesul unui număr din ce în ce mai mare de oameni ai muncii la miezul de frumusețe și sănătate al firii. Drumul către izvoarele vindecătoare pe care le ascunde acest pământ binecuvântat îl deschid oamenii de știință — balneologii, a căror specialitate trece și ea prin mari prefaceri, este înnobită de căutări creatoare și onorată de rezultate efective. Care sînt aceste căutări, care sînt rezultatele lor? Trei distinși interlocutori au binevoit să răspundă la ancheta inițiată de revista «Flacăra».

ASISTENȚA BALNEOLOGICĂ — LA UN ÎNALT NIVEL DE EFICACITATE

de dr. Sergiu ȘTEFĂNESCU, directorul direcției balneoclimaterice din Ministerul Turismului

Practicile tratamentului balnear și climatic, a căror valoare în tratamentul bolilor cronice și al stărilor de convalescență a fost stabilită empiric de milenii, se confirmă azi prin reconsiderarea lor în lumina noilor progrese ale fiziologiei, ale perfecționării investigațiilor clinice și prin obiectivizarea rezultatelor obținute.

Factorii naturali curativi, prin substanțele și sărurile care le conțin apele minerale și nămolurile, prin temperatura lor, prin elementele radioactive și prin proprietățile lor biofizice și biochimice, provoacă modificări multiple în organism, echilibrându-i și stimulându-i forțele de rezistență și de apărare. Acțiunea lor nu se limitează numai la influențarea simptomelor locale manifestate de boală, ci se răsfrîng în ansamblu asupra întregului organism. Aceasta face ca pe lângă obținerea vindecării sau ameliorării evidente în diferite boli să se obțină și normalizarea diferitelor funcțiuni și acumularea de rezerve biologice care contribuie la călirea organismului, la creșterea rezistenței acestuia.

Valoarea terapeutică a climatului, apelor minerale și nămolurilor din țara noastră este cunoscută de foarte mult timp. Se mai găsec și astăzi urme de stabilimente balneare și inscripții încă de pe vremea romanilor, la Herculane, Geoagiu etc., care vorbesc de eficacitatea tratamentelor balneare din aceste stațiuni.

Datorită condițiilor geologice, peste 32 000 izvoare de ape minerale sînt răspîndite pe întreg teritoriul țării. De la apele minerale termale pînă la apele minerale carbogazoase, clorosodice, iodurate, bromurate, feruginoase, arsenicale, sulfatate, sulfuroase etc., de compoziții și concentrații foarte variate, există toată gama de ape minerale indicate aplicării celor mai diferite tratamente, în toate bolile care necesită o cură balneară.

Numeroase lacuri sărate terapeutice cu indicație majoră în tratamentul bolilor aparatului locomotor și ginecologic (Amara, Sovata, Lacul Sărat, Ocna Sibiului, Ocnele Mari, Techirghiol etc.) prezintă, în majoritatea lor, și fenomenul de helioterme, fenomen care constă în încălzirea apei lacului de către razele solare.

O altă bogăție balneară a țării noastre o constituie varietatea nămolurilor terapeutice întîlnite aproape pe tot cuprinsul țării. În ultimul timp, studii ample făcute în cadrul Institutului de balneologie au permis obținerea de date valoroase în aplicarea științifică a tratamentelor balneare cu nămol.

O mențiune specială trebuie făcută pentru litoralul românesc al Mării Negre. Acesta are o expunere favorabilă către est, ceea ce permite o insolație de peste 12 ore pe zi în cursul verii, iar plajele întinse au un nisip fin, perlat, cu mare putere de reflectare a razelor solare.

Toată această bogăție de factori curativi naturali cu o

structură foarte variată, cu influențe diverse asupra organismului, dă posibilitatea unor indicații de tratament balnear diferențiate, în raport cu gravitatea bolii și starea de reactivitate a organismului, permițînd îngrijirea a numeroase categorii de boli cronice, cum sînt bolile aparatului digestiv, circulator, locomotor, boli ginecologice, endocrine, nervoase etc. Totodată condițiile de relief și climă asigură posibilități corespunzătoare organizării odihnei, agrementului și turismului.

Aceste condiții au favorizat dezvoltarea a numeroase stațiuni — circa 140 — care formează rețeaua actuală balneoclimaterică. Mai sînt cunoscute încă circa 100 localități cu surse minerale, iar în numeroase regiuni există resurse care urmează a fi explorate și cercetate.

În anii construcției socialiste s-a dat o atenție deosebită fondului balnear al țării. Datorită condițiilor create de partid și guvern, stațiunile balneoclimaterice au cunoscut o mare dezvoltare, devenind puternice centre curativo-profilactice, cu rol important în acțiunile complexe de ridicare a stării de sănătate a populației.

Investițiile mari făcute de stat în stațiuni au permis să se mărească continuu capacitatea de sanatorizare și tratament, ajungînd la peste 35 000 paturi față de circa 10 000 cîte erau în trecut.

De asemenea s-au pus în valoare noi surse de ape minerale și nămoluri și s-au dotat stațiunile cu noi pavilioane balneare și aparatură modernă, ceea ce a permis creșterea capacității de tratament cu peste 60% față de trecut.

Toate aceste măsuri asigură posibilitatea aplicării celor mai înaintate metode de tratament de care dispune știința medicală, fapt care a ridicat la un înalt nivel eficacitatea curelor balneare.

În actuala etapă, dezvoltarea pe care o vor avea stațiunile balneare depășește ca volum și ca ritm tot ceea ce s-a realizat pînă acum în acest sector. Construirea noilor sanatorii balneare permanente, cu o capacitate de 7 000 paturi, cu dotații moderne de confort și tratament, va permite creșterea numărului de bolnavi tratați.

Ducînd mai departe tradițiile progresiste ale balneologiei românești, prin mobilizarea susținută a rezervelor și posibilităților multiple ale fondului balnear din țara noastră, vom reuși să aducem o contribuție importantă la întărirea sănătății poporului nostru.

FUNDAMENTAREA PRACTICILOR SPECIFICE PE CUNOȘTINȚE ȘTIINȚIFICE RIGUROASE

de dr. Gheorghe GEORGESCU, secretarul Societății de balneologie

Cred că pentru a face o caracterizare a balneologiei contemporane nu putem ocoli adevărul că, în lumea medicală, ea a intrat, de mai multă vreme, într-o criză de prestigiu. Cauza acestui fenomen cred că o constituie vechimea foarte mare a disciplinei, faptul că e cam con-

servatoare, păstrînd în mod nejustificat anumite proceduri depășite, faptul că are tangență cu profesii paramecale — am în vedere masajul și altele asemănătoare.

Totuși, balneologia are o tradiție veche și foarte solidă care continuă să-și dovedească valoarea de necontestat astfel încît, în ciuda crizei de încredere de care vorbește în conjunctura medicală actuală se remarcă o orientare către forme noi de terapeutică, mai apropiate de natură. Prin această noțiune — natură — vreau să înțeleg atît mediul în care trăim, cît și structura intrinsecă a omului însuși.

În același timp, terapia balneară capătă tot mai mult un interes social, de masă, determinat de răspîndirea unor afecțiuni așa-numite de uzură, inclusiv a celor reumatice, cardiovasculare, la care se adaugă apariția unei patologii post-traumatice (este vorba despre tratarea urmărilor unor accidente ca fracturile și altele). Toate acestea afecțiuni nu au neapărat o rezolvare medicamentoasă.

Sub raport științific, și aici mi se pare că rezidă esența progresului balneologiei, ea tinde în momentul de față către fundamentarea practicilor care-i sînt proprii, și cunoștințe riguroase de fiziologie și patologie. Mai mult încă, balneologia este în curs de a se integra în concepții largi medicale, astfel încît să nu mai continue a fi o disciplină strict terapeutică, ci una medicală completă, cu diagnostic și terapie. Acest ideal nu e cîtău de puțin ușor de atins dacă avem în vedere multitudinea de ramuri medicale și, implicit, de maladii care converg către tratamentul balnear. Probabil că el va fi totuși atins mergînd pe calea creării de echipe medicale complexe, de specialități diverse, care să realizeze în chip practic cooperare interdisciplinară.

În țara noastră, pe care natura a înzestrat-o cu un potențial balnear atît de vast și divers, balneologia a făcut în ultimii ani progrese notabile ce întregesc latura socială a balneoterapiei, pusă la dispoziția unui număr din ce în ce mai mare de oameni ai muncii. Au fost introduse metode noi de tratament, între care aș cita numai aplicarea factorilor terapeutici activi — tratament prin mișcări adecvate executate în apă termală, spre exemplu, pentru reeducarea neuromusculară după traumatisme grave sau afecțiuni ale sistemului nervos. Evident, gama tratamentelor noi și a celor «clasice» îmbunătățite este foarte largă și se dezvoltă pe măsura extinderii cercetării științifice de specialitate. O parte importantă a acesteia este consacrată studierii riguroase a acțiunii agenților fizici inclusiv investigării noilor zone balneare. În această privință aș vrea să semnalez cercetarea complexă executată în vederea punerii în valoare a celei mai noi zone balneare — Cozia. La această lucrare au participat geolog, hidrologi, farmacologi, biochimisti, clinicieni ș.a., care a executat un studiu cu adevărat complex. Rezultatul practic îl vor resimți toți cei mulți, care vor merge la Cozia pentru a bea ape minerale spre a-și îngriji sănătatea.

Trebuie să spun că această metodă deosebit de fertilă a cooperării dintre disciplinele medicale pe care o prom-



ează balneologia românească astăzi este ilustrată de contribuția prețioasă a unor distinse personalități științifice: profesorul Milcu, profesorul Denischi, profesorul Burhele. Activitatea lor în sprijinul balneologiei reprezintă efectiv o garanție a progresului disciplinei noastre, cu atât mai importantă cu cât dezvoltarea acesteia implică înterarea din ce în ce mai largă a celorlalte specialități medicale. Subliniez, de asemenea, că Societatea de balneologie, are face parte din Uniunea societăților de științe medicale, elaborează un program cuprinzător de dezvoltare balneologiei care se întemeiază atât pe înfăptuirile statului socialist în domeniul apărării sănătății oamenilor muncii, cât și pe reușitele preemptorii ale științelor medicale românești în ansamblu.

CUNOAȘTE MAI BINE CEEA CE PĂMÎNTUL NE OFERĂ GENEROS

de dr. Octavian POPOVICIU, directorul medical al Băilor Felix

Cînd afirm că sînt un adept convîns al terapiei cu factori naturali, argumentul cel mai la îndemînă și pe deplin convingător îl constituie... Băile Felix. Apele termale de aici fac «minuni». Mă întrebați cum, de ce? Pentru moment răspunsul nu poate fi complet, deoarece puterea acestor ape, deși pe deplin recunoscută, e încă insuficient cunoscută. Tot așa cum pînă nu demult nici «biografia» lor nu era știută cu exactitate. Abia în ultima vreme, cînd știința ne-a pus la dispoziție tehnicile bazate pe utilizarea izotopilor stabili, am putut afla că apele termale de la Băile Felix provin din ploi, și anume, din ploile căzute în urmă cu... 24000 de ani. Este fără îndoială un răstimp eficient pentru ca niște ape de ploaie să devină ape termale cu o compoziție chimică bogată, totalizînd un gram pe litru. Ea include fosfor, calciu, magneziu, siliciu, azot, și noi substanțe radioactive — radon, uraniu și radium. Radonul, un gaz care se concentrează la suprafața bazinelor, străbunde mai ales pe cale respiratorie, iar radiația alfa pe care o emite înlesnește accesul în organism a substanțelor solubile. Această compoziție care, evident, e mult mai bogată, face ca apele să fie apte pentru cură externă și internă, în afecțiuni reumatismale și în boli ale aparatului digestiv.

Un alt lucru, fără îndoială mai puțin cunoscut despre aceste ape, care ies din pămînt cu o temperatură de 30 -49° perfect sterile, este însușirea lor bactericidă. Lucrări experimentale efectuate la Institutul de balneologie din București au arătat că această însușire este analogă cu cea a antibioticelor, menținîndu-se însă numai 24 de ore după ieșirea apei din izvor. Trebuie să adaug că, pentru

moment, nu există o explicație satisfăcătoare a fenomenului.

Caracterul încă «enigmatic» al apei termale de aici de la Băile Felix ar putea reprezenta el singur, deși lucrurile nu stau așa, un stimulent suficient pentru cercetările științifice care se desfășoară în stațiune, concomitent cu activitatea balneologică practică ce se depune cu mare sîrguință. Temele de cercetare privesc domenii dintre cele mai interesante și actuale. Iată cîteva dintre ele: eficacitatea și metodologia tratamentului în spondilită, eficacitatea elongațiilor subacvate (metoda a fost aplicată aici pentru prima oară în țara noastră), acțiunea curei balneare asupra glandelor suprarenale — cercetarea a dus la concluzia că această cură stimulează producerea cortizonului, lucru care spune multe celor suferinzi.

Cu un trecut atît de... mare, apelor de la Băile Felix li se cuvine și un viitor pe măsură. Acum se experimentează, de pildă, extinderea folosirii lor, sub formă de aerosoli, în tratamentul afecțiunilor respiratorii. Fără îndoială, lucrurile nu se vor opri aici, dar ceea ce mi se pare mai important este că lărgirea sferei de utilizare a apelor termale ilustrează devenirea balneologiei care capătă — trebuie să capete — un nou reviriment.

De-a lungul istoriei medicinei au fost folosite multe medicamente, unele de-a dreptul năstrușnice. Cîte dintre ele au reușit să se mențină? Aproape nici unul. În schimb tratamentul cu factori naturali, odihna, dieta — și ele foarte vechi — continuă fără greș să servească sănătatea omului. Astăzi, mai mult ca oricînd, el are nevoie de soare, de mișcare în aer liber, de contactul direct cu ceea ce pămîntul îi oferă atît de generos, cu atît mai mult cu cît factorii naturali măresc puterea organismului de a reacționa față de mediu, de a se apăra împotriva a ceea ce i-ar putea aduce daune.

Omul modern trebuie să restabilească echilibrul dintre activitatea musculară și cea psihică. O poate face folosind mijloace simple, la îndemînă, cum sînt utilizarea chibzuită a timpului liber, plimbările, sportul, metodele simple de relaxare, prin care se obține relaxarea fără medicamente.

În ce privește reîntoarcerea la natură pe calea balneologiei, se observă de pe acum o mișcare tot mai largă în acest sens, de altfel a apărut chiar o nouă formă de turism — turismul balnear. La finele veacului, balneofizioterapia va ști să stăpînească mai bine formele de energie și va cunoaște altele noi. Ea va desluși mai bine acțiunea factorilor naturali (oare cît știm astăzi despre înrîurirea magnetismului asupra organismului uman, de pildă?).

Dezvoltîndu-se, balneologia ar putea ajunge să acționeze mult mai mult și asupra psihicului. În tendința ei de a folosi medii noi, nu mi s-ar părea absurd ca ea să se extindă în mediul subacvatic și chiar, într-un viitor mai îndepărtat, firește, pe alte corpuri cerești. Oricum, «apropierea de natură» trebuie să aibă loc în condiții calitative noi.

Oamenii muncii au la dispoziție o largă rețea de stațiuni balneoclimaterice.

sport

de Victor BĂNCIULESCU

FOTBAL ȘI GUTURAI

Dacă ar fi să ne exprimăm malițios, ar trebui să spunem: a început campionatul de fotbal, adio sport! — ceea ce nici n-ar fi tocmai-tocmai adevărat. Dar așa e omul, înclinat spre sarcasm. Cel mai caustic dintre noi, cel ce-a ris de toată lumea și de sine însuși, George Bernard Shaw, spunea: «Fotbalul este cel mai amar desert pe care-l consumă englezii și cel mai răscolitor sedativ pentru oamenii care-și provoacă griji în speranța că le vor rezolva». Ca de obicei, marele irlandez exagera. El s-a născut în anii «regulilor de la Cambridge» care puneau bazele jocului, iar aprecierile sale privesc epoca romantică a fotbalului. De atunci s-a mai schimbat cîte ceva.

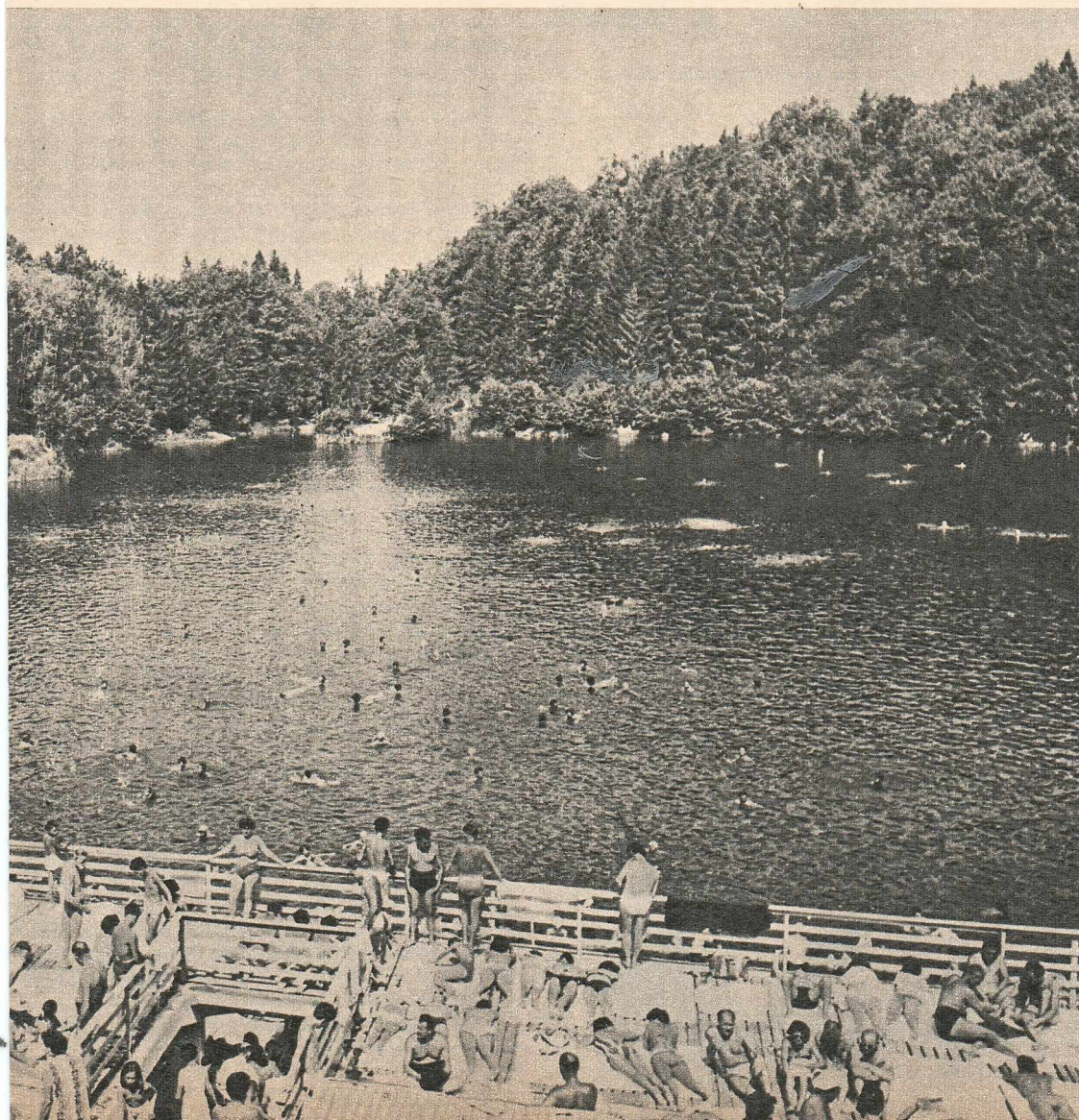
Fără îndoială, fotbalul nu-i decît un joc. Dar un joc serios! Altfel n-ar fi ajuns un sociolog să constate: «Printre fenomenele secolului XX, fotbalul este unul dintre cele mai importante». La început a fost doar un joc de o cuceritoare simplitate, care și-a cîștigat imensa popularitate datorită regulilor ușoare (mult mai ușoare ca la rugbi, de pildă) și faptului că privitorii pricep repede ce se întîmplă pe teren în orice clipă (nu ca la șah). Toate țările lumii au adoptat jocul și au făcut din el punctul de miră săptămînal, ieftin și adorat, pentru mase mari de oameni. *Goal!*, a devenit cuvîntul magic care cutremură publicul și suscită pasiunile.

Iată un tablou idilic care cere, pretinde corectura timpului în evoluție. De la o vreme fotbalul și-a abandonat caracterul de simplă distracție duminicală și a devenit un element considerabil, de conjunctură economică și socială. În deplasările lor săptămînale, echipele țes o colosală rețea de căi de comunicație; la porțile stadioanelor se strîng din 7 în 7 zile zeci de mii, sute de mii, milioane de spectatori minaiți (și minaiți) de o pasiune devoratoare, cîteodată excesivă, care întrece totdeauna chiar și arderea practicantilor; altă masă de oameni, cu mult multiplicată, apropie urechea de difuzoare sau ațintește ochii la micile ecrane; instalații industriale moderne (cum ar fi pilonii cu faruri) măresc mereu capacitatea de absorbție a stadioanelor; concursurile de pronosticuri antrenează alte mase mari, adesea combatanți teoretici pe marginea fotbalului, fără măcar să fi asistat la vreo partidă. Și încă n-am vorbit de eforturile producției de materiale și echipamente, încă n-am vorbit de transhumanța creată de marile meciuri internaționale, încă n-am vorbit de mijloacele financiare implicate. Imaginea este desigur incompletă, dar ea trebuie să vă dezvăluie, chiar și așa, numeroasele incidente (dincolo de cele sportive) care fac din fotbal mai mult decît o mare pasiune modernă a lumii. Într-un spital din Milano a decedat un pacient pentru că medicii și infirmierele urmăreau un derbi local la televizor. Portul Rotterdam a fost paralizat timp de cîteva ore cînd echipa locală, Feijenoord, juca finala continentală. Conflictul dintre Honduras și Salvador a avut ca fundal și pretext o partidă de fotbal. Doar un joc — ați spus? Hm...

Pentru a se răzbuna sadic pe ce i-a fost mai drag, cinematograful, Pier Paolo Pasolini susține că fotbalul (și nu filmul) este singurul spectacol capabil să substituie teatrul. Dar scriitorul italian a greșit considerînd că «atleții de pe cîmpul de joc... se mișcă și se comportă după un ritual precis». De-ar fi așa, nu s-ar mai duce nimeni la fotbal. Dimpotrivă, în arena jocului cu mingea hîrjonită de picioare tot mai suplu încălțate singurul adevăr viabil și simpatic este neprevăzutul. De unde și plastica expresie «golul plutește în aer», născută nu din fantezia vreunui poet, ci din folclorul atît de colorat al spectatorilor de fotbal.

Jocul e plin de frumuseți dar și de primejdii. Îi dau tîrcoale excese de tot felul, care pot provoca o criză de popularitate (trecătoare, pentru că cei mai cruzi dintre criticii fotbalului au revenit la el... duminica următoare, în pofida jurămintelor de a-l părăsi pentru totdeauna). Vitalitatea jocului e amenințată uneori de lipsă de obiectivitate și de construcții betonate în urmărirea rezultatului pur, de imixțiuni administrative și de practici dubioase, de brutalități și de terribilitate. Dar toate acestea — departe de a anihila farmecul jocului în sine — sînt mereu corectate, ca într-o erată imperfectă, și iarăși, și iarăși pasiunea revine acolo unde îi stă bine: în mijlocul arenei, în tribune, în paginile gazetelor. Cine ia seama la erori cînd jocul e atîta de frumos? Guturaiul nu suprimă parfumul florilor, cum spunea Ionel Teodoreanu (de altfel, într-un articol închinat tot fotbalului!).

Campionatul de fotbal a început. Să-i fie de bine!



EXISTĂ TOATE CONDITIILE PENTRU O INTENSĂ ACTIVITATE CULTURAL- EDUCATIVĂ



▲ Eugenia Bosea: «Nu e vreo întâmplare din satul meu, trăită sau auzită, să nu caut s-o împerechez în cîntec și viers».

Reportaj de Petre ANGHEL

Fotografii de Emil ZERONIAN

▼ Zilnic vizitatori de diferite vârste și profesii poposesc la Căminul cultural al comunei Vulcan, atrași și de punctul muzeal.



Dacă-l vezi la coasă sau pe combină ești sigur că nu-i rămîn puteri și pentru cîntec sau joc. Omul aplecat asupra uneltei nici nu mai are timp (sau nu-l interesează) să știe dacă-i privit sau nu. S-ar zice că-și continuă ritmic un ritm moștenit, învățat pe negîndite, strîngînd într-o mișcare întreaga putere a brațelor sale arcuite. Încă puțin și ajunge la capul locului.

Omul începu să murmure un cîntec fără să se întreacă-dacă-l aude sau nu cineva. Fie că știa că nu e nimeni în jur să-l fie că-și cînta sieși.

— După ceasuri întregi de muncă d-asta grea, la coasă îți mai arde de cîntat?

— Apăi munca îi la fel ca și cîntatul. De le faci cu drag nu le simți; de-i porni la drum cu oftatul pe gură, nu ajur departe.

— La noi, la cămin, ne lămurește mai amănunțit Ion Bădiș, directorul Căminului cultural din Bran, județul Brașov, vreo oameni din trei sate. Unii bat patru-cinci kilometri pe jos pentru o repetiție. Dar nu i-am auzit o dată plîngîndu-se. Că de-ar face-o, nici n-ar mai veni. Vedeti dv., în munca asta de la cămin nu-i poți obliga pe oameni, nu închei contract cu ei. Dacă el se simte chemat să spună și celorlalți ce-i clocotește lui în suflet, o face și nu simte nici o povară. Coboară oamenii de la stîină, de sub brazi, și după o ceas lungă și anevoioasă încep dansul de bătrîni ar veni de la luncă, nu de la muncă. Gheorghe Munteanu, pe care-l cunosc, la fel m-a uimit la început și pe mine. Abia aș aflat cum îl cheamă și-a început să-i zică din fluier. Apoi și-a scos cavatul, apoi ocarina, de credea că nu mai termină. E de-al meu, mi-am zis, și nu ne-am mai despărțit de atunci. Nici de el, nici de Ioan Țențu din Predeuț, care cîntă șapte instrumente. Dacă vă spun ce fac Gheorghe Clinciu sau Nelu Voinescu-Dobrogean, umpleți carneașul din mînă. Nicolae Chifăr a luat anul trecut Medalia de aur la Paris. Pe el n-am cum să vi-l prezint, că-i plecat și acum peste hotare. Și nu-i decît un suflet de om, că-i copil, el încă, dar a întrecut pe mulți din cei bătrîni.

Căminul cultural din Bran e pe drept cuvînt lăcașul culturii al comunei și al satelor din jur. Nu e nevoie să apelez la nici o metaforă pentru a vă convinge, dar drept este că aici oamenii coboară din dealuri ca la o albie de râu și se strînge izvoarele. Aici se dezbate problemele majore ale vieții satelor, se iau hotărîri privind activitățile viitoare și se discută despre politica internă și externă a statului nostru. Că întîlnirile nu-s zadarnice ne-o spune un amănunțit comuna a luat locul întîi pe județ la acțiunea de înfrumusețare. De nădejde e și sprijinul intelectualilor, care după ce-și termină treburile profesionale participă cu tragem de inimă la fel și fel de acțiuni culturale-educative, acțiuni care pe primul plan se situează manifestările care aduc înțelegerea documentelor de partid și de stat, dezbateri privind diferite aspecte ale politicii interne și externe.

La Sohodol dansul e mobilul întrecerii între generații se bat pentru obținerea celor mai mari succese trei echipe — de bătrîni, de tineri, de copii. Un «Banu Mărăcin» ajuns prin nu știu ce miracol aici, se continuă de peste douăzeci de ani, trecut fiind de la o generație la alta de aceste echipe ce se păstrează decenii în șir.

Dacă am vorbit elogios despre Bran nu înseamnă că trebuie să se tragă o concluzie greșită, cum că ar fi vorba de o comună de excepție. Tot în apropierea Brașovului, la Vulcan, un cămin cultural bine construit, cu încăperi multe și judiciose destinate, adăpostește o activitate culturală din cele mai bogate și variate. Echipe de dansuri, de teatru, mai multe coruri, orchestre de diferite instrumente vin să întregescă o activitate în plină efervescență. În plus, o sală special amenajată găzduiește o expoziție permanentă de pictură. Nu este în felul acesta nici o surpriză de ce căminul activitatea nu conține practic nici o zi, de ce oricînd găsești ceva de făcut. Faptul acesta explică a participarea generală a sătenilor, cît și marea afinență a vizitatorilor din alte localități sau chiar a oaspeților din țară.

Din nefericire, cîteva cămine culturale din alte comune care abia așteptau «motive obiective» ca să dormite vin să umbrească prestigiul activităților culturale desfructurate în județul Brașov. E cazul Căminului cultural din comuna Cristian, unde pe motiv că sala e ocupată cu nu știu ce mări (deja trecute), întreaga activitate și-a uitat rostul. Liniștea domnește și la Ghimbav, unde mici reparații anulat în fapt existența căminului.

La Fundata, «Nedeea munților», manifestare tradițională reluată într-o altă viziune și aflată la a treia ediție strîns pe colinele dealurilor, de o frumusețe de bas, echipe fruntașe din județele Brașov, Argeș și Dîmbovița. Aici avem prilejul să consemnăm activitatea bogată desfructurată la căminul cultural condus de profesorul Ioan Dușu — două brigăzi artistice, formație de teatru, grup vocal, formație de dansuri în care cel mai bătrîn din cei 8 membri atinge vîrsta de 78 de ani. Remarcăm printre altele prezența rapsodului popular Eugenia Bosea, țărancă ce-și zice «gura propriilor cîntece și stihuri. Să-i ascultăm explicații: «Dacă-ți cere inima să cînti, uiți de tot. Da' eu și dacă treabă, tot la cîntec mi-e gîndul, că omu' e făcut să aibă sufletul plin de vers și de cîntare. Și nu e vreo întâmplare din satul meu, trăită sau auzită, să nu caut s-o împerechez în cîntec și viers».

Întîrziu mai multe zile printre acești săteni și mă convins că în această parte binecuvîntată a țării munca și jocul seceră și versul fac împreună casă aleasă.

de Ioan GRIGORESCU

cînta o flașnetă la amsterdam...

Nici astăzi nu-mi pot explica cum de n-am căutat urmele Annei Frank la Amsterdam... Cînta un flașnetar în colțul străzii Prinsengracht, acolo, în apropierea ascunzătorii în care, în răstimpul a 25 de luni, de la 9 iulie 1942 la 7 august 1944, o fetiță între 13 și 15 ani a scris una dintre cele mai tulburătoare opere de memorialistică: «Jurnalul Annei Frank». O flașnetă olandeză este ceva cu totul deosebit de ceea ce poate evoca imaginația noastră la auzul acestui cuvînt. O adevărată orchestră pe roate, cu surle și timpane, cu gonguri de aramă și orgă, pusă în funcțiune de un motor-raft cu aburi, adevărată comedie demnă de imaginația unui Till Eulenspiegel spre îmbucurarea inimilor copiilor între 8 luni și 88 de ani. O fi fost aceasta flașnetă după care alerga cu pași mărunți copilăria Annei? Nu știu, dar orele trec și nu mă pot desprinde de ea, s-au strîns toți copiii cartierului, un flașnetar tot meștereste ceva la fabrica lui de muzică rezultată dintr-o combinație de motor pentru tăiatul lemnelor și o panoramă de bilci, iar celălalt umblă printre privitori strîngînd cheta într-o cutie goală de conserve pe care o tot zornăie cerînd trecătorilor să-și dea obolul, iar în casa știută se trag obloanele și încă o noapte nelocuită se așterne peste încăperile rămase de peste un sfert de veac pustii... «Sper să-ți pot încredința totul, cum nu mi-a fost cu putință niciodată pînă acum — scria Anna Frank pe prima filă a jurnalului ei — și mai sper că ai să-mi fii de un mare ajutor». Nu ei, ci nouă, întregii omeniri, ne-au fost de ajutor acele caiete de școlăriță aruncate de zbirii Gestapoului pe podeaua uneia dintre încăperile ascunzătorii unde, timp de doi ani, opt oameni din trei familii au trăit la lumina galbenă a spaimei de a fi descoperiți și duși... Ce rost mai avea să cauți urmele Annei? Făcusem lucrul acesta cu cincisprezece ani în urmă, scotocind barăcile de la Birkenau și Auschwitz, obsedat de ideea că fata aceea ar fi ascuns pe undeva un alt jurnal rămas nedescoperit. Apoi, casa o cunoșteam din descrierile ei: «Ușa din dreapta duce la «aripa secretă». Nimeni n-ar putea bănuși că după această simplă ușă, vopsită în gri, se mai ascund atîtea încăperi. În fața ușii, încă o treaptă, și ne aflăm înăuntru. Exact vizavi de ușa de intrare se află o scară dreaptă. În stînga, un mic coridor duce la o încăpere, care va fi camera de locuit și de dormit a familiei Frank... Dacă urci scările și deschizi ușa de sus, ești surprins să descoperi în aripa din dos a unei clădiri vechi o încăpere atît de mare... Vizuina a devenit acum o adevărată ascunzătoare. Dl. Kraler a avut o idee bună: să zidească ușa de la intrarea ce dă spre aripa secretă, deoarece se fac multe percheziții pentru biciclete. Dl. Vossen a executat planul acesta. A construit o etajeră pentru cărți, turnantă, care se deschide într-o parte, ca o ușă... Azi am numai vești triste, deprimante. Prietenii și cunoștii noștri evrei vor fi ridicați în masă și duși în lagărul din Westerbork... Și acum îmi mai tremură miinile de spaima pe care am tras-o... Stau la fereastră și privesc printr-o crăpătură a perdelelor groase ce se petrece afară. Se înserează, dar mai e încă destulă lumină ca să-ți pot scrie... Nu mai pot îndura. Dacă sînt urmărită în felul acesta, devin obraznică, apoi tristă și, ca de obicei, dau drumul răutății să iasă la suprafață și îmi închid bună-tatea adînc în mine, iar apoi caut iarăși și iarăși un mijloc ca să fiu cum aș vrea și cum aș putea fi, dacă... dacă n-ar exista oameni pe lume. Anne». Ascunzătoarea a căzut la 7 august 1944. Ultimele rînduri din jurnal fuseseră scrise cu trei zile mai înainte. Trei săptămîni mai tîrziu, întreaga familie Frank se afla pe rampa de «selecționare» de la Auschwitz. Cu șapte săptămîni înainte de sfîrșitul războiului Anna murea în lagărul de la Bergen-Belsen. Șapte săptămîni. Cum să te poți împăca cu ideea că doar atît de puțin timp a despărțit-o pe fata aceasta de viață? Privesc filele caietelor scrise ordonat de o mină sîrguincioasă și de o minte iscusită, și-mi amintesc de alte jurnale scrise de copiii războiului, la Leningrad, la Kiev, la Varșovia. Există, astfel, o istorie a fascismului scrisă de copii și ea este mai cutremurătoare, mai cumplită și mai răscolitoare decît toate lucrările specialiștilor.

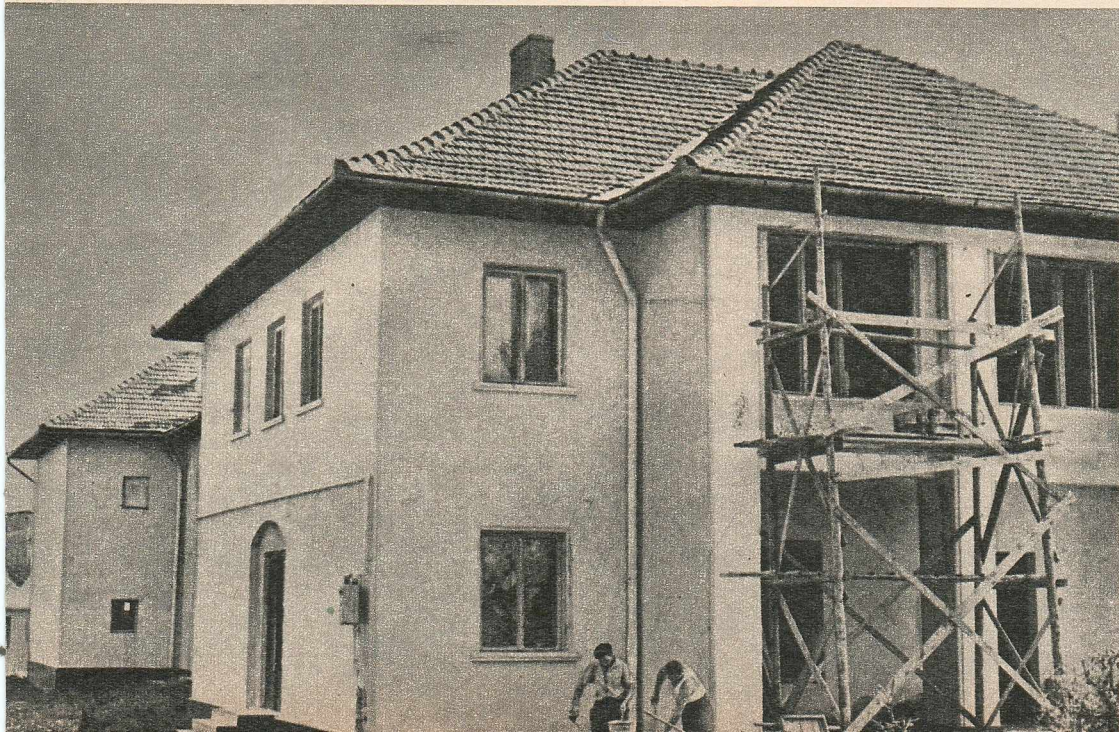
Anna Frank ar fi avut astăzi 42 de ani. I-au lipsit doar șapte săptămîni ca să ajungă vîrsta aceasta. Dintre cei opt, ocrotiți timp de doi ani de ascunzătoarea din Prinsengracht, n-a mai scăpat decît unul singur, tatăl Annei, Otto Frank. Am vrut să-l caut la Amsterdam, dar am renunțat. Ce rost mai avea să-i răscolesc și eu o rană netămăduită? Cînta în colțul străzii Prinsengracht o flașnetă născocită parcă de Till Eulenspiegel, ceasul din Westerturn măsura cu clopotele lui sferturile unei ore de pace și, printre copiii cartierului vedeam o fetiță slabă, cu genunchi colțuroși, cu ochi imenși, visători, cu păr lung lăsat în plete pe spate, ascultînd fascinată acea muzică divină.



Pentru eleva Lenuța Olteanu din Fundata, vacanța e un bun prilej de participare la manifestările căminului cultural din comună.

Grupul vocal din Moeciul de Jos a adus la oedee melosul cîntecului natal.

La Ghimbav, mici reparații au anulat practic activitățile ce-ar fi trebuit, de fapt, să atragă seară de seară sătenii.



Pe platourile lumii.

**UN FILM
CU YVES
MONTAND
ȘI LOUIS
DE FUNÈS**

Sub titlul «Nebunia celor mari» se ascunde de fapt o parodie plină de nerv dar și de gânduri bune, după *Ruy Blas* al lui Victor Hugo. Autorul, cineastul francez Gérard Oury, a reținut nu atât nefericita poveste de dragoste, cât mașinațiunile și intrigile lui Don Salluste, devenit obiectul satirei sale. Regizorul mărturisește că intenționează să dezvăluie «o lume fără vulgaritate și violență; spectatorul o poate privi fără să se rușineze, iar ieșind de la cinematograful nu-i doresc decât să aibă chipul fericit al celui care a râs din plin». Iată o declarație pe care o luăm drept o reînnoire a unei cărți de vizită ce aparține unui cineast înarmat cu luciditate și spirit critic, care se ferese de comicul fără țintă. Pe generic se află numele lui Yves Montand și Louis de Funès, urmate de Karin Schubert, Gabriele Tinti, Venantino Venantini, Leopoldo Trieste.

Foto: GAUMONT-INTERNATIONAL



▼ *Nevinovata regină* — Karin Schubert.

▲ Yves Montand — un valet năstrușnic.

Don Salluste în viziunea lui Gérard Oury arată precum Louis de Funès.





de Constantin POPESCU



DORLÉAC Françoise

Actriță franceză de film, născută la Paris, la 21 martie 1942, ca fiică a actorului Maurice Dorléac, soră cu actrița Catherine Deneuve; moartă la 27 iunie 1967. A avut o carieră scurtă dar bogată în succese de public și elogii ale criticilor. Între 1959 și 1967 a turnat un număr apreciabil de filme în care s-a impus ca o interpretă sensibilă, de un farmec captivant, cu un joc de o sinceritate cuceritoare. A jucat roluri de o infinită varietate în filme atât de diverse ca: *Lupii la stînă* (1959), *Ce soir ou jamais* (1960), *La Gamberge* (1961), *Le jeu de la vérité* (id.), *Tot aurul din lume* (id.), *Arsène Lupin contre Arsène Lupin* (1962), *Omul din Rio* (1963) de Ph. de Broca, *Piele catifelată* (1964) de F. Truffaut, *Gengis-Han* (id. — S.U.A.), *La chasse à l'homme* (id.), *Where the Spy are?* (1965 — Anglia), *Cul-de-sac* (1966) de Roman Polanski, *Damașoarea din Rochefort* (1966/67) de Jacques Demy. Făcuse o carieră internațională și devenise, înaintea morții sale accidentale, speranța nr. 1 a filmului francez.



DORONINA Tatiana

Actriță sovietică de film și teatru. Este revelația cinematografică a ultimilor ani, aducând un nou tip de feminitate, făcut din multă grație, mult omesc și nesfârșite rezerve de căldură sufletească. A debutat mai întâi în teatru, devenind în scurtă vreme una dintre actrițele tinere de frunte ale MHAT-ului moscovit, unde a făcut creații admirabile în piese din repertoriul clasic și modern. A fost apoi solicitată să apară în film și și-a cucerit în scurtă vreme un renume la care se ajunge de obicei după o lungă carieră. Au fost suficiente câteva filme ca: *Sora cea mare* (1966), *Apelul* (1967), *Tandrete* (1968), *Din nou despre dragoste* (1969), *Adolescenții* (id.) și, recent, *Cîntăreața* (1971), pentru a face din T.D. o mare favorită a publicului din Uniunea Sovietică și a-i asigura o popularitate crescîndă în toate țările unde i-au fost prezentate filmele. Cu greu se poate uita o creație de talia aceleia din *Tandrete*, filmul Tatiane Liuznova, unde T.D. cucerește și emoționează spectatorii cu gingășia, sensibilitatea și patetismul personajului interpretat de ea. A încercat în ultimul ei film o experiență nouă: rolul unei cîntărețe de estradă, Nadejda Kazanțeva. Regizorul K. Voinov i-a oferit aci un nou rol dramatic, cel al unei femei care-și caută împlinirea în profesie și dragoste, cu micile ei bucurii, decepțiile și izbînzile ei, rolul unei autentice eroine moderne. Compozitorul E. Artemiev i-a scris special câteva melodii adaptate vocii ei grave, dîndu-i posibilitatea de a ne dezvălui o nouă, neașteptată, fațetă a multilateralului său talent. În 1968 T.D. a primit premiul pentru «cea mai bună actriță a anului», decernat de revista «Ecranul sovietic» pe baza unui referendum efectuat în rîndurile publicului cinefil.



DORS Diana

Actriță britanică de film și TV, născută Diana Fuchs, la Swindon (Anglia), la 23 octombrie 1931. Își face debutul pe ecran la 16 ani, în filmul britanic *Shop at Sly Corner* (1947), după ce cucerise deja un premiu la un concurs de frumusețe. A putut fi văzută de atunci în numeroase filme, printre care: *Holiday Camp*, *Dancing with Crime*, *Oliver Twist*, *A Boy, a Girl and a Bike*, *Here comes the Huggets*, *Dance Hall*, *Lady Godiva Rides Again*, *Last Page*, *My Wife's Lodger*, *Is Your Honey-Really Necessary?* ș.a., după care producătorii o lansară ca pe o «glamour girl», replică engleză la tipul Marilyn Monroe, cucerind în scurtă vreme o imensă popularitate în rîndurile publicului cinefil britanic. Filme ca *Yield to the Night* (1956) și *The Unholy Wife* (1957 — S.U.A.) demonstrează însă că D.D. este ceva mai mult decît o frumusețe convențională. De astă dată spectatorii descoperă o actriță adevărată, cu neașteptate resurse dramatice. Joacă de atunci, cu talent, roluri de dramă, de comedie: *Tread Softly Stranger*, *I married a Woman*, *The Lady and the Prowler*, *The Most Wanted Woman*, adeseori în afara Angliei: *La ragazza del Palla* (1958 — Italia), *On the Double* (1961 — S.U.A.), *Hai, Franța* (1964 — Franța) etc. Apare apoi des la TV, în filme și serialuri, iar recent a interpretat un rol important în ultimul film al regizorului polonez Skolimovski.



DOUGLAS Kirk

Actor american de film și teatru, de origine rusă, născut Isur Danilovici Demski, la Amsterdam (New York), la 9 decembrie 1916. Licențiat în literare la Lawrence University, urmează cursurile Academiei de artă dramatică din New York și debutează în 1941 pe Broadway. Se impune datorită unui neobișnuit temperament dramatic, ajungînd apoi la Hollywood invitat de producătorul Hal B. Wallis, care-i oferă rolul principal în drama *Strange Love of Martha Ivers* (1946), marcînd începutul uneia dintre cele mai strălucite cariere din istoria filmului american. În 25 de ani, K.D. a dat viață unei impresionante galerii de personaje, în filme de o mare varietate ca: *Din jale se intrupează Electra*, după O'Neill, cu Rosalind Russell, *A Letter to three Wives*, *Young Man with a Horn*, *Menajeria de sticlă*, după Tennessee Williams, cu Jane Wyman, *Big Carnival*, *Detective Story*, *The Bad and the Beautiful*, de Minnelli, *Act of Love*, 20 000 de leghe sub mări, după J. Verne, *Ulyse*, cu Silvana Mangano, *The Racers*, Van Gogh, de Minnelli, *Făgășurile gloriei*, *Vikingii*, cu Tony Curtis, *Spartacus*, de Stanley Kubrick, *Ultimul tren din Gun-Hill*, cu Anthony Quinn, *Discipolul diavolului*, după Shaw, *Ultimul apus de soare*, *Căldrețul singuratic*, *Two Weeks in Another Town*, *The List of Adrian Messenger*, *Șapte zile în mai*, *Eroii de la Telemark*, *Arde Parisul?*, *Brotherhood*, *Aranjamentul*, de Elia Kazan, *There was a Crooked Man* etc. Turnează și azi neobosit, cu o vigoare și o pasiune rară pentru profesie, sub bagheta celor mai de seamă cineaști ai zilei.

„DETAȘAMENTUL ROȘU DE FEMEI“

Nici o temă nu este prea aridă, nici un subiect nu are vreo răfuială personală cu arta adevărată dacă cei care le înviesc știu să extragă frumusețea autentică, cea care nu se desparte de noblețea mesajului uman. Iată ceea ce dovedește din plin această reușită creație a studiourilor cinematografice din Pekin, un spectacol de balet filmat, în care valorile dansului clasic precum și unele sugestii ale celui modern sint puse în slujba unei povestiri de adîncă vibrație omenească, cu trainice semnificații sociale: drumul aspru al asumării propriului destin, dobîndirea conștiinței revoluționare, a capacității de sacrificiu pentru cauza celor mulți. Filmul afirmă toate aceste adevăruri răspicat dar fără brutalități declamatorice, folosindu-se din plin de limbajul expresiv al dansului și, deopotrivă, de rafinamentul culorilor esențiale, atît de specifice artei chineze. O meșteșugită alternare a planurilor dramatice cu cele lirice asigură un ritm constant care solicită atenția obligînd-o să nu piardă din vedere evoluția unor oameni hotărîți să-și apere libertatea, demnitatea: în egală măsură ni se oferă prilejul de a contempla câteva metafore izbutite, săriturile pe crestele munților, soloul dureros al prizonierului, dansul eroinei ale cărei miini par aripi suprapuse, toate aceste unități intrinsece ale spectacolului sint pline de sensibilitate și vigoare. O muzică credincioasă baletului, acorduri care știu să lase cîmp liber de desfășurare dansului și expresivității chipului omnesc completează acest spectacol care nu trebuie pierdut, pilduitor pentru măiestria, dăruirea și bunul-gust cu care îmbină virtuțile etice cu cele estetice.

Magda MIHĂILESCU

telegrame

- O nouă ecranizare după «Crimă și pedeapsă» va fi realizată de regizorul italian Eriprando Visconti.
- Maria Felix se reîntoarce pe platouri, dar nu singură, ci însoțită de fiul său. Împreună vor apărea în filmul «Zonă interzisă», a cărui regie este semnată de Juan Ibanez (scenariul este inspirat de un roman al lui Carlos Fuentes).
- Cel mai recent film al prestigiosului regizor cehoslovac Karel Kachyna, «Pot să sar din nou în șar», este o delicată incursiune în universul unui băiețel obligat să se maturizeze de timpuriu (foto).
- Nanny Loy, cineastul recunoscut pentru pasiunea sa de observator al faptului social-politic («Cele patru zile ale orașului Neapole»), se află din nou în sudul Italiei, unde realizează documentarul «Trei luni după război».
- Regizorul polonez Jerzy Antczak pregătește o adaptare cinematografică după povestirea «Noapți și zile» a Mariei Dobrowska.
- Peter Sellers, Jean-Paul Belmondo și Ursula Andress sint interpreții viitoarei comedii a lui Jean Negulesco, «De trei ori Balzac».
- Silvana Mangano va fi Oriane de Guermantes în ecranizarea lui Visconti după capodopera proustiană «În căutarea timpului pierdut».



de C.N. CONSTANTINIU

Atît de simplu

● Cît de ușor, de simplu (aproape insuportabil de simplu) e să alcătuești o emisiune muzical-distractivă. Mai întii, cu ajutorul telefonului soliciți doi-trei cîntăreți de muzică ușoară. Îi inviți, cum se spune, «pe platou». Nici nu cred că întîmpini prea mari dificultăți. Aș spune chiar dimpotrivă, ei vin foarte repede. Mai aduci doi sau mai mulți balerini, de obicei o fată și un băiat. Pe urmă e rîndul autorilor de scheciuri. Nici în această privință nu cred că e nevoie de cine știe ce mobilizare. Și ei se înghesuie. Micul ecran atrage ca un magnet.

Cînd vorbești cu ei, cu cei care au cunoscut, în privinta asta, «viața de pe platou», mai mult se vaită de căldură (ah! reflectoarele), apoi că trece prea multă vreme pînă se fixează «unghiurile» etc. N-am auzit pe nici unul plîngîndu-se că a pierdut citeva nopți, acasă, studiind indicațiile pline de fantezie ale regizorului, că a trebuit să interpreteze altfel textul decît la prima repetiție. (E adevărat, textele nu-s din Shakespeare, nici măcar din Bernard Shaw. Dar se poate și cu hirtia în mînă. Ce să le mai înveți pe de rost? lei pagina scrisă, o citești cu sprinceana mai ridicată, — semn de concentrare artistică — ai terminat, și mai tîrziu, mult mai tîrziu, treci pe la casierie, și gata.)

Viața nu e grea nici pentru cei care cîntă printre niște dreptunghiuri mai mari sau mai mici ori forme geometrice ovale. Mai coboară o treaptă, mai urcă una, se mai opresc. Cînd vîi de acasă cu propria ta personalitate (avem și astfel de interpreți) nu e rău, ba chiar e bine. Parcă se mai învionează și spectacolul. Dar cînd n-o ai (personalitatea — n.n.), totul se desfășoară ca la o serbare de sfîrșit de an școlar. O serbare de sfîrșit de an școlar are însă coeficientul ei de candoare, de emoții în primă audiență, de stingăci ferme-cătoare, de trac, care fac să tresară de spaimă părinții. O vioară produce un dezacord, micile dansatoare își pierd sincronizarea, cineva uită o strofă dintr-o poezie. În spectacolul muzical-distractiv însă nimeni nu-și uită textul (și ce bine ar fi dacă s-ar mai uita ceva din unele texte umoristice), toți sint cumînți, gravi chiar, și trece o jumătate de oră ori una întregă și nu se întîmplă ceva deosebit, aș spune, nu se întîmplă nimic.

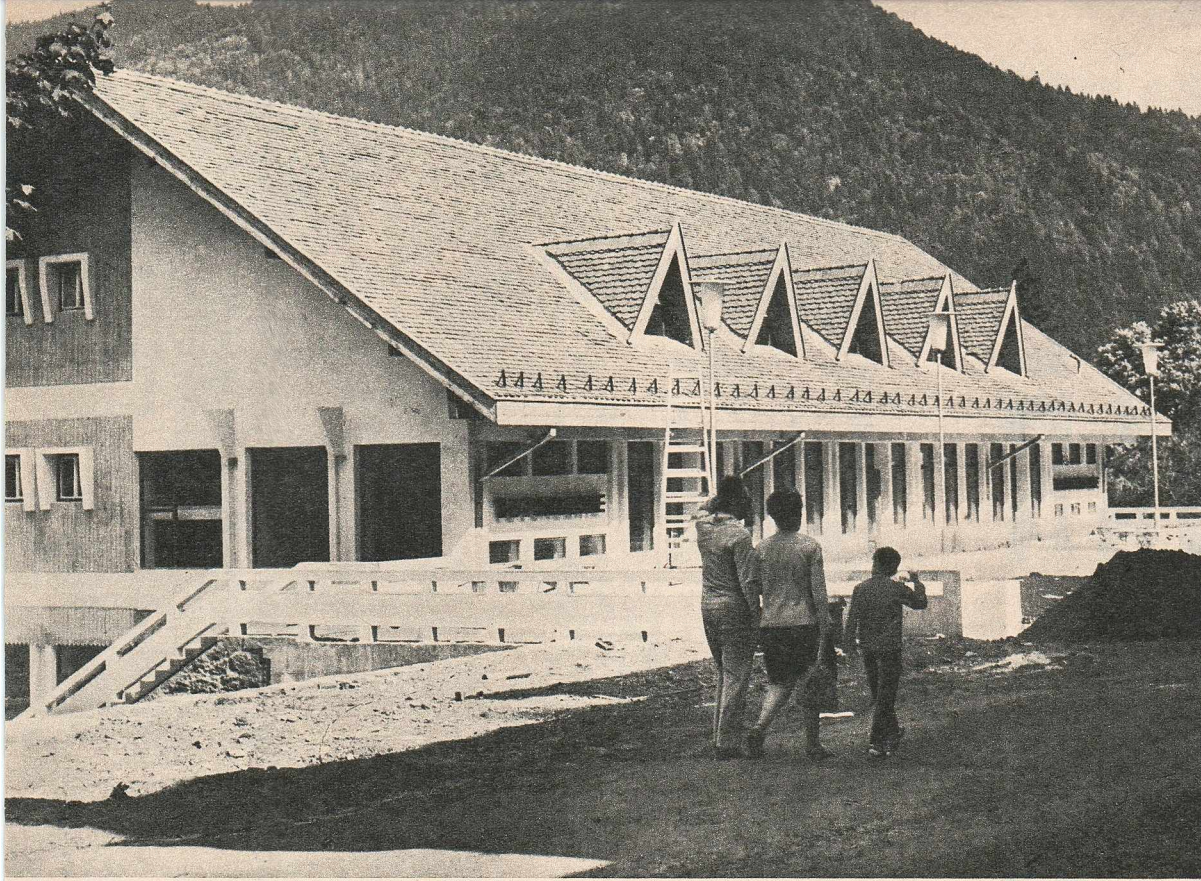
În emisiunea intitulată «Ritm și tinerete» s-a întîmplat chiar ceva foarte ciudat. N-a fost nici... ritm, nici tinerete. De ce i-o fi spus așa? Un moment coregrafic, citeva melodii de muzică ușoară interpretate, și atît. Oare exigența artistică este egală cu plitudinea?

Despre ce înseamnă un spectacol și muzical și distractiv vom mai avea prilejul să scriem. De altfel am convingerea că și cei care îl compun cunosc partea teoretică a problemei, și mai știu că micul ecran are și uriașul avantaj de a folosi, în același timp, elemente de teatru, de film, de plastică etc.

Poate că intervine uneori graba și inerția, plictisul și rutina, pe principii binecunoscute: hai s-o facem și pe-asta, că merge!

● Micul ecran nu are toate avantajele celui mare. Scenele de film petrecute noaptea, de pildă, se vîd estomplate, neclare, de unde concluzia, la îndemîna oricui, că nu e bine «să lucrezi» cu multe pete de întuneric. În ultimul timp însă pasiunea pentru obscuritate a luat proporții. «Ora exactă», titlurile a numeroase rubrici și emisiuni sint proiectate cu o scriitură albă pe un fond închis, ceea ce nu conferă nici acuratețe grafică, nici vizualitate clară, nici... optimism. Aproape totul se transformă într-un cenușiu posomorît. Contrastul de alb și negru, în care albul să fie dominant, ca în titlul emisiunii de sport, reprezintă soluția cea mai adecvată și permite o perfectă receptare a imaginii.

Viitorul complex comercial de la Băile Tușnad, afară...



...și pe dinăuntru.

REFLECȚII

DINAMICĂ ȘI RESPONSABILITATE ÎN COMERT

Sîntem tentați uneori să identificăm cerințele desfășurării unui comerț bun, corect, modern, diligent, igienic, divers, exclusiv, cu ideea de imperativ al civilizației. Este, fără îndoială, prea puțin. Acest mod rezumativ de a pretinde — mod corect dar incomplet — rămîne la nivelul constatării că desfacerea mărfurilor și deservirea beneficiarilor individuali oglindește în mare parte constituie un elocvent termometru pentru gradul de progres al unei colectivități. Rămasă în acest stadiu, constatarea riscă să se transforme într-o metaforă, și atît.

Ceea ce nu trebuie să uităm, nici cei care fac comerțul, dar nici noi, cei care beneficiem de el și care trebuie să-l pretindem, este faptul că «termometrul», «barometrul», «altimetrul», oricum am vrea să-l mai numim, nu este decît figurativ un instrument de măsură; spre deosebire de acestea, el nu poate beneficia de scuzele înregistrării automate, mecanice, neinfluențabile, ce aparțin aparatelor inerte, reci dar obiective. Nu poate, pentru că nu este nici rece, nici scutit de subiectiv.

Am participat nu demult la activitatea unor brigăzi formate din specialiști în problemele comerțului și deservirii populației, care s-au deplasat, la indicația conducerii superioare de partid și de stat, în diferite județe ale țării, cu sarcina de a întreprinde o vastă acțiune de control și sprijin. Oricît de centrate asupra comerțului ar fi fost privirile și atenția noastră, nu ne puteam sustrage impresiilor copleșitoare lăsate de întreaga realitate inconjurătoare: viață economică trepidantă, obiective noi invitate la tot pasul, inclusiv construcții și amenajări cu destinație social-culturală, oameni activi, preocupați și satisfăcuți în același timp. Aceste impresii au fost cu atît mai copleșitoare în județul Harghita cu cît respectiva parte a țării a cunoscut în anii construcției socialismului, și în special după Congresul al IX-lea al P.C.R., un avînt nemaiîntîlnit, și cu cît dublarea în actualul cincinal a investițiilor afectate județului se simte în ritmul intens al construcțiilor ce se înalță la fiecare pas, construcții destinate propășirii, vieții fericite a oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități. Progresul, ușor de sesizat chiar pentru cei care vizitează mai des un anumit teritoriu, include și comerțul, și turismul. Dar diferențele de nuanță între o organizație comercială sau alta, între o localitate sau alta, ori chiar între unități apropiate nu sînt excluse.

Pe măsură ce deficiențele, aproape inerte, au fost remediate, pe măsură ce s-au

luat măsuri operative care au stimulat desfășurarea în viitor a unui comerț normal, gîndurile noastre au rămas să zăbovească asupra citorva aspecte, fie ele și particulare, izolate, dar provocatoare de reflecții valabile pentru oricare colțișor al țării în care se face comerț, cu sau fără lipsuri.

Participam, bunăoară, la controlul unităților de legume și fructe din Miercurea-Ciuc (în primele zile ale perioadei de activitate menționate) și mă întrebam: pentru ce la Gheorghieni ori la Odorheiu Secuiesc aprovizionarea este făcută mai atent, iar în orașul reședință de județ, nu? Oare nu observă șefii C.L.F.-ului Miercurea-Ciuc și toți subordonații lor că locuiesc și deservesc un oraș în plină construcție și dezvoltare, între concetățeni antrenați cu toată energia și entuziasmul în procesul de rapidă dezvoltare economică și urbanistică?

Întrebările, valabile de fapt nu numai pentru C.L.F. ci pentru întreaga rețea comercială locală, mi-au prilejuit reflecții despre obligațiile politice ale lucrătorilor din comerț și — în primul rînd, desigur — ale factorilor responsabili.

O activitate comercială care nu se ridică la înălțimea activității celorlalți membri ai societății, rezultatele unei organizări a activității comerciale care nu reflectă înălțimea rezultatelor muncii celorlalți cetățeni reprezintă o gravă distonanță în armonia organismului social și economic. Nu, într-un oraș cu obiective industriale moderne, care se îmbogățeste continuu cu noi edificii editate, nimeni nu are dreptul să vîndă chiftele cu mîna murdară! E ca o fereastră strîmbă pe fațada unui palat.

Economiceste vorbind, deservirea în condiții optime a populației trebuie să se situeze la nivelul investițiilor generale din economie și al investițiilor afectate în mod direct comerțului — în special. Dar nu numai deservirea, ci tot ceea ce înglobează pregătirea, organizarea și desfășurarea comerțului.

La Băile Tușnad, printre foarte multe construcții noi și frumoase, mereu noi și mereu mai frumoase, a fost prevăzut și un modern complex comercial. Mai cu cîndăneli, mai cu amînări, clădirea a fost ridicată. E minunată. Dar se ajunsese la jumătatea sezonului și ea nu fusese dată încă în folosință. Pregătirile s-au împotmolit într-o ultimă fază pe care n-o mai putem denumi nici măcar de finisare. În ziua vizitei noastre rămăseseră de scris cîteva litere la firme, de aranjat mobilierul, de racordat instalațiile. Am parcurs numeroasele încăperi ale

complexului și am numărat efectivul «șantierului»: un muncitor. Al doilea, «importat» de la Baia Mare, era plecat să-și viziteze neamurile din localitate. Acestea se întîmplau la ora 11, în miezul zilei, la cițiva pași de sediul întreprinderii balneare, în centrul stațiunii, sub privirile tuturor celor care răspund de buna ei funcționare. Consecința: spațiul comercial evident diminuat într-o perioadă de mare afluență a oamenilor veniți la odihnă și, la fel de grav, o investiție a cărei amortizare întîrzie încă înainte de a începe să-și justifice existența.

În exemplul ales, temporizarea nejustificată revine, desigur, și constructorului. Comerțul nu funcționează independent de restul angrenajului economiei. Dar complexitatea raporturilor economice dintre diferitele sectoare, în care se îngemănează și participarea activității de desfacere și deservire, are și un aspect reversibil. Ne referim la obligațiile comerțului față de celelalte sectoare economice, obligații nu în înțeles contractual, ci al corelațiilor economice și sociale. Este, dacă vreți, o obligație de echitate economică și socială. Dacă — spre exemplu — industria constructoare de mașini produce sonde de cea mai bună calitate, dacă marinarii transportă mărfurile cu maximum de operativitate, dacă fizicienii atomiști realizează prin forțe proprii aparatură la nivelul tehnicii mondiale, dacă agricultorii strîng recolta la timp și însămințează a doua cultură, cine poate tolera comerțului să rămînă mai prejos? Ce folos că sînt confecționate costume de haine bune și frumoase, dacă la locul de desfacere ele sînt expuse înghesuit, vîndute pe sub mînă, contra bacșiș, ori cu cozi artificiale create prin servire greoaie?

Finalitatea producției bunurilor de consum manifestată prin comerț este însăși finalitatea întregii economii socialiste: grija pentru omul muncii. Orice abatere de la disciplina comercială și de la normele civilizate de contact cu cumpărătorul ori consumatorul constituie o gravă nesocotire a acestei griji. Nu întreaga colectivitate slujește comerțul, ci lucrătorii din comerț, din alimentația publică sînt la dispoziția oamenilor muncii, așa cum aceștia se îngrijesc să producă toate cele necesare societății.

În ziua de 13 iulie, pe la ceasurile 10,00, se formase o coadă în fața magazinului de încălțăminte de pe strada Lenin din Miercurea Ciuc. Prăvălia era închisă de o jumătate de oră. Se primea marfă. Sandale de damă. N-am înțeles pentru ce aprovizionarea unității se făcea în defavoarea orarului de func-

ționare, dar am mai așteptat o vreme, inspectînd împreună cu brigada magazinele din jur. Am revenit la ora 10,45. Camionul plecase, magazinul rămînea închis, coada creștea. Cumpărătoarele așteptau în stradă de 75 de minute. Am pătruns în unitate ca să căutăm explicația întîrzierii. Gestionara și vînzătoarea ajutătoare... pliau ambalajele. Operațiune foarte simplă de făcut după ora închiderii sau simultan cu servirea, în spațiile rafturilor. Pentru ce aceste sandale, la confecționarea cărora s-a economisit fiecare minut ca să se producă mai mult și mai operativ, trebuiau să ajungă în mîna cumpărătoarelor, a destinatarilor producției, numai după neplăcerile așteptării și înghesuiei? De ce a fost necesară intervenția membrilor brigăzii pentru ca magazinul să fie redeschis imediat? De ce altceva decît dintr-o subestimare a timpului și a răbdării omului muncii?

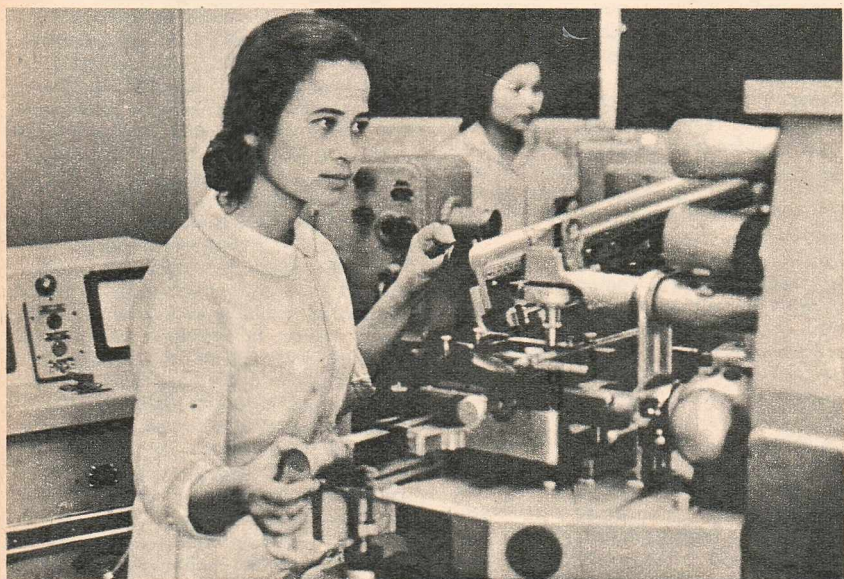
În magazia cantinei șantierului Harghita, aparținător de Trustul nr. 5 construcții-montaje Brașov, au fost găsite două coșuri cu așa-zisi castraveți, în realitate niște forme galbene, descompuse, depreciate. Responsabila cantinei, Malvina Orban, ne-a făcut cunoscută denumirea produsului, altfel greu de identificat, și explicația halului în care arăta. Marfa a fost inițial de calitate bună. Dar ea fusese cumpărată cu unsprezece zile în urmă. Fără îndoială că Malvina Orban nu face în același mod și aprovizionarea propriei gospodării. Dar la serviciu își permite. De ce? Pentru că la serviciu îngrijește nu de familia restrînsă, ci de familia mai mare a colectivului de muncitori, colectiv față de care nu a dovedit că poartă afecțiune.

Este obligatorie această dragoste, nu exagerăm cu nimic, a vînzătorului față de cumpărător? E obligatorie și necesară. E obligatorie, așa cum nu-ți poți imagina un medic neanimat de idealul de a lupta pentru viață, așa cum ratează în pedagogie un educator lipsit de dragoste față de copii. E obligatorie și trebuie cultivată. Sîntem convinși că sporirea preocupării pentru formarea psihologică a lucrătorilor din comerț și deservire, pentru pătrunderea lor de conștiința și convingerea că sînt îndatorați față de oamenii muncii, în ansamblul unor relații sociale în care fiecare este îndatorat fiecăruia, reprezintă una din căile esențiale, cu rezerve inepuizabile, pentru îmbunătățirea muncii în interesul tuturor.

Sergiu ANDON
Fotografii de S. STEINER

MILENARUL DAR TÎNĂRUL HANOI

de Corneliu VLAD



În laboratoarele secției
de chimie analitică
a Politehnicii din Hanoi.

Pagoda pe un singur pilon —
«blazonul» Hanoiului.



Dacă Vietnamul reprezenta pentru noi, cu o generație, două, în urmă, nu mai mult decât denumirea exotica a unui ținut îndepărtat, Hanoiul, capitala sa, era un nume cu atât mai puțin familiar. În acești ani de mari încercări din viața Vietnamului numele acestei țări circumscrie în conștiința omenirii un bastion inexpugnabil al libertății și independenței unui popor mic dar curajos, care își apără victorios ființa națională împotriva amestecului brutal al agresorilor imperialiști.

Capitala eroică a acestei țări eroice — Hanoiul — înscrie zile nepieritoare în epopeea glorioasă a acestei lupte. Aflat pe pământul acestei țări, cum recepționează călătorul sosit de departe realitățile ei, în primele clipe ale contactului nemijlocit? Cele dintii impresii se vor închea din elementele dislocate, aparent chiar dispartate; din imaginea unuia din vestigiile istorice ale orașului sau din rezonanța unui cuvânt ce revine mereu pe buzele acestor oameni ce vorbesc o limbă pe cât de misterioasă și de insolită, pe atât de melodioasă și de expresivă; din aspectele cele mai frapante ale străzii, ale spectacolului diurn al așezării sau din primele contacte umane stabilite. Toate aceste relații fiind însă, în ultimă instanță, trăsături definitorii pentru omul Vietnamului acestui timp.

«Mot Cot», adică, în limba vietnameză, «Pagoda pe un singur pilon», îți evocă Hanoiul, tot astfel cum Turnul Eiffel îți vorbește despre Paris, Kremlinul despre Moscova, Poarta Brandenburg despre Berlin sau Piața Tien An Men despre Pekin. Silueta Mot Cotului devine familiară străinului venit de departe după numai câteva zile petrecute în Hanoi. Pe tablourile în lac negru sau pe transparentele din fibră de bambus ale meșterilor artizani, ca și pe etichetele berii «Truch Bach» sau ale pachetelor de țigări «Tu Do», profilul pagodei pe un pilon se multiplică în cele mai diverse tipuri, ca marcă arhitectonică a capitalei vietnameze. M-am interesat adesea cum se face că dintre numeroasele vestigii ale vechii civilizații din cuprinsul acestei așezări, Pagoda pe un pilon este aceea care avea să se conserve în heraldica urbei ca blazon unanim îmbrățișat. Faptul că e vorba de cel mai vechi monument istoric al Hanoiului, înălțat încă în anul 1049, în timpul regelui Thai Ton din dinastia Ly, nu ar fi suficient ca explicație. Secretul stă mai degrabă altundeva; revelația lui o are doar acela ce are prilejul de a contempla Mot Cotul pe vatra sa, aflată departe de freamătul citadin, în profunzimea unui crîng retras din nordul Hanoiului. Pagoda, închipuind lujerul și corola unui locus înflorit, se ridică în mijlocul unui heleşteu rectangular. Monumentul, menit să amintească lumii

imaginea capitalei Vietnamului, nu impune nici prin proporții copleșitoare, nici prin strălucire ostentativă, ca atâtea alte renumite monumente-lăcaș de cult ale civilizației extrem orientale, unde aurul, pietrele prețioase, stucatura de lemn scump și viu colorat sau puzderia de statui materializînd în fiecare exemplar o operă de geniu se fixează violent pe retină. Pentru că Mot Cotul nu mai este de mult resimțit, nici de cei ce trăiesc în umbra sa și cu atât mai mult de cei veniți de departe, ca un lăcaș de cult. Nimic mistic în acest vestigiu al trecutului, durat în cea mai bună tradiție a arhitecturii populare vietnameze. Din lemn, fără prea multe ornamente, de proporții modeste, la scară umană, Mot Cotul este o mărturie, ce străbate prin veacuri, a marilor virtuți ale poporului vietnamez: discreția, modestia, dreapta măsură... Aici stă, în bună parte, destinul Pagodei pe un singur pilon.

De-a lungul secolelor, în îndelungata luptă a oamenilor acestor locuri împotriva invadatorilor străini, Hanoiul a fost trecut nu o dată prin foc și sabie și distrus pînă aproape de temelii. Mot Cotul a fost mistuit de flăcări în mai multe rînduri, dar de fiecare dată, în primele momente după reîntoarcerea lor la vatră, locuitorii așezării ridicau monumentul atât de scump lor pe același loc, cu aceeași înfățișare. Ultima oară pagoda a fost incendiată în timpul războiului anticolonial-



Bicicleta — un element nelipsit din viața locuitorilor capitalei, a cetățenilor R.D. Vietnam în general.



Clipe de destindere în «Parcul muncii eliberate».

list, de către militarii corpului expediționar străin. Iar una din primele măsuri ale puterii populare, după proclamarea republicii, a fost reconstrucția străvechiului monument.

Renăscut din propria-i cenușă, Mot Cotul stă cheazășie vitalității și perenității civilizației acestor locuri, resurselor inepuizabile ale oamenilor ce au clădit-o și o perpetuează din generație în generație, ieșiți învingători din vicisitudinile de tot felul, în toate momentele de răscruce ale devenirii vietnameze.

*

«Thong Nhat», «reunificare», este unul dintre cele dintii cuvinte vietnameze pe care le învață cel ce pășește pe pământul acestei țări a cărei scindare se perpetuează dureros și irațional. «Thong Nhat» este numele principalului hotel al capitalei R.D. Vietnam, pe pereții căruia mai stăruie și acum, ca niște leziuni necicatrizate, săgeți de un roșu închis, de culoarea sîngelui, indicînd calea spre cel mai apropiat adăpost antiaerian.

În cel mai întins parc al capitalei (care se numește și el «Thong Nhat»), peluze uriașe de flori, întreținute cu grijă în tot timpul anului, înscriu numele principalelor centre ale celor trei ținuturi istorice ale Vietnamului: Hanoiul — al nordului și al întregii țării; Hue — al centrului; Saigonul — al sudului.

Întreprinderi și străzi ale capitalei se numesc «Thong Nhat», cea mai apreciată bicicletă produsă de industria vietnameză, de asemenea. «Thong Nhat», reunificare — cuvinte cu care trăiește pe buze un întreg popor, sentiment adînc înrădăcinat în inima și conștiința fiecărui vietnamez.

Pe drumurile țării întâlnești inscrite pe pietrele kilometrice distanța pînă la diversele localități din partea de sud a țării: Hue, Danang, Saigon, Ca Mau...

Stau de vorbă cu Luu Qui Ky, directorul săptămînalului «Thong Nhat». În redacția pe care o conduce, majoritatea ziariștilor sînt originari din sud. «De multă vreme — spune el — cărțile de școală i-au învățat pe copiii noștri că Vietnamul are forma unui

S. Este un teritoriu îngust, care șerpuește pe coastă, de la Dong Dang pînă în sud, la Capul Ca Mau. La răsărit, coastele noastre se întind pe aproape 3 000 de kilometri; la apus, frontiera urmează, pe o lungime de 2 500 kilometri, maiestose lanțuri muntoase. Pe acest pămînt poporul nostru trăiește încă din epoca de piatră. Istoria poporului nostru numără mai multe milenii de luptă pentru Independență, libertate și drept la viață. Ne-am eliberat noi înșine de sub dominația colonială, proclamînd, la 2 septembrie 1945, crearea Republicii Democrate Vietnam atît în nordul cît și în sudul țării. Poporul nostru, în nord și în sud, are o istorie comună, o cultură comună, vorbește aceeași limbă. Țara noastră este una, națiunea vietnameză este una.

*

Este un mare privilegiu de a-l întîlni pe

edilul numărul unu al orașului, dr. Trang Duy Hung, președintele Consiliului administrativ al capitalei R.D. Vietnam. Dr. Hung cunoaște mai bine ca oricine azi orașul acesta, în fruntea treburilor căruia se află din septembrie 1945, din momentul proclamării republicii. Istoria ultimului sfert de veac al așezării el o trăiește intens, în fiecare clipă. Ne spune: «Vedeți orașul de azi, brăzdat de tranșee, betonat în adăposturi, presărat de-a lungul bulevardelor de lăcașuri individuale de protecție împotriva atacurilor aeriene inamice? Aproape la fel arăta Hanoiul și în anii 1945-1946, în timpul războiului anticolonialist. În deceniul de pace relativă de care am beneficiat după semnarea acordurilor de la Geneva din 1954, Hanoiul a devenit, dintr-o așezare neproductivă, populată în majoritatea sa de comercianți de toate calibrele, principalul centru economic al țării; dintr-un oraș al tuturor și al nimănu, un oraș al nostru. Partidul Celor Ce Muncesc apreciază că am depășit cu bine perioada bombardamentelor masive ale aviației americane; acum ne mobilizăm forțele pentru

ca stînd de strajă neclintîți în continuare pentru a da riposta convenită agresorilor, să durăm o așezare socialistă modernă, înfloritoare».

Hanoiul trăiește azi din plin ferveora reconstrucției și construcției. Expresiile concrete ale marilor probleme ale capitalei în acest moment sînt, alături de adăposturile antiaeriene din parcurile și străzile orașului, șantierele de construcții, din ce în ce mai numeroase. Fabricile și uzinele sînt angajate cu toate forțele lor în reluarea și extinderea capacităților de producție. Copiii Hanoiului, refugiați în anii din urmă în sate și păduri din fața coșmarului bombardamentelor, animă din nou străzile orașului, strecurîndu-se surîzători și atenți printre biciclete spre școală. Schimbul de miine al capitalei e asigurat, se pregătește din plin.

În inima țării viața pulsează din plin.



de Teodor MAZILU

O vocație ciudată

Sînt unii oameni, din fericire foarte puțini, care trăiesc cu speranța că odată și odată, mai devreme sau mai tîrziu, vor deveni și ei porci... Bineînțeles, porci în sens etic... Ei au impresia că sînt prea buni, prea sensibili și de la această tragică sensibilitate numai neazuri au avut... Au fost prea buni, prea gingași, prea manierați, prea punctuali. Ei, ajunge, ce e prea mult strică, a venit timpul să devină și ei vicleni, răi și escroci...

Așa cum unii oameni au nostalgia luminii, alții au nostalgia întunericului... Această infimă și mizerabilă categorie ne lasă impresia că de prea multă virtute nu mai pot să răsuflă, că bunătatea îi dă afară din casă... Mereu fac asemenea declarații. Așa îmi trebuie. Am fost prea bun... Eu sînt de vină. M-am purtat prea frumos... Regret că n-am avut cap pătrat. Cu alte cuvinte, calitățile morale i-au tras la fund, talentele le-au venit de hac. De fapt, ca să respectăm adevărul strict istoric, indivizii din această joasă categorie au dorit de la bun început să fie porci. S-au luat însă ba cu una, ba cu alta, și au uitat pur și simplu. Apoi, nu e chiar așa ușor să fi porc. Îți trebuie pentru asta și vocație. Acest talent și l-au descoperit ceva mai tîrziu. S-au mirat și ei de această descoperire, s-au mirat și s-au bucurat.

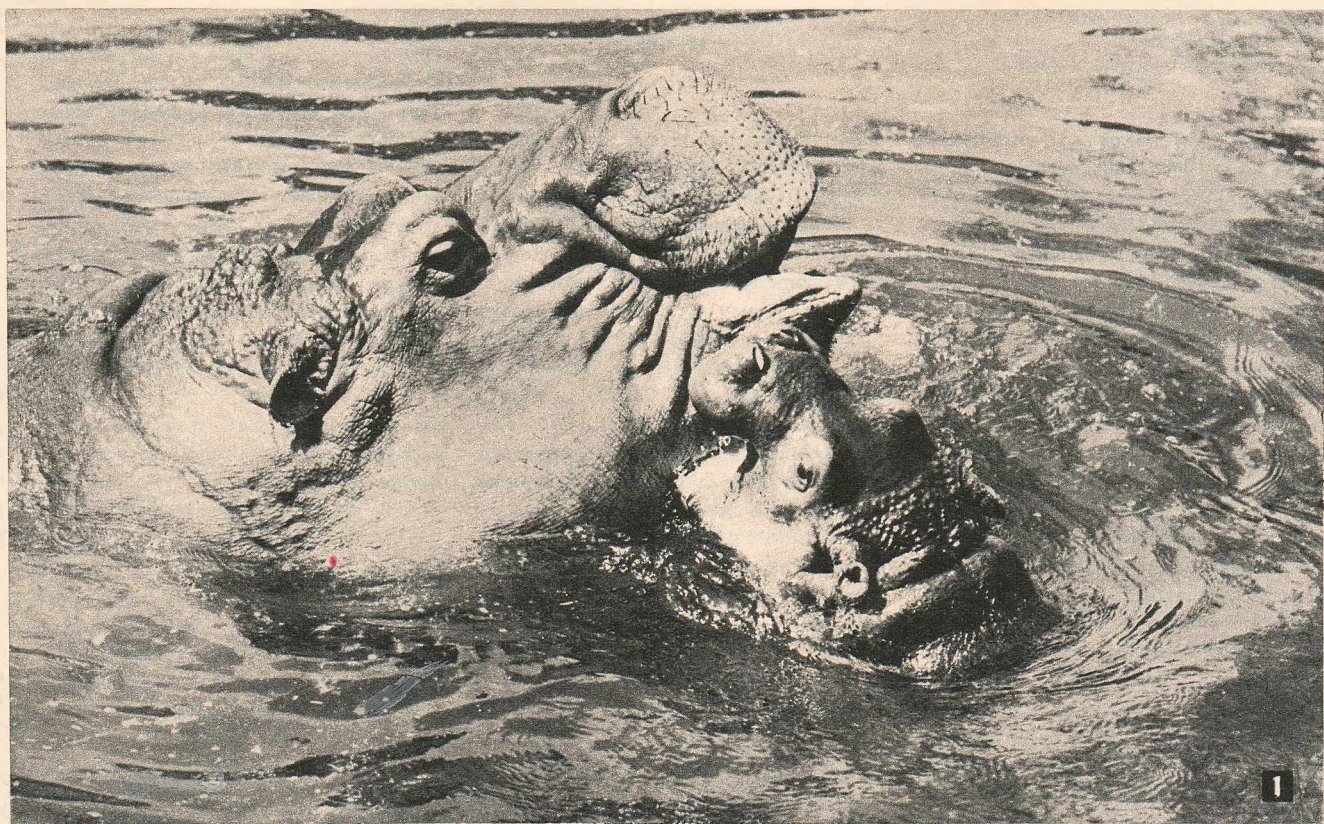
Ia uită-te la mine, eram ticălos și nu știam...

După ce au făcut această descoperire, au impresia că au pierdut timpul, că și-au irosit în virtute posacă cei mai frumoși ani ai vieții. De aceea porcul care și-a descoperit tîrziu vocația are o energie mult mai mare decît porcul inițial, dacă ne putem exprima astfel. El vrea să recupereze timpul pierdut, de aceea nu mai are nici un scrupul, stă în noroi tot timpul, nu-și mai permite riscul curățeniei. Dar cine și-a descoperit tîrziu vocația de porc înseamnă că a avut-o întotdeauna.



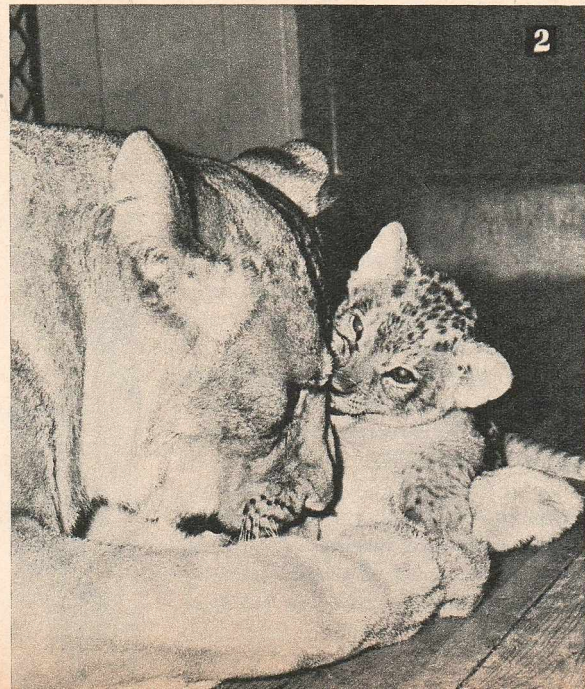
◀ aleea văduvelor

Ce frumos era acum șazececi de ani la băile Lacul Sărat de lângă Brăila! «Neîntrecutul în lume parc al privighetorilor — scria un ziar al vremii — cu umbra lui deasă, cu miile de păsări cîntătoare care dau concerte neîntrerupte, ca și băile sărate căutate de suferinzi, fac din acest loc binecuvîntat un rival de seamă al stațiunilor climaterice și balneare străine». Numai că se constata o totală lipsă de grijă a proprietarului pentru stațiune. «Statul, care stăpînește locul, a lăsat în completă părăsire frumosul parc; chiar și aleea văduvelor (o vedem în fotografie) e pustie acum, uitată și neîngrijită, și nu mai are nici o bancă măcar». De ce-i spunea aleea văduvelor? Cronicații timpului uită să ne dea explicațiile cuvenite, dar un brăilean bătrîn își amintește că acela era locul de preumblare mai cu osebire al femeilor venite singure la băi.



ah, mamele... ▶

Pentru orice mamă, cel mai reușit copil din lume nu poate fi decît propria sa odraslă, care — bineînțeles — este cel mai frumos, cel mai deștept și cel mai et cetera copil din lume... Este, desigur, și părerea personală a acestei hipopotame de la Zoo din Budapesta, care are fericirea de a avea o progeneratură din cale-afară de afectuoasă, dovadă fiind sărutarea tandră pe care i-o dăruiește (foto 1).
Leoaica Hanni, de la grădina zoologică Hellabrunn din München, are pentru moment alte preocupări: ea ascultă cu deosebit interes anecdota plină de haz pe care i-o șoptește la ureche flăcăul său în vîrstă de numai șapte săptămîni (foto 2).



zgîrie-norii ▶ traversează atlanticul

Primăria turn care se construiește în faimosul cartier parizian Montparnasse măsoară la 6 august 105 metri, dar la acea dată avea doar 27 etaje. În final, adică în anul 1972, primul zgîrie-nori european va avea 56 de etaje și o înălțime de 200 de metri.

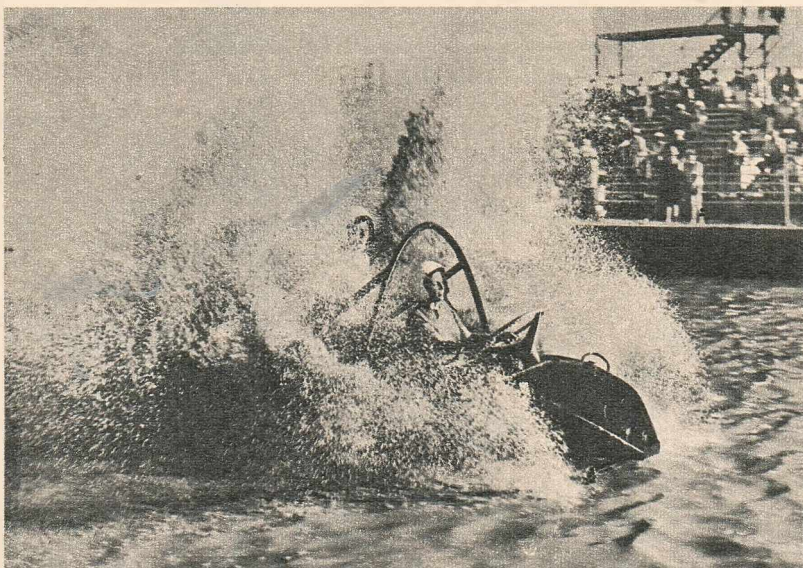


omagiu ▶ marelui durer

Peste câteva zile se va deschide la Dresda, în Republica Democrată Germană, expoziția «Arta germană în timpul lui Durer», prilejuită de aniversarea a 500 de ani de la nașterea marelui pictor renascentist. Pentru reușita expoziției, Institutul pentru conservarea operelor de artă din Dresda s-a lucrat intens la restaurarea unor picturi și sculpturi prezentate la această manifestare artistică de mare anvergură.

spectacol ▶ tehnic- sportivo - estetic

La Naples (Florida) a avut loc recent o originală trecere sportivă între vehicule-ambibii special construite pentru activitate în finuturi mlăștinoase. Lăund în seama inginerilor interpretarea performanțelor tehnice ale vehiculelor și în seama comentatorilor sportivi interpretarea recordurilor obținute în noul sport de întrecere, noi ne mulțumim să prezentăm aceste fotografii, pur și simplu pentru frumusețea lor plastică.



gastronomică

à la nelson

Unii colegi de-ai mei, mai umblați, zic că bucătăria engleză e, pardon, infectă. Mă rog, îi privește. Mie mi-a fost însă întotdeauna simpatic Nelson și de cînd mă știu am avut convingerea că băiatul ăsta a fost de treabă. Cam poznaș, că tot se ținea de corăbioarele lui Napoleon și i le scufunda ca să-i facă în necaz, dar încolo, băiat bun. După cît se pare, nu prea făcea mofturi la mîncare, însă pasămite nu suporta să i se servească ouăle ochiuri, că, vedeți dumneavoastră, i se părea o aluzie transparentă la faptul că rămăsese, iar pardon, cam chior. Dintre atîtea fete cu situație (unele chiar cu mașină mică), numai Lady Hamilton — care, pe lîngă că era nurlie, mai era și deșteptuță — a priceput cum stă chestia și, ca atare, l-a cucerit gătindu-i ouă jumări. Și încă niște jumări grozave de le-am botezat eu însumi à la Nelson.

Dacă vreți a le verifica virtuțile, puneți-vă la îndeplină 6-8 ouă, 2-3 linguri de lapte, o lingură de spanac proaspăt, opărit, două linguri de brînză rasă (telemea sau cașcaval), cam 50-60 g ceafă afumată, precum și 50-60 g unt. Apoi treceti la treabă. Bateți bine ouăle, amestecîndu-le cu laptele și împărțiți compoziția în trei părți egale. Prima parte amestecați-o cu brînză rasă, a doua cu spanac (punînd și puțin piper aici), iar a treia parte cu ceafa afumată tăiată mărunt.

Topiți untul într-o tîgăie pusă la foc și prăjiți rînd pe rînd compozițiile pregătite în modul arătat. Desigur, cînd le consumați puteți folosi diferite garnituri: de salată, de roșii, de castraveci acri etc. Se mîncă însă cu pîine neagră sau pîine cu cartofi, foarte proaspătă.

Vă dați seama dar că simpaticul meu Nelson a fost zdrobit de asemenea jumări și a avut dreptate s-o aleagă pe isteța Lady. Mai ales că o asemenea gustărică mai deschidea și setea. Și știți dv. cum sînt marinarii: le cam place un pahar, două. Nu?

Acuma, ca să fiu sincer, din toată istorioara aceasta singurul lucru adevărat este că jumările respective sînt realmente gustoase. Povestea cu Nelson am inventat-o eu, că mi-e simpatic. Dacă dumneavoastră nu, n-aveți decît s-o atribuiți altuia. Lui Magellan, de pildă, sau lui Dan Spătaru, sau mai știu eu cui vă este dv. simpatic.



EMBLEMA OSPITALITĂȚII

HANUL,

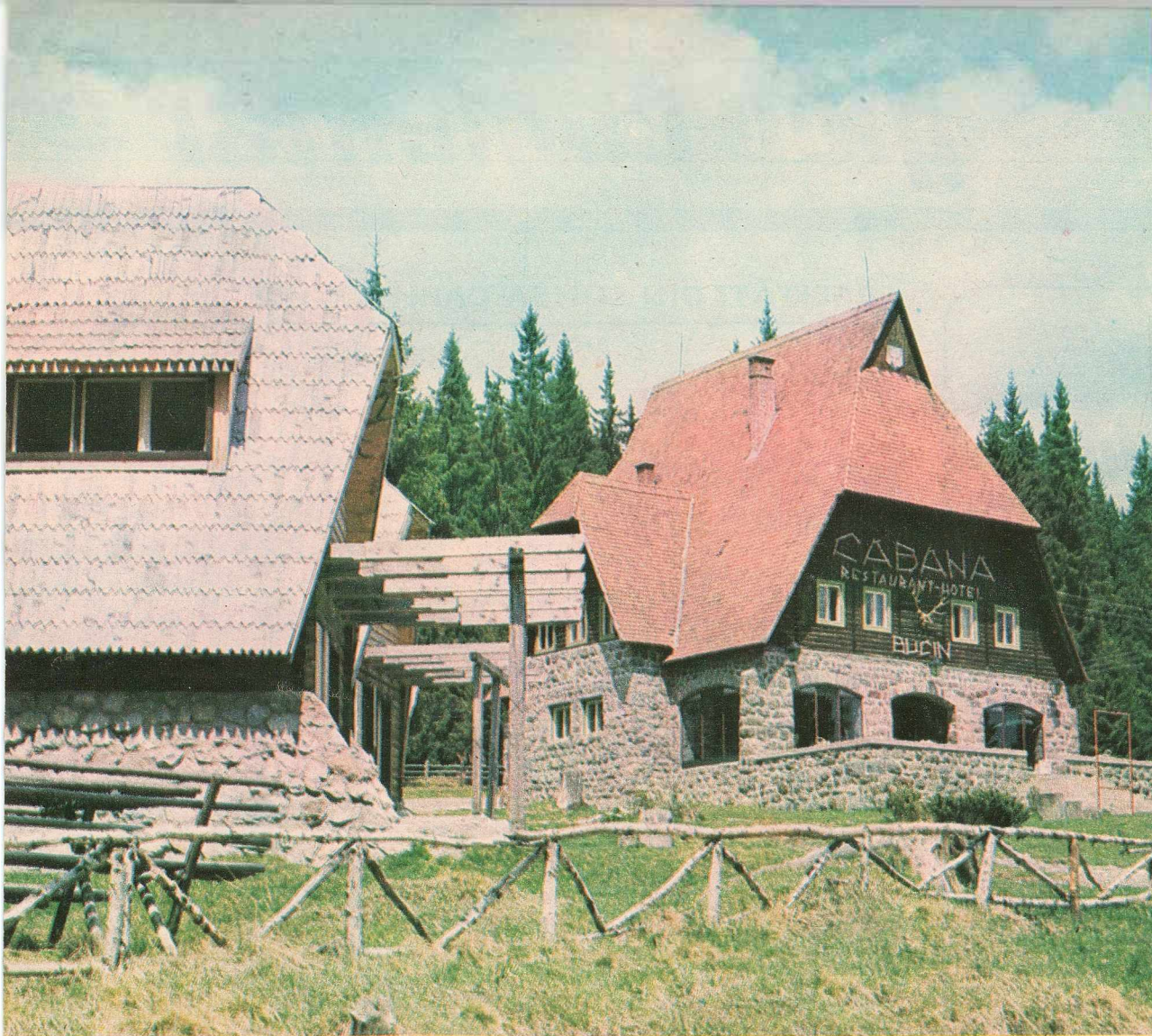
LOC DE ÎNTÎLNIRE A LEGENDEI CU TURISMUL

Pe vremuri, la răscrucea drumurilor oamenii ridicau o fântână, o troiță, un han. Poștalionul cu obiceiul schimbării cailor la han a murit de mult și numai literatura a conservat, învăluită în puțin mister, amintirea hanurilor de la răscruce.

Poate proza lui Sadoveanu ori Slavici, sau poate că doar o inspirată metaforă comercială să fi făcut ca organizatorii turismului să reinvie, la exigența confortului modern, tradiția hanurilor — locuri de popas pentru călătorul de astăzi.

Pentru drumețul alungat de zăpușeala străzii, doritor de liniște și tihnă, cooperația de consum a refăcut astfel de hanuri în cele mai pitorești colțuri de țară. Fiecare păstrează ceva din amintirea nostalgică a legendelor cu ospețe de pomină. Fiecare han care poartă pe firmă emblema cooperației de consum, fie că e vorba de hanul *Piatra Craiului* din Bihor (D.N. 1 km 570) sau de *Făgetul* din Timiș (D.N. 68 A km 95), de *Horezul* din Vilcea (D.N. 67 km 41) sau de argeșeana





Cabana Bucin, județul Harghita.

ajuns prin părțile Muscelului, merită să gustați măcar din brânza în coajă de brad pe care n-o veți mai întâlni în nici o altă parte a țării.

Cei dornici de drumeție pedestră pe drumuri domoale de munte, pot să aleagă pentru concediu cabana de la Bucin, județul Harghita, sau hanul din liniștita localitate Cheia (D.N. 1 A km 137). De la hanul din Cheia se poate porni într-o excursie «bătrânească» spre Muntele Roșu — numai 1 316 m — sau în ascensiuni mai temerare pe vârful Ciucaș.

Același relief cu povirnișuri domoale înconjoară și hanul Bucura de lângă Hateg. Putine locuri în țară oferă atita bogăție de imagini ca Țara Hategului, răsucea a Transilvaniei cu Banatul și Oltenia. În imediata apropiere a hanului se află pădurea Slivuț, rezervație naturală colonizată cu zimbri, vechi simbol al plaiurilor românești. Sarmizegetusa, Prislop, Densuș sint alte monumente care amintesc de mari momente din istoria neamului. Pe valea Rîului Mare se ajunge în Munții Retezat, imens parc național.

Dar hanul nu este o prezentă specifică numai locurilor singuratiche: la Covasna și Geoagiu, Slănic Prahova și Sovata, stațiuni ale căror ape termale și minerale au un efect terapeutic binecunoscut, cooperația de consum a dezvoltat de asemenea o puternică bază turistică. Hanuri elegante și confortabile stau la dispoziția celor veniți pe aici la odihnă și tratament balnear sau numai în trecere.

Am străbătut în puține rinduri câteva mii de kilometri. Practic, într-un concediu e greu să reușești un tur de forță prin toate hanurile cooperației de consum. Insa pe orice traseu turistic veți merge, veți întâlni hanuri și campinguri, restaurante și cabane pe ale căror firme veți observa emblema cooperației de consum, insemn al ospitalității.

Sintem convinși că cei care au trecut prin aceste unități vor reveni întotdeauna cu plăcere.

G. OSTROVEANU

Vale a Ursului (D.N. 7 km 121), păstrează estita ospitalitate a vechilor hanuri. Și fiecare este o invitație la drumeție.

Plecă să colinzi drumurile țării în tovărăia Oltului și a Mureșului, a Dornei sau Argeului, aceste hanuri te așteaptă chiar pe marginea marilor șosele, oferindu-ți din plin liniștea «capitonată» cu ozon a naturii virgine. Vei fi martorul unui spectacol alert, în er liber, cu scenă turnantă, cu decor în nărimă naturală.

Ți-ai putea propune, de pildă, să colinzi nordul Moldovei, să cunoști splendidele monumente ale naturii, locurile istorice sau restigiile de veche cultură românească. În drum te poți opri la vestitul han al Ancuței, pe care proza sadoveniană l-a trecut între totarele legendei. Desigur, ai să vrei să vezi Ceahlăul și barajul de beton al Bicazului, iar și mânăstirile Neamțu, Secu, Agapia, iaratec nu pot lipsi din itinerar. Într-o ingură zi n-ai să le poți vedea pe toate. Innoptează la hanul Agapia (D.N. 15 km 39). Aerul tare al munților, înmiresmat de aroma brazilor, răsplătește prin reconfortare oboeala de peste zi. În salonul restaurantului și pe terasă domnește o atmosferă intimă. Lista de bucate oferă o gamă largă de delicii le bucătăriei moldovenesti.

Hanul Ilișești.



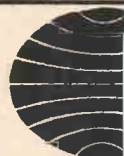
Restaurantul hanului Agapia.

Dacă pornești mai departe spre ținuturile Sucevei și spre Vatra Dornei, oprește la cel mai nou motel din țară, Ilișești (D.N. 17 km 23), bijuterie arhitecturală în stil rustic. După zecile sau sutele de kilometri parcurși, te așteaptă o odihnă binemeritată. Camerele sint amenajate ca prin partea locului, cu mobilier fără pretenția cine știe cărei sofisticate stilizări dar care păstrează intimitatea odăilor țărănești. Specificul bucatelor este inspirat din mâncărurile de stână: balmoș, urdă, jintiță. Asta nu înseamnă că nu vei găsi, ca și în București, ciorbă de perișoare, friptură la grătar sau mititei...

Cei care au optat pentru Valea Prahovei, pentru Sinaia sau Predal și pe care prea multa animație de aici și prea mulții cunoscuți întâlniți nu i-au lăsat să se odihnească, pot porni în căutarea liniștii în culoarul depresional Bran-Rucăr (D.N. 73 km 105 și km 76). La ambele intrări ale acestui culoar, cooperația de consum a amenajat câte un cochet han turistic. Din cerdacuri se deschid splendide priveliști montane. Crengile brazilor bat în fereastră inundând camerele cu mireasmă de cetini. De la Rucăr se poate ajunge ușor la Peștera și Cheile Dimbovicioarei, unde vă așteaptă cabana cu alură de stână de la Brusturet. Și pentru că tot ați



Colț din restaurantul hanului Ancuței.



O săptămână

în lume

Stăruie încă vibrant în inimi și în minți ecoul marilor festivități culminate prin parada militară și grandioasa demonstrație a oamenilor muncii din Capitală, prin care poporul român, înconjurat de simpatia și sentimentele de adeziune ale prietenilor săi din lumea întreagă, a marcat cea de-a XXVII-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist.

Peste 100 000 de cetățeni, care au luat parte la marea adunare din Capitală consacrată, în ajunul sărbătorii, împlinirii a 150 ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu și festivitatea acordării gradului de ofițer unei noi promoții de absolvenți ai școlilor militare, au ascultat — laolaltă cu milioanele de cetățeni care au urmărit desfășurarea adunării prin radio și televiziune — cuvântarea rostită de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, evocând etapele drumului parcurs de poporul român de la marea mișcare revoluționară de acum 150 de ani pînă la făurirea orinduirii socialiste în țara noastră. După ce s-a referit la succesele în dezvoltarea economică și socială a țării, care ne umplu inimile de bucurie, secretarul general al P.C.R. a arătat că partidul și statul nostru acționează neîncetat pentru dezvoltarea legăturilor de colaborare cu toate forțele progresiste internaționale. «Desigur, ca orice țară — a declarat tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — ne preocupăm, în primul rînd, să avem relații bune cu vecinii noștri — Uniunea Sovietică, Bulgaria, Iugoslavia și Ungaria — de care ne leagă atît vechi tradiții de colaborare și prietenie, cît și aceeași orînduire socială, interesele comune în lupta pentru victoria socialismului, pentru cauza progresului social și a păcii în lume. În același timp, nu uităm nici un moment că sistemul socialist cuprinde 14 țări din Europa, Asia și America și, ca atare, avem datoria față de propriul popor, cît și datoria internaționalistă față de cauza socialismului în lume, de a dezvolta relațiile de colaborare și prietenie cu toate țările socialiste».

Expresie a strînsei unități dialectice dintre îndatorirea noastră națională și cea internațională o constituie faptul evident că partidului nostru îi sînt străine tendințele de izolare sau îngustime națională. Politica marxist-leninistă pe care o promovăm consecvent pe linia dezvoltării raporturilor cu toate țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu țările în curs de dezvoltare, cu forțele democratice și progresiste de pretutindeni, cu toate statele lumii, constituie, așa cum se reflectă în cuvîntarea conducătorului partidului și statului nostru, «cea mai vie confirmare a spiritului profund internaționalist de care sînt animate partidul, statul și poporul nostru». În acest spirit, și ca o contribuție la întărirea prieteniei, colaborării și coeziunii țărilor socialiste, Comitetul Central al P.C.R., Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri au subliniat în ședința comună din 19 august că acordă o importanță deosebită Programului complex al adîncirii și perfecționării în continuare a colaborării și dezvoltării integrării economice socialiste a țărilor membre ale C.A.E.R., adoptat la Sesiunea a XXV-a ținută la București. Cu atît mai mult cu cît acest program delimitează just și necesar integrarea economică a țărilor socialiste de integrarea capitalistă. Deplina aprobare și o înaltă prețuire au fost acordate prin hotărîrea comună a C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și guvernului activității delegației de partid și guvernamentale conduse de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care a întreprins vizita în țările socialiste din Asia. Această vizită s-a integrat organic liniei generale a politicii externe și activității internaționale a partidului și statului nostru, iar rezultatele ei demonstrează tocmai justetea acestei linii.

Jaloanele politicii constructive create de P.C.R. s-au reflectat prin cifre și date concrete în bilanțul bogat pe care poporul nostru i-a făcut zilele acestea. Ele au fost prezente și în cuvîntarea rostită de tovarășul Manea Mănescu la adunarea festivă din Sala Palatului Republicii cu prilejul celei de-a XXVII-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. În ajunul sărbătorii a avut loc la București, într-o atmosferă de caldă prietenie tovarășească, întîlnirea dintre tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU și alți conducători de partid cu delegația Partidului Comunist din Japonia, condusă de tovarășul Kenji Miyamoto. Primirea la Consiliul de Stat a unui grup de turiști americani de origine română a oferit acestora prilejul de a-și exprima elogiile la adresa realizărilor mari din țara noastră și a politicii externe a României, consacrată cauzei păcii și înțelegerii între popoare, destinderii.

Dincolo de hotarele patriei, marea sărbătoare națională a poporului român a fost marcată în numeroase țări prin impresionante manifestări de prețuire, stimă și admirație pentru România socialistă, pentru partidul nostru comunist. La Varșovia sau la Santiago de Chile, la Berlin sau la Tokyo, în marile capitale ale lumii sau în orașe mai mici din diferite țări au fost deschise expoziții documentare redînd imagini din România socialistă. Ziarele, posturile de radio și televiziune au consacrat un bogat material evocînd înfăptuirile poporului român sub conducerea P.C.R. În anii care au trecut de la eliberare. La Hanoi a avut loc vernisajul unei expoziții intitulată «România socialistă», la Universitatea Ica din Lima s-a desfășurat, sub auspiciile Fundației culturale peruviano-române, o festivitate consacrată zilei de 23 August. Timp de o oră și jumătate, Radio Nacional din Caracas (Venezuela) a transmis prima emisiune din ciclul intitulat «România la a 27-a aniversare a eliberării». În numeroase alte state, politica internă și externă a României a fost obiectul unor calde aprecieri izvorîte din înțelegerea caracterului just și consecvent al acestei politici, ce corespunde întru totul aspirațiilor legitime ale poporului român.

Marți, 24 august 1971

Dic. BABOIAN

REALITĂȚI DIN LUMEA CAPITALULUI



ÎNARMARE, ÎNCORDARE, IMPAS FINANCIAR



Președintele Centralei americane A.F.L.-C.I.O., George Meany (în fotografie), ca și numeroși alți exponenți ai sindicatelor americane, și-a exprimat dezacordul cu măsurile anunțate de președintele S.U.A., măsuri pe care le consideră contrare intereselor milioaneilor de americani ce suportă povara, și așa destul de grea, a unei economii grevate de cheltuieli militare uriașe.

De altfel, așa cum se arată într-o declarație dată publicității de Partidul Comunist din Statele Unite, «programul economic extraordinar anunțat de președintele Nixon reprezintă o încercare a guvernului de a depăși criza în care se află imperialismul american, pe seama oamenilor muncii».

«Un cutremur monetar de dimensiuni incalculabile, cu consecințe imprezvizibile pentru viitor». Aceasta a fost prima reacție a cotidianului italian «Messaggero» la măsurile economico-financiare extraordinare anunțate de președintele Nixon și care au avut efectul unei bombe pe piețele financiare interoccidentale. Cataclismul declanșat prin surprindere de Washington a alarmat pînă la derută cercurile economice financiare direct vizate de repercusiunile loviturii americane. Ca o primă măsură de autoapărare, numeroase burse occidentale și-au închis porțile suspendînd orice tranzacții valutare și preferînd, cu orice risc, expectativa pînă la «clarificarea» lucrurilor. Reflectînd accentua-

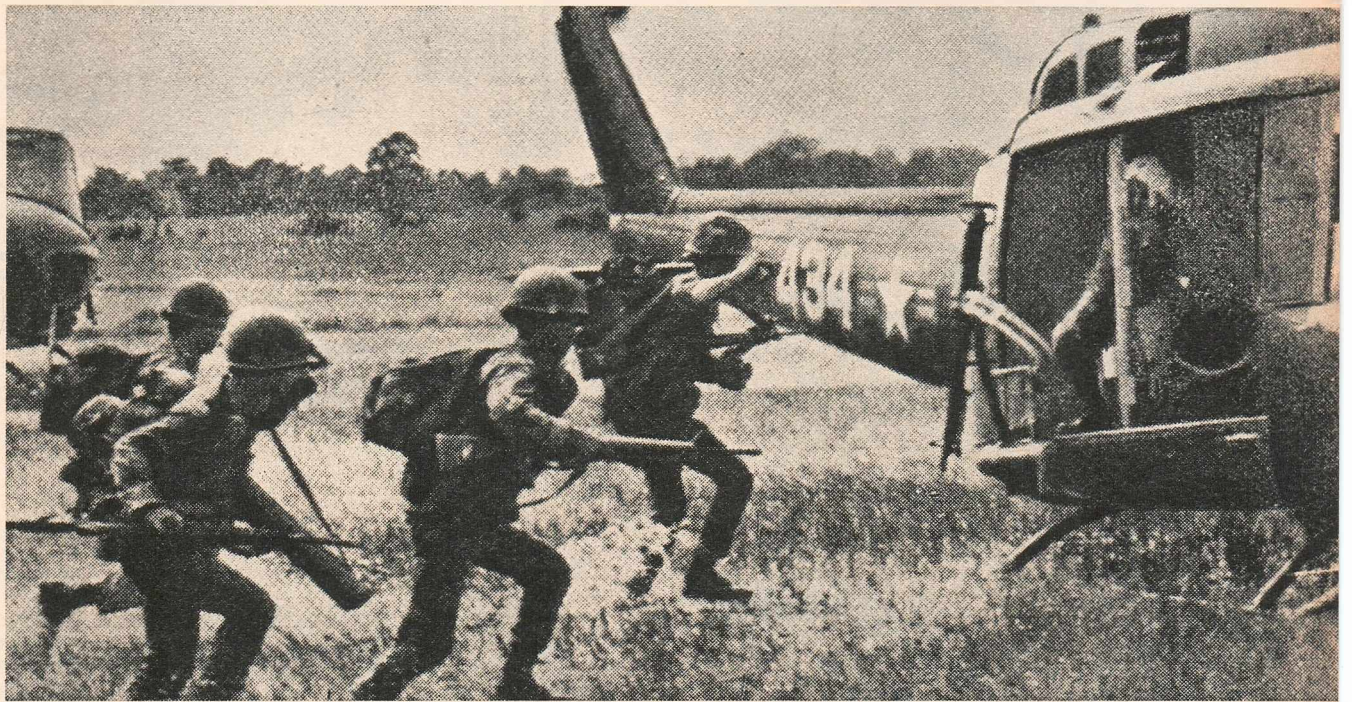


Bursa londoneză, mai reținută decît celelalte organisme financiare vest-europene, a trăit și ea clipe de mare tensiune.

lată cum arăta marea sală a tranzacțiilor de la bursa newyorkeză după anunțarea măsurilor președintelui Nixon.

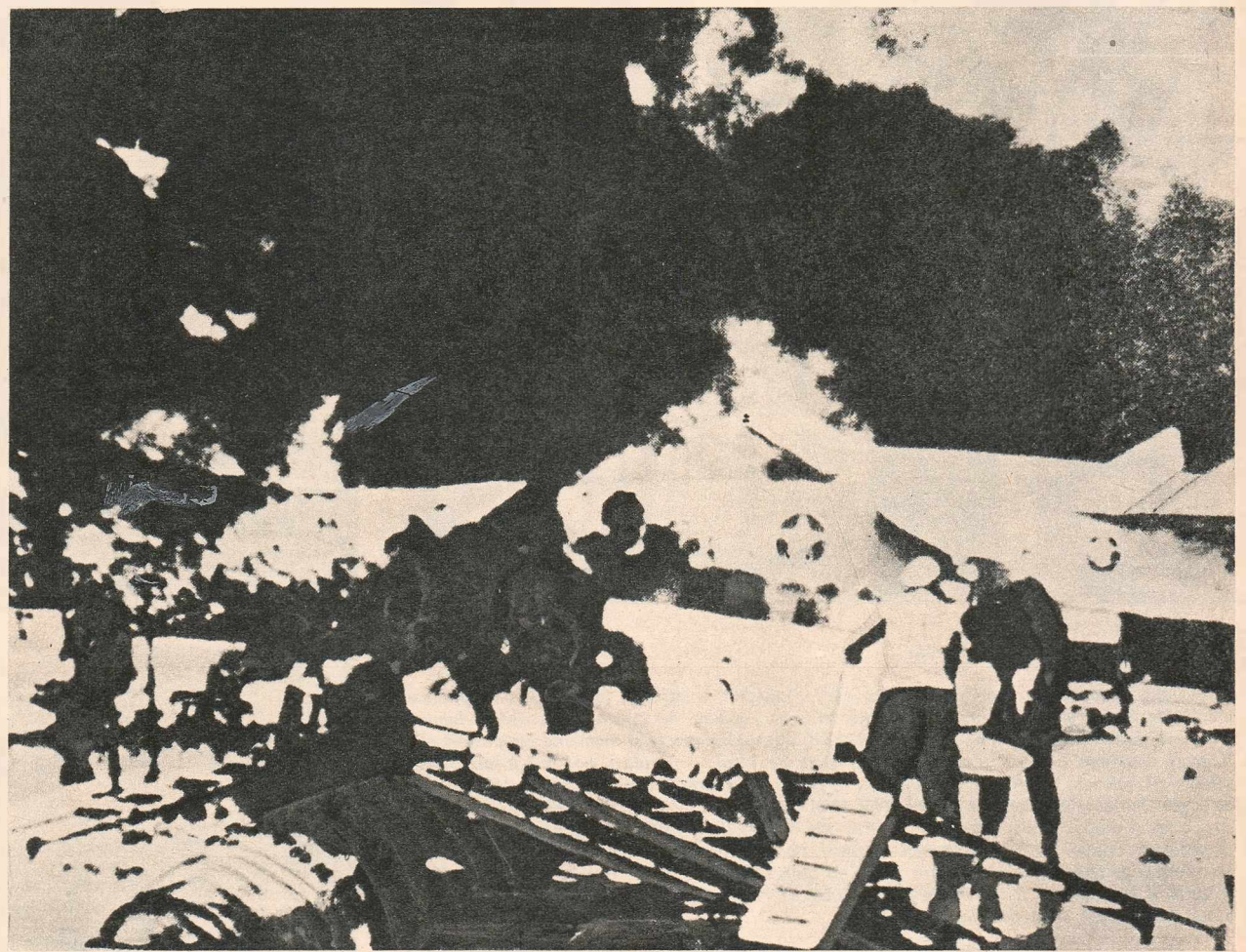
rea acută a dezechilibrului economic și financiar interoccidental ce evoluează pe fundalul instabilității cronice a sistemului valutar capitalist și al contradicțiilor tot mai ascuțite de pe piața occidentală, erupția violentă a crizei monetare, determinată de programul de urgență luat de președintele Nixon, apare ca un fenomen de gravitate incontestabilă, obligând cercurile interesate să caute, prin mijloace extreme, măsuri și căi pentru ieșirea din impas. Zilele care s-au scurs de la anunțarea la Washington a măsurilor ce echivalează cu devalorizarea «de facto» a dolarului au fost dominate de o tensiune fără precedent în raporturile dintre S.U.A. și partenerii săi vest-europeni sau asiatici. La Bonn sau la Tokyo, la Paris, la Roma, în toate metropolele capitaliste au început tratative oficiale și manevre de culise pentru ajungerea la un compromis. Între timp, în S.U.A. Administrația Nixon încearcă să convingă opinia publică americană că înghețarea salariilor și prețurilor pe o perioadă de 90 de zile precum și reducerea cheltuielilor publice și instituirea unei suprataxe de 10 la sută asupra importurilor în S.U.A. ar putea stăvilii inflația, șomajul și procesul de eroziune a dolarului. Majoritatea opiniei publice americane și în general occidentale se întreabă însă dacă în realitate această vastă operațiune economico-financiară nu va adânci și mai mult contradicțiile economice, financiare și sociale, dacă întreaga povară nu va fi aruncată din nou pe spinarea maselor.

Acum, când se iau măsuri în speranța curmării efectelor crizei ce bîntuie piața interoccidentală, ies la iveală implicit și pregnant cauzele reale, rădăcinile acestei crize. Fără îndoială, boala dolarului nu este un fenomen conjunctural, ci rezultat inerent, logic, al întregii politici promovate ani de-a rândul în S.U.A. pe linia înarmărilor și încordării internaționale. Cercurile imperialiste, care au practicat această politică-bumerang ironsind în războaiele din Coreea și Vietnam sume exorbitante și angajându-se în cheltuieli militare fără precedent în istorie, sînt acum victimele propriilor lor acțiuni respinse de poporul american și în general de opinia publică mondială. Este timpul deci să se dea curs glasului rațiunii, să se renunțe la cursa înarmărilor și la politica nefastă a încordării internaționale, să se revină la relații internaționale echitabile, fără discriminări și abuzuri, prin respectarea necondiționată a principiilor independenței și suveranității fiecărei țări, indiferent de mărimea ei.



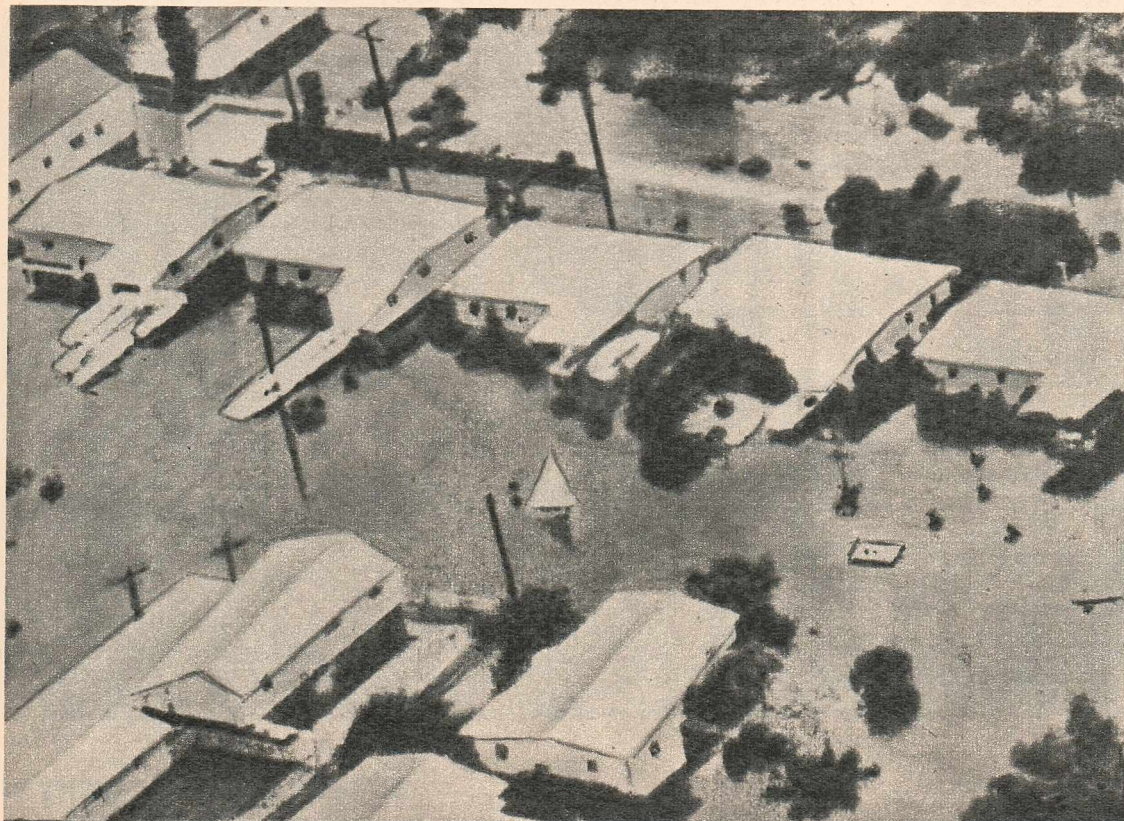
salvarea, elicopterul!

Strategema «vietnamizării» continuă să se dovedească inoperantă. Încercarea Pentagonului de a folosi carne de tun nord-vietnameză se soldează cu eșecuri la fel de evidente ca și cele suferite de trupele americane pe fronturile din Indochina. În fotografie, resturile unei unități aparținând regimului saigonez se retrag în debandadă, după o incursiune eșuată în teritoriul cambodgian. Cei mai iuți de picior au șansa să mai apuce un loc în elicopterul american, care și așa nu i-ar fi putut salva pe toți fugarii bătuiți.



Puternica ofensivă a forțelor Guvernului Revoluționar Provizoriu din Vietnamul de Sud, atacurile neîntrerupte lansate asupra pozițiilor americano-saigoneze în zona septentrională a țării, în regiunea Platourilor Înalte, în Delta fluviului Mekong, înregistrează noi succese. Supuse tirului intens de artilerie al forțelor patriotice, baze militare ale agresorilor sînt mistuite de flăcări.





florida: inundații la st. petersburg

Ploi torențiale, soldate cu inundarea unor mari suprafețe de terenuri, s-au abătut asupra coastei vestice a Peninsulei Florida (S.U.A.). În orașul Saint Petersburg străzile s-au transformat ad-hoc în canale. Locul oricărui alt mijloc de locomoție a fost luat de bărci. Autoritățile municipale au dispus evacuarea clădirilor care, aflate în partea mai joasă a orașului, au fost inundate de ape.

pompierii între ei

Unități de pompieri din R.S. România, R.P. Bulgaria, R.P. Polonă, Uniunea Sovietică, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă și R.P. Ungară și-au confruntat cunoștințele, talentul și pregătirea fizică necesare oricărui luptător împotriva focului în cadrul unui concurs internațional, la Budapesta. Agenția de presă maghiară M.T.I. ne transmite această imagine din timpul unei probe: în «fruntea plutonului», românul Dumitru Chiu și polonezul Zenon Zajder.



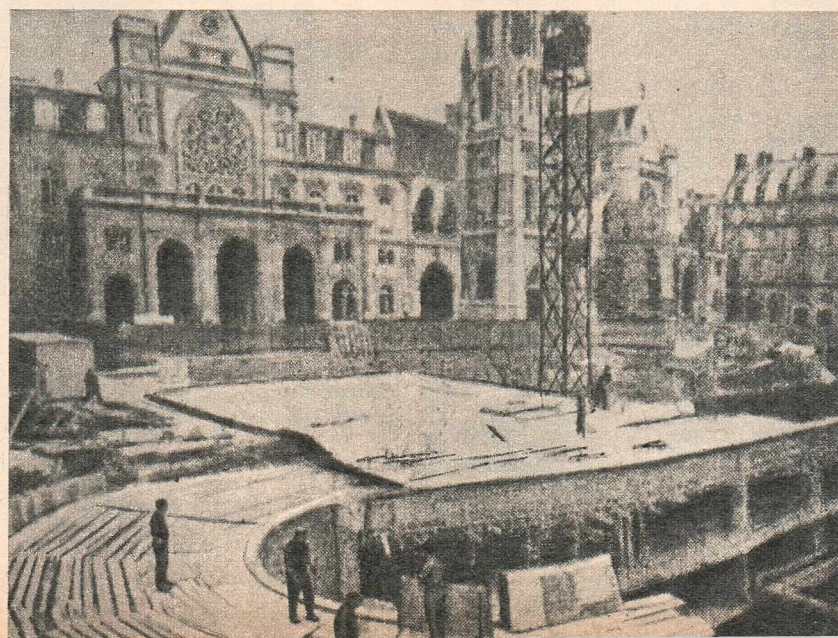
arhive secrete

Există azi în legătură cu cel de-al doilea război mondial o întreagă literatură. S-au publicat lucrări de istorie și beletristică, documente, memorii, volume de spionaj — punând în lumină, descriind, analizând fiecare, de pe diverse poziții, diferitele aspecte și momente ale ultimei conflagrații mondiale. S-ar putea considera deci că se știe totul? — Evident, nu! Iată o sală a Arhivelor Naționale ale S.U.A. din Washington, în care sînt păstrate dosare conținînd 160 milioane de pagini de documente secrete asupra celui de-al II-lea război mondial. Secretele lor sau, în orice caz, o parte dintre ele urmează să fie dezvăluite în cadrul unui program de șase ani propus de președintele Nixon. Sînt așteptate noi revelații, noi fascicule de lumină aruncate asupra unor evenimente de culise rămase obscure. Se va ști atunci «totul»? Se va ști mult mai mult? Cît de obiectiv și de onest va fi informată opinia publică? Răspunsul — măcar aproximativ — nu va putea fi dat decît peste cel puțin șase ani.



paris — între vechi și nou

Disputa dintre «conservatori» și «inovatori», dintre cei care ar dori ca Parisul să rămînă așa cum e și cei care ar vrea să-l vadă îmbrăcînd cît mai curînd formele anului 2000 continuă cu înverșunare, alimentată de recente măsuri ale municipalității. Pînă în prezent «conservatorii» pierd. Halele sînt demolate, în fața bisericii Saint Germain l'Auxerrois ia naștere, sub privirile consternate ale îndrăgostiților de monumentele multiseculare ale orașului-lumină, acest parcaj subteran care va putea adăposti 800 automobile dar va schimba înfățișarea încă unuia dintre colțurile care au dus departe în lume fama de frumoasă și farmec a Parisului.



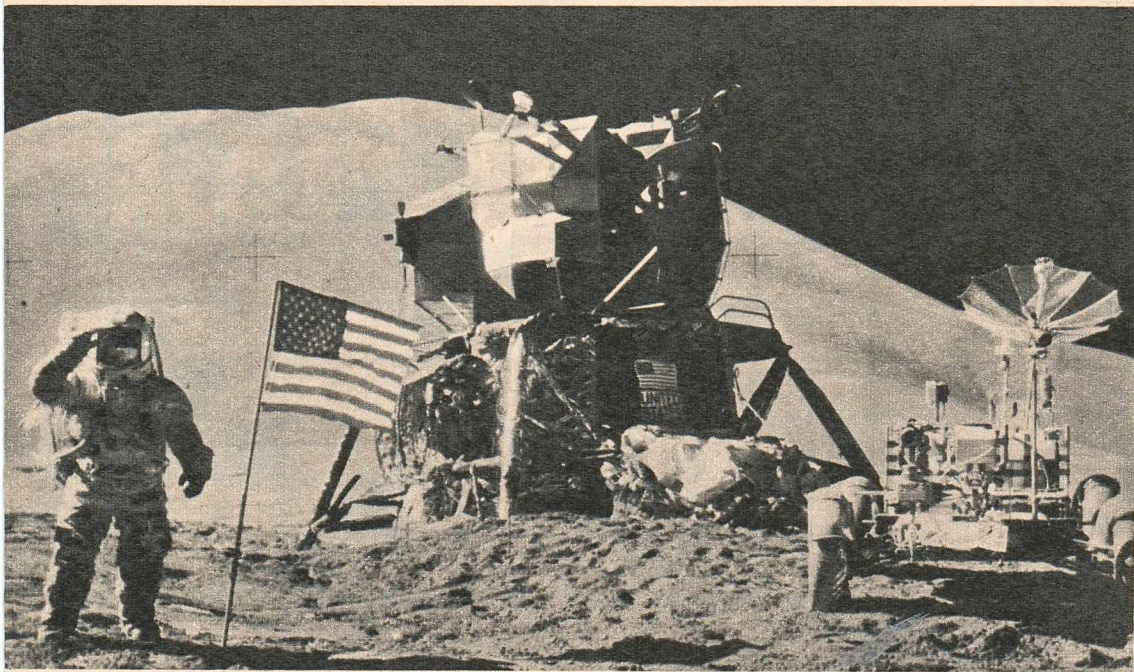


150 000 mp locuințe pe an ▲

O nouă uzină de panouri prefabricate de mari dimensiuni pentru construcții de locuințe a intrat în funcțiune la Riga, capitala R.S.S. Letone. Calculată în suprafața locuibilă, capacitatea tinerei întreprinderi este de 150 000 metri pătrați pe an. Din împărțirea acestei cifre la cei cîțiva zeci de metri ai unui apartament obișnuit se poate afla, printr-un calcul simplu, câte mii de familii se vor muta, în fiecare an, în locuințele pe care, o dată ieșite «în piese» pe poarta fabricii, constructorii le montează în termen record. Fotografia pe care o publicăm vă înfățișează un aspect din secția de panouri exterioare a uzinei din Riga.

salutînd stelele

Această fotografie — făcînd parte din setul difuzat recent de N.A.S.A. — a fost realizată pe Lună, la baza Hadley, de comandantul misiunii «Apollo-15», David Scott. Imaginea îl prezintă pe James Irwin, pilotul modului lunar, «salutînd stelele» — spune textul care însoțește fotografia. În spatele cosmonautului se văd modulul și automobilul lunar, iar în fundal, Apeninii selenari. Totul, după cum puteți remarca și dumneavoastră, de o tulburătoare limpezime și precizie a detaliului.



cronica de trei secunde

50 LA SUTĂ...

Iată și o veste blîndă, frumoasă, liniștită, bună de pus pe rană, fie și puțin lăcrimoasă; dacă nu mai vreți să lăcrimați, n-o mai citiți, nu e nici o pierdere, eu îmi văd de secundele mele, multe-puține cite-or fi, în nici un caz nu e moarte de om dacă veștile bune ne îmbunează puțin. Nimeni nu a murit dintr-o lacrimă, dă-o naibii...

Cam de la jumătatea lui Iulie, cinematografele pariziene din rețeaua societății Parafrance au hotărît să elibereze gratuit o legitimație a vîrstei de aur tuturor spectatorilor care au împlinit 60 de ani. Cu această legitimație, orice Umberto D. va avea 50 la sută reducere ori de cite ori va vrea să vadă un film într-un cinematograful al acestei rețele. Ca după 60 de ani cinematograful să te coste mai ieftin, e mai mult decît logic, e perfect echitabil — avînd în vedere la cite filme pînă la 60 de ani ai cerut banii înapoi și nu ți s-au dat, sau la cite filme, tot pînă la 60 de ani, ar fi trebuit să ți se plătească pentru a le vedea, le-ai văzut și nu ți s-a plătit, ba dimpotrivă. E logic, e drept, e nostim, dar mai ales e uman. După 60 de ani, cred eu — la 40, cu dureri reumatice deja în cotul sting — oamenii ar trebui priviți altfel, nu zic mizericordios sau filantropic, ci tandru, dacă acest cuvînt mai poate sugera vreun sentiment inteligibil.

O să-mi răspundeți că mă înduioșez de o operație publicitară și comercială. O să vă contrarâspund că sînt zile cînd operațiile neînduioșătoare și necomerciale mă plictisesc de moarte și în locul unei povești cumplită cu o doamnă care moare la 51 de ani strangulată în lift cu un scaun — așa cum

s-a întîmplat tot la Paris! — prefer o supă caldă care să-ți înmoaie inima. Căci merg și eu spre 60, ce Dumnezeu, mă pîndește clipa neînduioșătoare cînd voi cere îngăduință (dar nu reducere!).

15 MILIOANE

Sigur că nici cu hoții problemele nu-s mai simple. Nicio-dată nu e simplu cu hoții. Poliția vest-germană ar dori să realizeze un fișier electronic cu 15 milioane de amprente digitale. S-a calculat frumos că dacă toate amprentele cunoscute acum de toate serviciile polițienești de pe teritoriul țării ar putea fi comparate cu amprentele lăsate la locul delictului de către hoții încă nearestați — s-ar putea rezolva, teoretic și imediat, vreo șapte mii de afaceri încurcate. Teoretic e frumos, căci puține-s teoriile care nu-s frumoase teoretic. Numai că s-a calculat mai departe și s-a constatat că ar trebui vreo 70 de ani neteoretici pentru a realiza cum se cuvine programarea electronică a acestor 15 milioane de amprente. Cite nu s-ar întîmpla în acești 70 de ani? În 70 de ani, hoții de azi, neprînși, ar putea muri de moarte bună, 70 de ani sînt suficienți ca tilharii să se facă singuri oameni de treabă, în 70 de ani — cu avîntul ăsta tehnic — s-ar putea ca furturile să nu se mai realizeze cu mina ci cu picioarele și să fie necesare amprentele pedestre...

Presupun că această ultimă perspectivă dă cel mai amarnic de gîndit.

Radu COSAȘU

agendă



Conducătorul delegației Republicii Democratice Vietnam la conferința cvadripartită de la Paris, XUAN THUY, a ținut să precizeze încă o dată poziția guvernului său în legătură cu problema prizonierilor de război americani din Vietnam. În cadrul unei conferințe de presă el a declarat că acești prizonieri se vor putea întoarce acasă numai după ce Washingtonul va stabili data exactă cînd Statele Unite își vor retrage trupele din Vietnam. Acesta este de altfel și punctul de vedere exprimat în repetate rînduri de Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud.

că Republica Peru va protesta la Națiunile Unite împotriva hotărîrii Franței de a continua experiențele nucleare în Pacific, în apropierea coastei unui grup de țări latino-americane.



Prim-ministrul Republicii Irlanda, JACK LYNCH, desfășoară în prezent o intensă activitate pentru a jula noile reacții explozive care au loc în Irlanda de Nord. Tensiunea în continuu creștere din Ulster denotă însă că impasul creat continuă să se adîncească. Convorbirile avute la Londra de ministrul afacerilor externe Patrick Hillery nu par să fi adus nici ele noi elemente care să determine încetarea tulburărilor.



KARL KLASSEN, președintele lui Bundesbank (Banca R.F. a Germaniei), unul dintre cei mai mari experți vest-germani în domeniul finanțelor, are de înfruntat în prezent una dintre cele mai grele încercări din cariera sa. Împreună cu ceilalți exponenți ai marii finanțe vest-germane, el încearcă să găsească formula cea mai potrivită pentru contracararea repercusiunilor de gravitate excepțională (pentru economia R.F. a Germaniei, ca și pentru întreaga piață financiară vest-europeană) ale programului economic extraordinar anunțat de președintele Nixon.



Un pas important în normalizarea relațiilor chiliano-argentiniene l-a constituit recenta întîlnire de la Salta (Argentina) dintre Salvador Allende, președintele Republicii Chile, și generalul ALEJANDRO LANUSSE, președintele Argentinei. Declarația comună adoptată cu acest prilej conține angajamentul ambelor țări de a depune strădania pentru rezolvarea pe cale pașnică a litigiilor de frontieră care au prejudiciat pînă acum climatul raporturilor de vecinătate de-a lungul unei frontiere comune de peste 5 000 kilometri lungime.



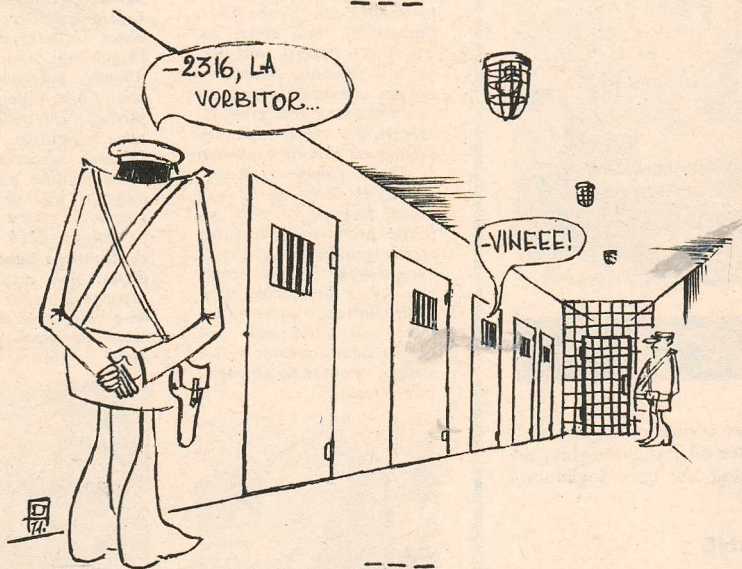
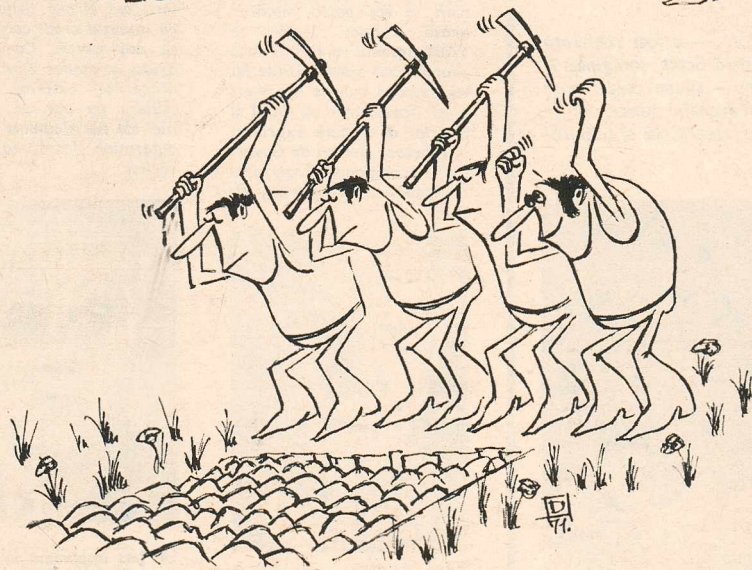
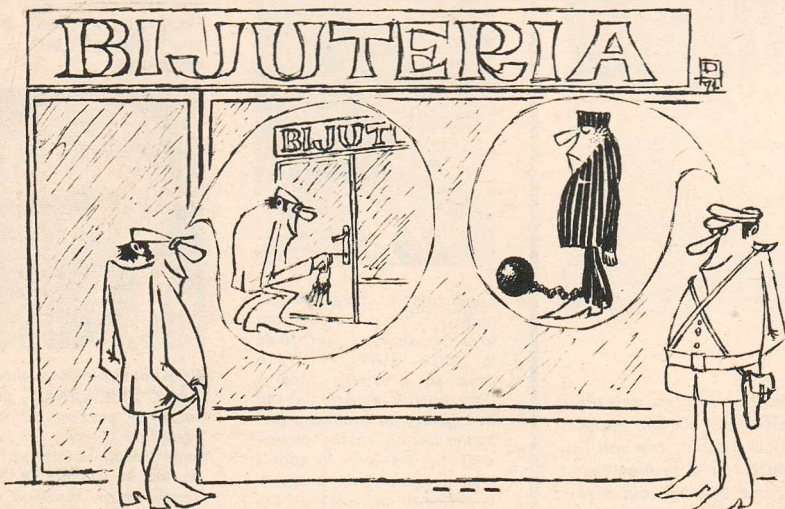
«Dacă acest protest nu va fi luat în considerare, cum a fost cazul cu alt protest anterior de acest fel, și dacă o altă explozie nucleară va mai avea loc — se subliniază în mesajul adresat de JUAN VELASCO ALVARADO, președintele Republicii Peru, lui Georges Pompidou, președintele Republicii franceze — guvernul Perului se va vedea obligat, cu regret, să rupă relațiile diplomatice cu guvernul Franței, ca o expresie a repudierii totale a unor astfel de actex. Agențiile de presă anunță de asemenea



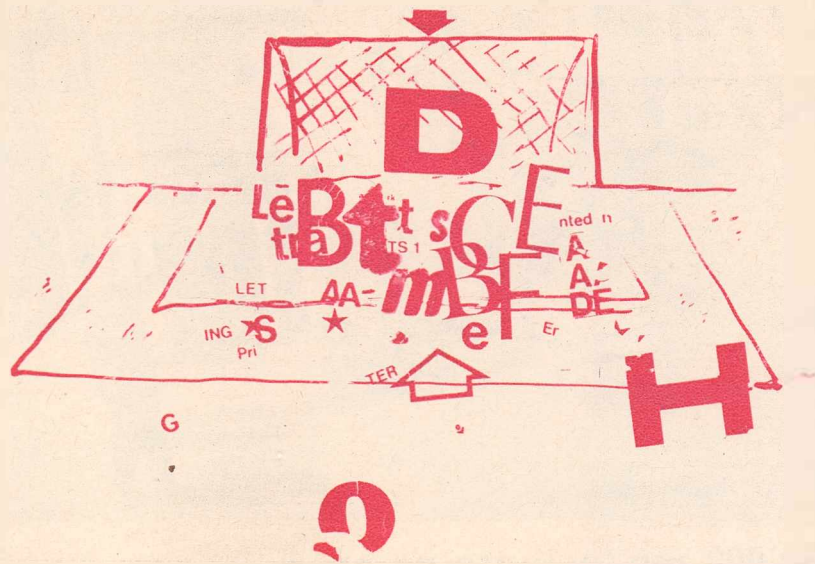
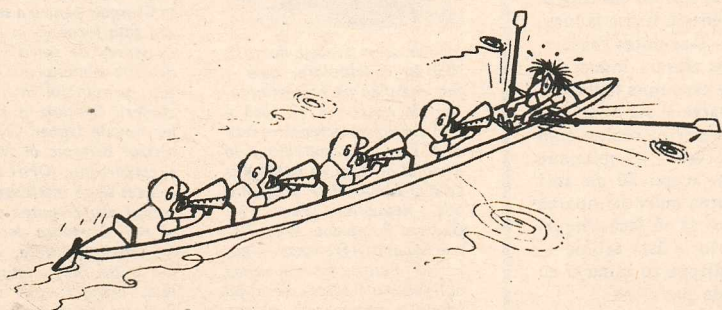
După vizita pe care a făcut-o la Glasgow pentru a se edifica «la fața locului» în legătură cu starea de spirit și revendicările muncitorilor amenințați cu șomajul în urma închiderii parțiale a șantiierelor navale Upper Clyde, ministrul britanic al industriei și comerțului, JOHN DAVIES, a lăsat să se înțeleagă că guvernul său ar putea eventual să revină asupra deciziei de a închide șantiere, ceea ce n-a putut liniști totuși spiritele, întrucît, așa cum au declarat exponenții ai sindicatelor din acest sector de muncă, «nu s-a făcut nici o propunere sau promisiune concretă în acest sens».

UMOR

de DRAGOȘ ANTON



DE PESTE HOTARE



STRÂNSE... ÎN CAREU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Timpul strinsului — Te strînge de gît. 2) Strîns — A strînge cu ușa. 3) Termen postal — Strîns în friu. 4) Strînsi laolaltă — Orașel în Peru — Samuel, mai restrîns. 5) Aproape tot! — A strînge pumnii. 6) A strînge pe sprînceană — Aur (arh.) — Pană. 7) Comună în Franța — Doamne ferește să te strîngă în brațe — Se strîng una pe alta (sing.). 8) Simbol al inspirației — A strînge prin muncă. 9) Te cam strînge de piept și de gît — Măiestrie. 10) Strîns uniți pe toată viața — Mijloc de strîngere — Galic din cap pînă-n picioare! 11) A strînge — Se strînge dimineața — Sportul minții... 12) ...și cel cu arma — Strînsoare... capilară — Strîngători de neînvidiat. 13) Se strîng cu foc (sing.) — Strîns legat de motocicletă.

Solitari (fig.) — Strînge relațiile. 4) Îți strînge inima — În strînsura oilor. 5) Careu! — Un pantof care strînge — Comună în Columbia. 6) Rîu în R.F. a Germaniei — Unde se strîng stelele — Munte! — Sau: 7) Nu-și mai poate strînge cureaua — Strînsă la capete! — Cîrlig pescăresc. 8) A-și strînge gura — Spectacol cu pumnii strîși. 9) Strînge din sprîncene (fem.). 10) Servesc uneori la... constrîns — Prilej de a strînge în brațe (pl.) — Particulă a viitorului. 11) Neondulată — Diminutiv feminin — E strîns legat de oraș. 12) A se strînge în vederea unui scop comun — Strînge belșugul pămîntului (abr.) — Unde se strîng trenurile. 13) Cadențat — Strîns în sine.

Liviu PINTILIE

VERTICAL: 1) O strîngere de mînă — Constrîși. 2) Strîngătoare — Supremul zeu din mitologia scandinavă. 3)

Dicționar: UCO, AOR, AME, ODIN, ACO, ILS, APCA.

Dezlegarea jocului «LUMINA CĂRȚII» apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) EDITURA — SPUS. 2) RINA — EBI — LIT. 3) OCA — IDEOLOG. 4) IT — FLACARA — I. 5) NIL — ACE — IEN. 6) AOIZ — TD — TEXT. 7) NB — ZIARE — TI. 8) CARTIERE — JEF. 9) PRAID — EST — RI. 10) CERTAT — TEANC. 11) S — IURES — STEA.

carte

● Romanul **Desculț** al lui Zaharia Stancu continuă să străbată lumea. Recent, a poposit pentru prima oară în S.U.A., tipărit fiind de Twayne Publishers, Inc., din New York. Prefațatorul volumului, criticul Frank Kirk, face apropieri între capodopera scriitorului român și scrierile citorva dintre cei mai de seamă prozatori americani — de la Twain la Melville și de la Sherwood Anderson la Steinbeck și Richard Wright — descoperind nebanuite și interesante paralelisme. Traducerea pusă la îndemina cititorului american reprezintă a 30-a apariție în limbă străină a operei. Mai exact, a 30-a apariție cunoscută, căci repertoriul traducerilor, **Index translationum**, editat anual de UNESCO, acoperă numai parțial activitatea din acest domeniu. Dar și cu aceste lacune anevoie de evaluat, periplul lui **Desculț** este impresionant: pînă în prezent romanul a apărut în 21 de limbi, vorbite de un miliard și un sfert de cetățeni ai globului. Cifrele privind traducerile din ansamblul creației lui Zaharia Stancu sînt și ele uimitoare. La mai puțin de un sfert de veac de la apariția lui **Desculț**, totalul aparițiilor în limbi străine din operele sale se ridică la 118 (dintre care 81 în volume separate și 37 în antologii), iar numărul limbilor în care au fost traduse este de 31.

● În Editura Academiei Republicii Socialiste România a apărut volumul **Cercetări sociologice** de Miron Constantinescu. Între coperele volumului sînt adunate studiile de științe sociologice scrise între anii 1938 și 1971, sistematizate astfel: Aspecte sociale din orînduirea capitalistă; Procese sociale în socialism; Priviri asupra sociologiei românești; Metode și tehnici ale sociologiei; Sociologia și alte științe sociale; Repere (Nicolae Bălcescu, Idei înaintate în opera lui Simion Bărnuțiu, Nicolae Iorga). Elaborate constant prin prisma concepției sociologice dialectice materialiste, studiile lui Miron Constantinescu relevă o latură substanțial susținută din multiplicitatea sa activitate de cercetător. Doar ca enunț vom menționa meritul studiilor sale sociologice pentru contribuția lor valoroasă la descifrarea dinamicii realității noastre sociale precum și la clarificarea unor poziții sociologice manifestate în evoluția disciplinei respective.

● În Editura Minerva a apărut volumul 2 din **Scrieri alese** de G. Topîrceanu (Proză literară, Jurnal, Conferințe, Articole, Corespondență). Ediție îngrijită, note, bibliografie de Al. Săndulescu.

● Dintre cărțile apărute recent în Editura Univers semnalăm următoarele:

— Cele două volume ce formează romanul **Pribegii** de prozator sovietic Alexei Ceapîghin (1870-1937) evocă meșteșugit întâmplări din Rusia secolului XVII. În românește de Al. Ștefănescu-Medeleni și Andrei Ivanovski.

— Romanul scriitorului spaniol Ramon J. Sender: **Aventură pe Amazoane**, aduce sub ochii cititorului, în cadrul luxuriant al pădurilor ecuatoriale, evenimente pline de epic din veacul al XVI-lea. Traducere de Jeana Popeangă. Ambele romane apar în «Colecția romanului istoric».

● «Romanul în trei părți», **Adolescentul** de Feodor Dostoievski. Traducere de Emma Beniuc. Aparatul critic — de Ion Ianoși.

● Romanul de vervă satirică **Delapidatorii** al lui Valentin Kataev apare în colecția «Meridiane». În românește de Teodor Pică și Mihail Chișis.

● Romanul scriitorului francez Louis Guilloux, **Singele negru**, a apărut în colecția «Romanul secolului XX». Traducere de Mihail Murgu.

● În ultimul număr (4) al publi-

cației **Secolul 20** sînt prezenți scriitorii ca Bertolt Brecht, Cesare Pavese, Ernest Hemingway, Konstantin Simonov, Anna Ahmatova. Într-unul din capitolele sumarului «Ipostaze ale geniului românesc» întîlnim texte de Ion Creangă, Mihai Eminescu, Tudor Arghezi — traduse în diverse limbi.

cinema



Mihaela Mihai

● **Asediul**. O pagină eroică din istoria de luptă a clasei noastre muncitoare, evocată cu un bogat suflu epic. Scenariul — Corneliu Leu și Mircea Mureșan. Regia — Mircea Mureșan. Imaginea — George Cornea. În distribuție — Ilarion Ciobanu, Sandu Sticlaru, Sebastian Papaiani, Mihaela Mihai, Ion Besoiu, George Aurelian, Dan Nuțu, Valeria Seciu, Octavian Cotescu, Ioana Casetti (vom reveni în numerele viitoare).



Ion Besoiu

● **Meridianul zero**. Învingerea nebanuitelor dezastre psihologice ale războiului, într-un film bine scris de Aleksander Scibor-Rylski și atent regizat de Waldemar Podgorski. Interpreți — Ryszard Filipki, Janusz Kowalski, Tadeusz Kwinta, Wanda Neumann.

● **Baladă pentru cei căzuți**, un emoționant documentar omagiu adus solidarității internaționale, luptătorilor români care și-au dat viața pe pămîntul Spaniei și al Franței. Autor — Pompiliu Gilmeanu (producție a Studioului «Alexandru Sahia»).

● **Articolul 420**. Reluarea unuia din marile succese sentimentale ale lui Raj Kapoor.

● Mari actori pe ecranele noastre: **Sophia Loren**, **Marcello Mastroianni** («Floarea-soarelui»), **Anthony Quinn**, **Alain Cuny** («Notre-Dame de Paris»), **Maximilian Schell**, **Francisco Rabal** («Simon Bolivar»).

● **Călătorie cu minie** se intitulează cel mai recent film al cineastului bulgar Nicola Korabov. În rolurile principale — Doroteea Tonceva și Josep Sarcajiev.

disc

● **Trio Grigoriu** este, într-un fel, un disc jubiliar. Se-mplinește un sfert de veac de cînd cei trei mușchetari cîntă într-una despre dragoste, viață și tinerețe. Și — după 25 de ani — ei rămîn mereu tineri, datorită unor melodii ce se încăpăținează să nu îmbătrînească. Chiar ne pare rău că nu găsim în recenta înregistrare și alte cîntece, mai vechi, adevărate șlagăre, precum: «Cîntă splendoare», «Felicia», «Și mă miram» etc., etc. (EDD-1273).

● **Duete din opere** — de la **Offenbach la Lopez** — încearcă și izbutește să ne ofere o mică istorie sonoră a evoluției operei de autorii cei mai reprezentativi ai genului: Offenbach, Suppé, Strauss, Zeller, Schubert, Lehar, Kálmán, Dunaevski, Rodgers și Lopez. Păcat că din enumerare lipsesc compozitori români care au înobilat genul, precum: Porumbescu, Filaret Barbu, Dendrino ș.a. (ECE-0528).

● Glasul tinerei soliste de muzică populară **Ana Munteanu** se impune prin timbrul său, prin capacitatea de a trăi intens povestea dramatică a fiecărui cîntec interpretat. «Păsărică de pe munte», «De cînd badea a plecat», «Măică, măicuța mea» și «Bade, de dragostea noastră» alcătuiesc un microrecital de toată frumusețea. Acompaniază orchestra **George Vancu** (EPC-10191).

muzică

● Cele două mari formații orchestrale bucureștene: Orchestra simfonică a Filarmonicii «George Enescu», sub conducerea dirijorului **Mircea Basarab**, și Orchestra simfonică a Radioteleviziunii, sub bagheta dirijorului **Emanoil Elenescu**, au omagiat memoria marelui **George Enescu**, cel ce a ridicat creația polifonică românească în rîndul marilor capodopere universale, de la a cărui naștere s-au împlinit 90 de ani. Au fost interpretate, cu profesionalismul notoriu al celor două formații orchestrale, cîteva dintre cele mai reprezentative creații enesciene. Profesorul **Zeno Vancea**, cu cunoscuta-i competență, a vorbit, în deschiderea festivității, despre omul și artistul **George Enescu**.

● La cea de-a XI-a ediție a Festivalului internațional al cîntecului de la Sopot (R.P. Polonă), care are loc în aceste zile, participă din partea țării noastre, într-o stimulatorie concurență, **Angela Similea** în «Concursul internațional» și **Mihaela Mihai** la «Ziua discului». În cele două jurii sîntem reprezentați de **George Grigoriu** și **Edgar Elian**.

teatru

● Teatrul de stat **J. Osterwa** din Lublin este oaspete, în zilele acestui sfîrșit de săptămînă, al Teatrului Național «Vasile Alecsandri» din Iași. Turneu oficial al trupei poloneze prezintă două spectacole, reprezentative atît din punct de vedere al atitudinii repertoriale cit și al calităților de bun profesionalism al companiei: **Cine ești tu?** de J. Bryll (27 august) și **Act întrerupt** de T. Rozewicz (28 și 29 august).

● **Jocul de-a vacanța** de Mihail Sebastian, în curînd într-o nouă versiune bucureșteană (deși n-am

uitat încă spectacolul Teatrului «Bulandra», care a lansat-o pe **Gina Patrichi**); de astă dată varianta regizorală îi aparține lui **Mihai Berchet**, cuplul central fiind încredințat unei distribuții ce anunță un spectacol de zile mari: **Radu Beligan**-**Valeria Seciu**. Firește, pe scena Naționalului bucureștean. În repetiții, în aceste zile.

● **Ziaristi** — redivivi. Piesa care l-a făcut celebru pe **Al. Mirodan** va vedea din nou, în această stagiune, luminile rampei, de astă dată în interpretarea trupei Teatrului «Bulandra». Cu un corectiv: rolul principal va fi interpretat de **Ștefan Iordache**, «împrumutat» cu mari sacrificii de la Teatrul «Nottara».



Valeria Seciu

● În sfîrșit, piesa **Mitică Popescu** de **Camil Petrescu**, anunțată pe o scenă profesionistă bucureșteană (cu cîteva ani în urmă a fost jucată de studenții de la I.A.T.C.); pe scena Teatrului «Ion Vasilescu». Rolul titular a fost încredințat — surpriză! — actorului de revistă **Horia Șerbănescu**. Gestul acesta curajos și dătător de speranțe îi aparține regizoarei viitorului spectacol, **Olimpia Arghir**.

● Și-a reluat activitatea, o dată cu sfîrșitul verii, și Teatrul «Tăndărică»: **O fetiță caută un cîntec** și **Șoricelul și păpușa** își așteaptă micii spectatori care nu s-au desfițat încă cu poveștile pline de miez și forță de înfrîurire ale acestor măiestre spectacole.



Radu Beligan

televiziune

OPINII, REPORTAJ, ANCHETE. Reportajul săptămînii, cu un titlu cam criptic: «Orizonturi noi în Țara sîntinilor» (duminică). Emisiunea economică **Stop-cadru** comunică concluziile la ancheta privind rolul și atribuțiile întreprin-

derilor de industrie locală (luni). Teleglob: «La nord de paralela 17» — note de drum din R.D. Vietnam (miercuri). Un reportaj de la Țigul de fete de pe Muntele Găina (duminică).

FILM. O premieră pe țară cu **Gino Cervi**, «Patru pași în nori» (duminică). Telecinemateca prezintă «Bun-venit, d-le Marshall», o peliculă reprezentativă pentru arta autorului ei, regizorul spaniol **Berlanga** (miercuri). Filmul-balet cu ansamblul Operei din Pekin, «Dețapamentul roșu de femeie» (vineri).

FILM SERIAL. Al doilea episod al romanului-foleton «Contesa Cosel» (luni). «Un joc cu păpuși» este intitulat noul episod al serialului «Urmărirea» (sîmbătă).

TEATRU. «Comuniștii» de **Ion Marina** (mențione la concursul de scenarii TV) vede lumina ecranului într-o bună distribuție: **Emanoil Petruț**, **Mihaela Dumbrăvă**, **Dem. Savu**, **Ștefan Bănică** ș.a. (marți).

MUZICĂ. «Albumul compozitorilor români» — **Pascal Bentoiu** (duminică). A fost adaptată pentru TV opera «Visul unei nopți de vară» de **Benjamin Britten**, după cunoscuta feerie a lui **Shakespeare**. O vom vedea la «Teatrul liric TV» (duminică). Ansamblul de balet al Operei române prezintă un program de dansuri din «Lacul lebedelor» de **P.I. Ceaikovski** (luni).

Rubrica «Tineri interpreți» a redacției muzicale propune sonata beethoveniană «Kreutzer», în interpretarea violonistului **Nicolae Bîlculescu** și a pianistei **Crimhilda Cristescu** (marți). Un concert popular cu arii celebre din opere și operete, canzonete, serenade, piese instrumentale de virtuozitate (joi).

LITERATURĂ. **Ion Dodu Bălan**, **Valeriu Răpeanu**, **Constantin Ciopraga** — despre literatura română între anii 1900 și 1916 și imperatiile actuale în cercetarea istoriei literare (marți).

ȘTIINȚĂ. Localizată la municipiul **Ploiești**, emisiunea «Panoramic științific» vorbește despre eficiența cercetării științifice (vineri).

MUZICĂ UȘOARĂ ȘI POPULARĂ — DIVERTISMENT. «Să facem florile să cînte» este titlul unui program muzical-distactiv cu **Marcel Anghel**, **Mihaela Mihai**, **Corina Chiriac**, **Elena Caragiu**, **Stela Enache**, **Aurelian Andreescu**, **Ștefan Tapalagă**, **Dumitru Furdui**, **Ștefania Rareș**, **Ana Toma** ș.a. (duminică). **Maria Pietraru** și **Radu George** — cu un buchet de melodii populare (miercuri). Șlagăre și interpreți de pretutindeni (sîmbătă).

SPORT. Rubrica de sport a început să se înviorzeze: fotbal — **Dinamo-Steagul roșu** (duminică), **România-O.F.K. Beograd** (miercuri); volei masculin **Cehoslovacia-Japonia** (luni); Campionatele balcanice de atletism și Campionatele mondiale de lupte, **Zagreb** și **Sofia** (vineri și sîmbătă).

pronosport

Pronosticul antrenorului **TITUS OZON** la Concursul pronosport nr. 35, etapa din 29 august 1971

I. Dinamo-Steagul roșu	1
II. U.T.A.-Steaua	1, x
III. F.C. Argeș-Rapid	1
IV. «U» Craiova-C.F.R.	1
V. Jiul-A.S.A.	1
VI. «U» Cluj-S.C. Bacău	1
VII. Petrolul-Crișul	1
VIII. Farul-Politehnica	1
IX. Polit. Gl.-Sp. studențesc	1, x
X. Știința Bacău-F.C. Galați	1, x
XI. Progresul Br.-Progresul Buc.	1, x, 2
XII. Gaz metan-C.F.R. Tim.	x, 2
XIII. Chimia Făg.-Electroputere	1

FLACĂRA-ALBUM

Tinăra interpretă de muzică ușoară
ANA PETRIA, distinsă la recentul Con-
curs Mamaia '71 cu premiul III.

Fotografie de S. STEINER

